

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تجارت و صنایع
ریاست عمومی اکشاف سکتور خصوصی

رهنمود سرمایه گذاری در افغانستان

اکتوبر ۲۰۱۴

نخست تشریف آوری شما را به افغانستان خیر مقدم می‌گوییم. تصمیم شما برای توجه به سرمایه گذاری در افغانستان حائز اهمیت است. معتقدم که سرمایه گذاری در افغانستان در مقایسه به سایر نقاط جهان منافع بیشتر را تامین می‌نماید. در حال حاضر مناطق آسیای مرکزی نسبت به سایر مناطق جهان دارای ظرفیت اقتصادی بیشتر دست نخورده می‌باشد. از آنجاکه در افغانستان فرصت های بیشمار سرمایه گذاری در سکتورهای مختلف مانند سنگ های قیمتی، سنگ مرمر، تولیدات پنکه ها و ماشین کالاشونی برقی، خدمات هوانوردی، زغفران، آهن، کشمیره و قالین وجود دارد، این کشور جای مناسب برای سرمایه گذاری محسوب می‌گردد. افغانستان خواهان تداوم اعمار زیربناهای اقتصادی خویش می‌باشد و با درنظرداشت آغاز پروژه های بزرگ استخراج معدن و هایدورکارین، در این عرصه امیدواری های زیادی وجود دارد.

افغانستان همیشه قطب محوری راه های عمدۀ تجاری میان آسیا و اروپا بوده است. کشور مایک بار دیگر به عنوان قطب عمدۀ ای برای تجارت و اقتصاد در آسیای مرکزی و جنوبی در حال ظهور بوده و به سرعت در صدد پیوستن به اقتصاد جهانی می‌باشد.

دولت افغانستان به نقش خویش مطابق قانون اساسی کشور غرض ایجاد شرایط مناسب به رهبری سکتور خصوصی متعهد می‌باشد که به اساس آن از احترام به ملکیت ها و نقش سکتور خصوصی در بازار اقتصاد پاسداری می‌گردد. در این اوخر قانون سرمایه گذاری افغانستان بمنظور ایجاد شرایط مساعد برای فعالیت های تجاری تعديل گردید. در این قانون مالکیت تجاری اتباع خارجی بطور صد درصد تضمین گردیده و پرسه ساده برگشت فواید، برخورد با سرمایه گذاران خارجی به مانند سرمایه گذران داخلی و تامین زمینه وقهه های مالی اعطای گردیده است. در قانون شرکت ها برای سهمداران، حقوق و احکام نظیر قانون شرکت های ایالات متحده امریکا در نظر گرفته شده است. قانون بانک مرکزی افغانستان، استقلالیت بانک مرکزی و سیاست پولی را تثبیت مینماید. قانون جدید بانکداری، فعالیت های سیستم های بانکداری را مطابق به اصول اقتصاد بازار تنظیم می‌کند. افغانستان سیستم آزاد تبادله اسعار خارجی را مورد پذیرش قرار داده است که به اساس آن مردم قادر به دخول قانونی پول به داخل کشور بوده و به آسانی آنرا دوباره به خارج از کشور انتقال داده میتوانند. بانک های خصوصی دارای شعبات و حسابات تبادله اسعار خارجی می‌باشند.

دولت افغانستان پرسه های صادرات و واردات را ساده ساخته و در این اوخر تمام انواع مالیات روی محصولات صادراتی را رفع نموده است. کشور مایک موافق نامه ترانزیتی را با پاکستان امضا نموده که زمینه دسترسی مارا به مارکیت های بزرگ هندوستان فراهم می‌سازد. تعریفه های کمرگی در افغانستان در مقایسه با کشور های منطقه در پائین ترین سطح قرار داشته و کتگوری آنها ساده بوده و تعداد شان اندک است. تدبیر و مقررات مالیاتی افغانستان که همیشه بی آلایش بوده و تاکید روی مقدار اندک وضع مالیات دارد، قابل توجه و دلپذیر می‌باشد. به عباره دیگر افغانستان یک محیط مناسب قبل از سرمایه گذاری را ایجاد نموده است. به اساس شاخص های تجارت نمودن بانک جهانی، افغانستان در بعضی ساحتات بالاترین نمره را اخذ نموده که به اساس آن کشور ما از جمله ۱۸۳ کشور در مقام ۲۲ ام در عرصه ایجاد سرمایه گذاری قرار دارد.

دولت افغانستان از سال ۲۰۰۲ بدینسو زیربنا های ابتدائی مانند سرک و انرژی برق را که در قسمت حمایت از اقتصاد مدرن ضروری می‌باشد، ایجاد نموده است. از چندین سال سرک های حقوقی برای ترانسپورت باز بوده و کاملاً هموار و قیریزی گردیده اند. شاهراه های مهم و حیاتی که افغانستان را به ایران، ترکمنستان، ازبکستان، تاجکستان و پاکستان متصل می‌سازد، قیریزی شده است. اکنون هزاران کیلومتر شاهراه های جدید از امتداد شمال - جنوب و غرب - شرق تحت اعمار قرار دارند. در دهه اخیر، انرژی برق بصورت کافی فراهم گردیده و الى ۸۰۰ فیصد افزایش یافته است. خط آهن جدیدی که افغانستان را به شبکه خط آهن ازبکستان وصل می‌سازد، اعمار و تکمیل گردیده است.

فعالیت ها و برنامه های اقتصادی بزرگ دارای نتایج خوب بوده و در دهه اخیر حداوسط رشد سالانه اضافه تر از ۱۰ فیصد تخمین گردیده است. صادرات افغانستان سالانه بطور اوسط ۳۰ فیصد افزایش داشته و مسلماً در اوایل سطح صادرات پائین بوده است. افغانستان تلاش و برنامه های لازم را بطرف بازار اقتصادی روی دست

گرفته که منتج به ایجاد سکتور های مختلف مانند ارتباطات، هوانوردی، بانکداری، طباعتی و رسانه های جمعی گردیده و این سکتور ها بسیار پویا بوده که مالکیت سکتور خصوصی محسوب می گردد. تردیدی نیست که در این بخش ها شرکت های مشهور جهانی مانند شرکت هوانی آمارات، کوکاکولا، پیپسی، پوهنتون امریکائی ف گروپ مارکیوت، سرینا، روشن و غیره در افغانستان سرمایه گذاری کرده اند.

البته تلاش و فعالیت های دولت افغانستان در قسمت اعمار بازار اقتصاد فعال تکمیل نگردیده است. نتایج بدست آمده از یک ساحه نمیتواند برای سایر ساحتات قناعت بخش باشد. افغانستان هنوز هم نیاز به ایجاد یک سیستم عدلی موثر با ظرفیت کافی دارد تا در نتیجه آن قراردادها سریعتر تنفيذ گردد؛ زیربناها ببود یافته؛ دسترسی به وجوده مالی و اراضی صنعتی افزایش یابد و در ضمن سایر سکتور ها رشد وسیع نماید. دولت افغانستان تا اکنون استراتئیزی صنعتی سازی خویش را طرح و تکمیل نموده که به اساس آن آرزومندیم تا در حدود یک میلیون فرصت کاری صنعتی طی شش سال آینده ایجاد گردد. طوریکه همه میدانند، در یک اقتصاد جهانی شمول یک کشور باید ساحتات را که قادر به رقابت قوی در آن هستند، شناسائی نمایند. به اساس تحلیل دولت افغانستان در این مقطع سرمایه گذاری در سکتور های سنگ مرمر، قالین، پروسس میوه جات تازه، محصولات زراعی، سنگ های قیمتی و جواهرات، و نباتات طبی باعث تولید محصولاتی میگردد که در مارکیت های جهانی رقابتی بوده و احتمال این موفقیت در این سکتور ها در سطح بلند قرار دارد.

فرصت های فوق الذکر واقعی بوده و از همین حالا قابل تطبیق میباشد. در حال حاضر ۹ شهر سفید در ترکمنستان با استفاده از سنگ مرمر سفید افغانستان اعمار گردیده است، چونکه افغانستان یگانه منبع سنگ مرمر سفید در منطقه تلقی میگردد. در ولایت هرات یک فابریکه پروسس به ارزش ۴.۵ میلیون دالر امریکائی گشایش یافته است که کاشی و قطعه سنگ ها را تولید نموده و به مارکیت ترکمنستان و سایر مارکیت ها خدمات ارایه مینماید. دولت افغانستان در این اوخر در تولیدات سنگ مرمر افزایش احتمالی ۵۰ میلیون دالر امریکایی از ۷۰۰ الی ۸۰۰ میلیون دالر امریکائی طی شش سال آینده تخمين نموده است. شما باید از فرصت های مزید و موثر کنونی افغانستان برای سرمایه گذاری استفاده نمائید. با استفاده از این فرصت موفقیت مزید شما را در عرصه سرمایه گذاری در افغانستان خواهانم.

با احترام

محمد شاکر کارگر
سرپرست وزارت تجارت و صنایع
جمهوری اسلامی افغانستان

اکتوبر 2014

رهنمود سرمایه گذاری در افغانستان توسط فعالیت و همکاری مشترک وزارت تجارت و صنایع و پروزه همکاری تخینکی دفتر آدم اسست که توسط اداره انکشاف بین المللی بریتانیا (DFID) حمایت میگردد، طرح و ترتیب گردیده است.

در افغانستان چارچوب قوانین و مقررات اغلبًا در حال تغییر قرار داشته و از اینرو در وزارت ها و ادارات دولتی در برابر قوانین و پروسه های قابل تطبیق یک اندازه گنج و سردرگم میباشد. تمام معلومات حاوی این سند بصورت دقیق مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است. هرچند وزارت تجارت و صنایع و دفتر آدم اسست انترنیشنل در قبل اشتباہات و حذفیات این رهنمود هیچگونه مسؤولیت و التزامات را احساس نه مینماید. در ساحت مهم و اساسی سرمایه گذران مورد تشویق و ترغیب قرار گرفته و از اینکه آنها از تدبیر قانونی و مقرراتی مرتبط به فعالیت های شان رضایت دارند، اطمینان حاصل گردیده است و در صورت نیاز آنها میتوانند مشورت های لازم را از افراد مسلکی و باکایت حقوقی دریافت نمایند.

عکس 1 : گروپ کاری رهنمود سرمایه گذاری وزارت تجارت و صنایع

عکس 2 : کارمندان ریاست عمومی انکشاف سکتور خصوصی

معلومات تماس:

عبدالرحیم سعیدی، مدیر عمومی انکشاف سکتور خصوصی
ایمیل: elias.yadgary@Moci.gov.af
شماره موبایل: (+93) 700 266 936

محمد الیاس یادگاری، مدیر عمومی تحقیق و مطالعات
ایمیل: arsaeedi9@yahoo.com
شماره موبایل: (+93) 786 835 256

فهرست مندرجات

۸	پیشگفتار
۹	ایجاد و تأسیس یک تشییع در افغانستان
۹	مقدمه..... ۱.۱
۹	سرمایه گذاران خارجی : مراحل ابتدائی ۱.۲
۱۲	سرمایه گذاران داخلی : مراحل ابتدائی ۱.۳
۱۶	فرصت های سرمایه گذاری در افغانستان: ۱.۴
۱۷	جواز های سکتوری:..... ۱.۵
۲۰	مزایای مالیاتی که از داشتن جواز تجاری حاصل میگردد ۱.۶
۲۱	ویژه و جواز کار:..... ۱.۷
۲۶	بررسی ساخته جرمی:..... ۱.۸
۲۸	صادرات و واردات: ۲
۲۸	جواز تجاری وزارت تجارت و صنایع:..... ۲.۱
۳۰	موافقت نامه های تجاری:..... ۲.۲
۳۱	پروسه صادرات:..... ۲.۳
۳۲	مسئولیتهای نهاد های مختلف ذیخول در صادرات ۲.۴
۳۳	نهاد های تصدیق کننده ۲.۴.۱
۳۴	نهاد های حمایت کننده از ترخيص کالای صادراتی از گمرک..... ۲.۴.۲
۳۵	خدمات مشورتی به فعالیت های صادراتی:..... ۲.۴.۳
۳۵	اخذ تصدیق نامه میدا یا فورمه الف:..... ۲.۴.۴
۳۷	دریافت ترخيص گمرکی برای انتقال جنس .. ۲.۴.۵
۳۷	دخول محموله به انبار گمرکات..... ۲.۴.۶
۳۸	اخذ تصدیق نامه صحی نباتی ۲.۴.۷
۳۸	دریافت فورمه ترانزیت:..... ۲.۴.۸
۳۹	دریافت اطهارنامه صادرات..... ۲.۴.۹
۴۰	بارگیری و تخلیه کارگو ۲.۴.۱۰
۴۰	پروسه واردات..... ۲.۵
۴۳	مالیات / تعرفه ها بر واردات ۲.۶
۴۵	قانون سرمایه گذاری خصوصی ۳
۴۵	مساوات در برابر قانون..... ۳.۱
۴۶	انواع تشییعات ۳.۲
۴۶	مشوق های سرمایه گذاری ۳.۳
۴۶	محدودیت های سرمایه گذاری ۳.۴
۴۷	سلب مالکیت، ملی سازی، و جبران خسارات ۳.۵
۴۷	حل منازعات و حکمیت ۳.۶
۴۸	مالکیت و اجاره نمودن زمین ۳.۷
۴۸	حقوق دسترسی به تأمین وجوه مالی از طریق سیستم بانکی ۳.۸
۴۸	کنترول و آزاد ساختن سرمایه، مفاد، مقاد اسهام و انتقال مفاد ۳.۹
۴۹	سایر مکلفت ها و حقوق استندرد ۳.۱۰
۵۰	شرایط امور حقوقی و مقرراتی: اصلاحات قانون تجارت ۴
۵۰	قانون شرکتهای سهامی و محدود المسؤلیت ۴.۱
۵۱	قانون شرکت های تضامنی..... ۴.۲
۵۲	قانون حکمیت تجاری..... ۴.۳
۵۲	قانون میانجی گری..... ۴.۴
۵۲	قانون قرارداد ها ۴.۵
۵۲	قانون نمایندگی ها ۴.۶
۵۲	قانون ثبت عالیم تجاری ۴.۷
۵۳	قانون حق تأثیف ۴.۸
۵۳	قانون حمایت از حقوق مخترع و مکشف ۴.۹
۵۳	قانون استندرد ها ۴.۱۰
۵۳	قانون حمایت از رقابت ۴.۱۱
۵۳	قانون حمایت مستهلكین ۴.۱۲
۵۴	قانون معادن ۴.۱۳
۵۴	قانون جریان پائین مواد نفتی ۴.14
۵۴	اصلاحات قانون تجارت ۴.۱۵
۵۵	وضعیت فعلی قوانین و مقررات تجاری ۴.۱۶
۵۶	آدرس های اینترنتی یک تعداد از قوانین مهم ۴.۱۷

پ. پول، بانکداری، و امور مالی	۵
۵.۱ نظر اجمالی	۵۹
۵.۲ پول رایج	۵۹
۵.۳ کنترول تبادله اسعار	۶۰
۵.۴ د افغانستان بانک	۶۰
۵.۵ خدمات بانکی در افغانستان	۶۰
۵.۶ بیمه	۶۱
۵.۷ مارکیت های سرمایه و وجه شرکا	۶۲
۵.۸ بانکداری و امور مالی - اصلاحات در قوه مقننه	۶۲
۵.۸.۱ قانون اسناد قابل معامله	۶۳
۵.۸.۲ قانون رهن و معاملات تضمینی	۶۳
۶. مالیه	
۶.۱ نمیر تشخیصیه مالیه دهنگان	۶۴
۶.۲ تکمیل فورمه ها	۶۴
۶.۳ محرومیت	۶۴
۶.۴ ایجابات کتابها و حسابات	۶۵
۶.۵ طریقه حساب	۶۵
۶.۶ سال مالی	۶۵
۶.۷ آمادگی حسابات	۶۵
۶.۸ مالیات شرکت ها	۶۵
۶.۹ مالیات شخصی	۶۶
۶.۱۰ مالیه موضوعی معاشات	۶۶
۶.۱۱ اشخاص انفرادی	۶۶
۶.۱۲ مالیات بر عایدات	۶۶
۶.۱۳ مالیات ثابت	۶۷
۶.۱۳.۱ مالیه ثابت بالای واردات (ماده ۷۰)	۶۷
۶.۱۳.۲ مالیه ثابت بالای انتقال اجناس و مسافران	۶۷
۶.۱۳.۳ مالیه ثابت قراردادیها (ماده ۷۲)	۶۷
۶.۱۳.۴ مالیه ثابت نمایشگاهها	۶۸
۶.۱۳.۵ مالیه ثابت بالای تسبیثات کوچک	۶۸
۶.۱۴ دفتر مالیه دهنگان بزرگ	۶۸
۶.۱۵ دفتر مالیه دهنگان متوسط (MTO)	۶۸
۶.۱۶ فورمه های مالیاتی و راهنمایی ها	۶۹
۶.۱۷ تقدیش ریکاردهای مالیه دهنگان	۶۹
۶.۱۸ احکام قابل تطبیق	۷۰
۶.۱۹ جریمه دیر پرداخت	۷۰
۶.۲۰ اضافه پرداخت مالیه	۷۰
۶.۲۱ اعتراضات و تجدید نظر ها	۷۰
۶.۲۲ انتقال پول بطور الکترونیکی	۷۰
۶.۲۳ عوارض گمرکی	۷۰
۶.۲۴ اصلاحات مالیات بر شرکتها	۷۱
۶.۲۵ پالیسی تشویقی برای سرمایه گذاری	۷۱
۶.۲۶ مالیات بر زمین	۷۲
۷. استخدام	
۷.۱ حقوق کار و قرارداد های استخدام	۷۳
۷.۲ ساعت کار، اضافه کاری و ایام رخصتی	۷۴
۷.۳ مزد (معاش)	۷۵
۷.۴ صحت و مصوبیت	۷۵
۷.۵ اتحادیه ها و حقوق کارگران	۷۵
۷.۶ مسائل جنسیتی و فرهنگی در ساحه کار	۷۷
۸. وزارت تجارت و صنایع و ادارات نیدخل	
۸.۱ وزارت تجارت و صنایع	۷۸
۸.۲ اداره حمایت از سرمایه گذاری افغانستان (AISA)	۷۸
۸.۳ ریاست اکتشاف صادرات افغانستان	۷۹
۸.۴ اداره ملی استندرد های افغانستان (ANSA)	۸۰
۸.۵ وزارت معادن و پترولیم	۸۰
۸۲. رهنمود سرمایه گذاری افغانستان	
۸۲. ضمایم	

۸۳	فیس صدور و تجدید جواز در آیسا.....	I
۸۴	معلومات عملی برای سرمایه گذاران	II
۹۰	فیس جواز.....	III
۹۱	لست بانک های فعال در افغانستان.....	IV
۹۸	تقصیلات انتقال پول.....	V
۹۹	مشخصات تماس:.....	VI
۱۰۱	سایر ادارات مربوطه دولتی.....	VII
۱۰۵	استندردها.....	VIII

این رهنما به منظور تشویق سرمایه‌گذاری در افغانستان طرح گردیده است، رهنمای سرمایه‌گذاری مقررات را که بالای آغاز تثبت، سرمایه‌گذاری، پروژه‌های سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های آنها در آینده تاثیر گذار است، شرح میدهد.

فصل اول این رهنما در برگیرنده ثبت و راجستر، شرح جوازنامه‌ها، اجازه‌نامه‌ها و تصاویب که یک سرمایه‌گذار غرض آغاز فعالیت باید آن را اخذ نماید و اسناد مورد نیاز که سرمایه‌گذار برای اخذ هر جواز به آن ضرورت دارد، میباشد. این بخش نقش مشخص ادارات دولتی را در این پروسه‌ها نیز بصورت مختصر بیان مینماید.

فصل دوم رهنما شامل پروسه‌های اساسی مربوطه به صادرات و واردات به داخل و خارج افغانستان بشمول جوازدهی و اجازه‌نامه میباشد.

فصل سوم آن جزئیات عمد قانون سرمایه‌گذاری خصوصی را بشمول موانع، موارد تشویقی سرمایه‌گذاری، سلب ملکیت‌ها و ملی‌سازی، اجاره‌دهی و مالکیت زمین، حل منازعات تجاری و کنترول سرمایه در بر دارد.

فصل چهارم معلومات جدید را در مورد قوانین تجاری کنونی در افغانستان فراهم نموده، معلومات مختصر را در مورد قوانین تجاری در حال طرح و وضعیت هریک از این ریفورم‌ها بیان میدارد.

فصل پنجم شامل بانکداری و مالیات میباشد. این بخش پیشرفت‌ها و تکامل تدریجی سیستم بانکداری افغانستان، وظایف بانک مرکزی، خدمات فعلی بانکی و ملاحظه ریفورم‌های کلیدی قانون را که برای تشویق فعالیت‌های عمد تجاری و مالیاتی طرح گردیده، توضیح مینماید.

فصل ششم سیستم مالیاتی را در افغانستان شرح میدهد. این بخش شامل انواع مختلف مالیات، معافیت و کسرات نسبی مالیات، رژیم فعلی تعرفه گمرکی و تلاش‌ها غرض ریفورم سیستم مالیات میباشد.

فصل هفتم موضوعات مربوطه به استخدام، معیار‌های استخدام، معلومات اساسی در مورد پروسه استخدام، ساعت کاری، مزد، حقوق کارگران، اتحادیه‌ها و موضوعات فرهنگی محل کار را بیان مینماید.

فصل هشتم در برگیرنده ادارات کلیدی دولتی که تأثیرات بخصوص را بالای شرایط سرمایه‌گذاری دارد، میباشد. این ادارات شامل وزارت تجارت و صنایع، اداره حمایه از سرمایه‌گذاری افغانستان (آیسا) و اداره انکشاف صادرات افغانستان میباشد.

این رهنما همچنان معلومات مفید را برای سرمایه‌گذاران در مورد مقتضیات ویزه، انتظامات دخولی و خروجی، اسعار، محل اقامه و ساعت کاری نیز فراهم مینماید.^۱

به خواننده گان خارجی که علاقمند سرمایه‌گذاری در افغانستان میباشند، مشوره داده میشود تا برای معلومات بیشتر در مورد هر بخش مندرج این رهنما و تقاضای همکاری غرض رهنمایی در مورد سیستم امور حقوقی و مقرراتی افغانستان با اداره حمایه سرمایه‌گذاری افغانستان (آیسا) داخل تماس شوند. سرمایه‌گذاران که در رابطه به مواد این رهنمای سرمایه‌گذاری پرسش داشته باشند، میتوانند با ریاست عمومی سکتور خصوصی و یا ریاست عمومی ثبت مرکزی فعالیت‌های تجاری و مالکیت فکری وزارت تجارت و صنایع به تماس شوند.

^۱جهت معلومات بستر ضمیمه II را مطالعه نمایید

۱ ایجاد و تأسیس یک تثبت در افغانستان

این فصل در برگیرنده موارد ذیل میباشد:

۱. مراحل ابتدائی برای سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی
۲. کسب جواز سرمایه‌گذاری و امتیازات از اداره حمایه سرمایه‌گذاری افغانستان "آیسا" (بشمل موارد تشویقی مالیاتی)
۳. ثبت و راجستر در دیتابیس ثبت و راجستر فعالیت تجاری و کسب جواز فعالیت تجاری
۴. اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده
۵. فرصت های سرمایه‌گذاری در افغانستان
۶. انواع مختلف جوازنامه های سکتوری که نظر به فعالیت آن ضروری میباشد
۷. امتیاز مالیاتی از اثر اخذ جواز فعالیت تجاری
۸. چگونه گی اخذ ویزه و جواز کار
۹. بررسی سابقه جرمی

۱.۱ مقدمه

بعد از منظوری و توضیح قانون شرکت های سهامی، محدود المسؤلیت در سال ۲۰۰۷، تمام سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی علاقمند به تأسیس یک تثبت منحیث یک نهاد قانونی در افغانستان هستند. چنانچه ایجاب مینماید تا شرکت های مشارکتی، سهامی و یا محدود المسؤلیت در ریاست عمومی ثبت مرکزی فعالیت های تجاری و مالکیت فکری وزارت تجارت و صنایع ثبت و راجستر گردد.

آنده بخش های قانون تجارت سال ۱۹۵۵ که تصريح میدارد تا تمام تاجران کوچک و شرکت های تجاری که مشغول فعالیت های تجاری در افغانستان میباشند، و مکلف به ثبت و راجستر در محکمه تجاری هستند، از یک مدت زمان مرعی الاجرا نمیباشد. سرمایه‌گذار خارجی باید در اداره حمایه از سرمایه‌گذاری افغانستان (آیسا) ثبت و راجستر نماید (جزئیات مراحل آن ذیلاً شرح داده است). اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده و یا ثبت و راجستر در ناحیه ها و شاروالی ها از جمله مقتضیات حقوقی پست که سرمایه‌گذاری کوچک و شرکت های تجاری ملک ب به تطبیق آنها میباشد (جزئیات را ذیلاً مطالعه نمائید). بعضی افراد علاقمند به ثبت و راجستر در سیستم ثبت مرکزی فعالیت های تجاری و آیسا بوده و یا جهت اخذ جواز تجارت وزارت تجارت و صنایع درخواست میدهند. بعضی موارد تشویقی و پیشنهادات لازم وجود دارد که سرمایه‌گذاران افغان را به ثبت و راجستر در سیستم ثبت مرکزی فعالیت های تجاری ترغیب مینماید. این پیشنهادات و نسخه سافت رهنمای سرمایه‌گذاری را میتوان در ویب سایت وزارت تجارت و صنایع دریافت نمود:

<http://moci.gov.af/en>

۱.۲ سرمایه‌گذاران خارجی : مراحل ابتدائی

جواز سرمایه‌گذاری از اداره حمایه سرمایه‌گذاری افغانستان (آیسا)

سرمایه‌گذاران خارجی مایل به ایجاد و تأسیس تثبت در افغانستان به اساس قانون مکلف به اخذ جواز سرمایه‌گذاری از اداره حمایه سرمایه‌گذاری افغانستان (آیسا) میباشد (جزئیات بیشتر را در <http://www.aisa.org.af/index.php> مطالعه نمایید^۲). طرز العمل کسب جواز از اداره حمایه سرمایه‌گذاری افغانستان به اساس قانون سرمایه‌گذاری خصوصی^۳ (۲۰۰۳) طرح و ترتیب گردیده است. شرکت های مختلف مانند سهامی، تجارت کوچک، محدود المسؤلیت و تضمیمنی در اداره حمایه سرمایه‌گذاری افغانستان ثبت و راجستر میگردد.

^۲ به اداره آیسا واقع سرک ۲، چهارراهی حاجی یعقوب، شهرنو، کابل، افغانستان مراجعه نماید: تیلفون - +۹۳ ۷۸ ۸۵۴ ۰۳۸۳

^۳ قانون سرمایه‌گذاری از لینک ذیل قابل دسترس میباشد: www.aisa.org.af/investmentlaws.html

خدمات اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان به اسرع وقت صورت گرفته و دریافت آن توسط سرمایه گذاران خارجی اجباری بوده و نسبتاً آسان و بسیط میباشد. ایجاد مینماید تا جواز سرمایه گذاری سالانه تمدید گردد. فیس قابل پرداخت جواز از ۵۰۰۰ دالر امریکائی بوده و به نوعیت و ساحت فعالیت تجاری ارتباط میگیرد، در حالیکه مصارف تجدید جواز در حدود ۵۰ فیصد فیس ابتدائی تخمین گردیده است (لطفاً ضمیمه I این سند را مطالعه نمایید). منحیث بخش از طرز العمل های جوازدهی، اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان خدمات کمیشنکاری را مشمول ثبت و راجستر سرمایه گذاران خارجی در سیستم مرکزی ثبت و راجستر فعالیت های تجاری تامین نموده و نمبر تشخیصه مالیه دهنده را از اداره عواید وزارت مالیه افغانستان برای سرمایه گذار تعین مینماید.

در صورت ایجاد تغییرات در مالکیت ویا ساختار سرمایه شرکت ویا افزایش در سرمایه، سرمایه گذاری باید اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان را مطلع سازد^۲. برعلاوه یک تثبت راجستر شده باید معلومات جدید را در مورد تثبت خویش سالانه به آیسا در ظرف ۱۹ روز الی ختم سال مالی ترتیب و تسلیم نماید. و آن باید دربرگیرنده معلومات جدید که در ابتدا فراهم نموده بود، باشد.

ایجاب مینماید تا سرمایه گذاران خارجی از شخصیت حقوقی شرکت خویش آگاهی حاصل نمایند، درحالیکه آنها جواز سرمایه گذاری را از اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان حاصل میکنند ولی این اداره راجستر کننده یک مرجع حقوقی نه بوده بلکه ریاست ثبت مرکزی فعالیت های تجاری، وزارت تجارت و صنایع^۳ یک مرجع حقوقی میباشد. این یک موضوع پنهان در اسناد مربوط شرکت ها، سهمداران و غیره میباشد. ایجاد هرگونه تغییرات در این اسناد باید به ریاست ثبت مرکزی فعالیت های تجاری اطلاع داده شود. نمبر تشخیصه مالیه دهنده از طرف ریاست عواید وزارت مالیه تعین میگردد و بحث و گفتگو در مورد موضوعات مالیاتی به خود شرکت ارتباط میگیرد.

جدول ۱: پروسه کسب جواز سرمایه گذاری

جزئیات	طرز العمل
۱. سرمایه گذار نخست به اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان مراجعه میکند. ضمایم:	• شهرت و هویت سرمایه گذار
a. اتباع افغانی و سرمایه گذار انفرادی تذکره تابعیت، پاسپورت ویا کدام سند دیگری را که هویت درخواست کننده را بتواند تثبیت نماید، مینماید.	• پنج قطعه عکس
b. مقاضی خارجی پاسپورت خویش را جهت تأیید هویت ارایه نموده و در ضمن یک سند بررسی سابقه چرمی را نیز از طریق سفارت مربوطه خویش آماده میسازد. این اسناد توسط وزارت امور خارجه افغانستان به اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان ارایه میگردد.	• اسناد حقوقی که ایجاد دفترکاری مقاضی را در افغانستان ثابت نماید. این اسناد دربرگیرنده قرارداد اجاره ویا کرایه خانه (توسط رهنمائی معاملات رسمی تاپه و امضا گردیده باشد) است.
c. یک شرکت خارجی (یک شرکت حقوقی که دارای فعالیت های خارج از افغانستان داشته باشد) سند بررسی سابقه حقوقی خویش را از طریق سفارت مربوطه خویش ارایه مینماید.	۲. آمریت جوازدهی اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان فورمۀ های درخواستی را جهت ثبت و راجستر فعالیت تجاری به سرمایه گذاران ارایه مینماید تا این فورمۀ را تکمیل نمایند. این فورمۀ حاوی معلومات در مورد نوعیت فعالیت تجاری، مقدار سرمایه، تعداد کارمندان و اسمی کارمندان بلندتریه شرکت میباشد. سرمایه گذار مکلف به تعین نوعیت شخصیت حقوقی شرکت خویش میباشد: مالکیت انصاری، مشارکت، شرکت سهامی یا محدود المسولیت (جهت معلومات بیشتر به قانون شرکت های محدود المسولیت و

^۲ ماده ۱۳ قانون سرمایه گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳
^۳ قانون شرکت های محدود المسولیت و قانون مشارکت را مطالعه نمایید

<p>سهامی مراجعه شود). سرمایه گذار ملک است تا اسناد مربوطه را که ساختار فعالیت تجاری قبول شده را ضمیمه فورم درخواستی خویش ارایه نماید.</p> <p>۳. مقاضی باید یک اسم مشخص را برای شرکت خویش تعین نماید. این اسم نه باید سیاسی، نظامی و آهانت کننده بوده و شامل کلمات منوعه مانند یورانیم وغیره نه باشد.</p> <p>۴. امریت جوازدهی اسناد و معلومات ارایه شده را مورد بررسی قرار داده و نام شرکت مربوط را بمنظور جلوگیری از یکسان بودن نام شرکت ها در دیتابیس مربوطه بررسی مینماید. در صورت عدم اخذ نام مربوطه توسط شرکت دیگر، نام شرکت منظور گردیده و جواز فعالیت به سرمایه گذار صادر میگردد.</p> <p>۵. اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان فورم تقاضائی نمبر تشخیصی مالیه دهنده را به سرمایه گذار جهت تکمیل و خانه پری ارایه مینماید. این اداره فورم متذکره را جهت تعین نمبر تشخیصی مالیه دهنده برای سرمایه گذار مورد استفاده قرار میدهد.</p> <p>۶. اداره سرمایه گذاری افغانستان بعد از صدور جواز فعالیت، تمام مشخصات شرکت را به ریاست ثبت مرکزی فعالیت های تجارتی وزارت تجارت و صنایع ارسال نموده و یک اندازه معلومات را جهت نشر در جریده رسمی به وزارت علیه ارایه مینماید.</p>	<p>طرز العمل تمدید جواز فعالیت</p>
<p>۱. قبل از انقضای جواز فعالیت، دارنده جواز فعالیت تجاری فورم درخواستی تمدید جواز را به امریت جوازدهی اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان ارایه مینماید.</p> <p>۲. امریت جوازدهی فورم درخواستی را ضمیمه یک مكتوب رسمی به ریاست عواید وزارت مالیه جهت ترخیص مالیاتی ارسال مینماید.</p> <p>۳. بعد از دریافت تصدیق نامه ترخیص مالیاتی از ریاست عواید، شرکت متذکره فورم تمدید جواز را تکمیل نموده و فیس تمدید را پرداخت مینماید. اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان جواز را تمدید میکند.</p>	

مزایا و امتیازات مالیاتی از بابت جواز از اداره حمایت از سرمایه گذاری افغانستان

بر علاوه از مزایای موجود برای تمام دارنده گان جواز های تجارتی مطابق به ماده های ۷۰ و ۷۲ قانون مالیات بر عایدات (به بخش ۱.۶ مراجعه گردد)، دارنده گان جواز آیسا به اساس قانون سرمایه گذاری از مزایای اضافی ذیل مستفید میگردد:

- امتیاز مالیاتی برای تسبیثات راجستر شده: یک تشبیث راجستر شده هر گاه در طول سال مالی مواجه به ضرر خالص گردد، میتواند ضرر عایده را به سال های مالی بعدی انتقال داده و آنرا از عواید قابل مالیات خود تا حدودی که قانون مالیات بر عایدات مجاز میداند، وضع نماید. همچنان یک تشبیث راجستر شده حق استفاده را از کسرات استهلاک سریع بر دارایی های سرمایوی خود طبق قانون مالیات بر عایدات دارا میباشد.

- دسترسی به تسهیلات بانکی^۶: یک تشبیث راجستر شده حق این را دارد تا از تسهیلات بانکی در افغانستان استفاده کند، از جمله افتتاح حساب بانکی به اسعار خارجی و بنا از این بانک ها غرض اخذ کریت و قروض به اسعار خارجی از خارج افغانستان برای رشد و پیشرفت تشبیث مشروع خود استفاده نماید، یک تشبیث راجستر شده حق دارد تا حساب بانکی را به اسعار در خارج از افغانستان جهت خریداری تجهیزات، ماشین آلات، مواد خام، پرزه جات، مواد و خدمات که برای پیشبرد فعالیت های تشبیث مورد استفاده قرار میگیرد، برای پرداخت معاشات و امتیازات کارمندان خارجی و کلیه پرداخت های تشبیث راجستر شده مشروط بر اینکه با قوانین نافذ افغانستان مغایرت نداشته باشد، افتتاح و استفاده نماید.

- کار و استخدام^۷: بدون مغایرت به هیچ یک از احکام قوانین افغانستان، یک تشبیث راجستر شده حق دارد به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم کارمندان اداری و متخصصین خارجی را با هر تابعیتی که باشند استخدام نمایند. تسبیثات راجستر شده حق دارند تا با کارمندان و پرسونل خارجی به منظور پیشبرد اهداف و فعالیت

^۶ ماده ۱۹، قانون سرمایه گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳
^۷ ماده ۲۰، قانون سرمایه گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳

های تجاری خویش عقد قرارداد نمایند. تثبتات راجستر شده حق دارند تا جواز کار را برای کارمندان اداری و متخصصین خویش اخذ نمایند، بدون در نظرداشت تابعیت کارمندان خارجی هنگام حضور داشت در افغانستان تابع قوانین نافذه افغانستان بوده و باید از آن رعایت نمایند. (به یاد داشته باشید: سرمایه گذاران خارجی و تثبتات راجستر شده که سرمایه گذاران خارجی در آن ملکیت مساوی دارند، تشویق میشوند که پرسونل افغانی را در صورت ممکن برای پیشبرد امور دخنیکی شان استخدام نمایند).

- زمینی که توسط تثبتات راجستر شده مورد استفاده قرار میگیرد^۸: بدون هیچ نوع مغایرت با قوانین و مقررات نافذه در افغانستان، تثبتات راجستر شده حق دارند عقار را برای مدت الی ۵۰ سال به اجاره بگیرند.

- انتقال سرمایه سرمایه گذاری خارجی^۹: بادرنظرداشت هیچ نوع مغایرت با قوانین و محدودیت های اسعار در افغانستان، یک سرمایه گذار خارجی اجازه دارد تا معادل وجهه کلی سرمایه گذاری شده ویا توزیع یکه مطابق قانون مالیات بر عایدات مفاد تقلي گردد، را بدون کدام تأخیر به هر سعر که سرمایه گذار خارج انتخاب نماید، به اساس نرخ روز بعد از ادائی وجایب مالیاتی از یک تثبت راجستر شده آزادانه به خارج از افغانستان انتقال دهد.

- انتقال مفاد سرمایه مربوط به سرمایه گذاری خارجی^{۱۰}: یک تثبت راجستر شده اجازه دارد تا مفاد حاصله سرمایه گذاری یا توزیع یکه مطابق قانون مالیات بر عایدات مفاد تقلي میگردد، به اساس نرخ روز بعد از ادائی وجایب مالیاتی و به هر سعر که سرمایه گذار خارجی انتخاب نماید، به خارج از افغانستان بدون تأخیر انتقال دهد.

- انتقال اصل قرضه و تکانه فروض خارجی^{۱۱}: یک تثبت راجستر شده اجازه دارد تا وجوه مربوط به باز پرداخت اصل قرضه، تکانه قرضه و فیس های مربوط به قرضه خارجی را به اسعار خارجی و به اساس نرخ روز به خارج از افغانستان مطابق قوانین نافذه افغانستان آزادانه انتقال دهد.

جواز تثبتات اضافی

در بعضی سکتورها - جهت معلومات بیشتر بخش ۱.۵ را مطالعه نماید- یک جواز اضافی برای وزارت های سکتوری (مثلًا وزارت صحت عامه برای شفاخانه ها) قبل از آغاز فعالیت ضرورت است.

۱.۳ سرمایه گذاران داخلی : مراحل ابتدائی

ثبت و راجستر تثبت

طوریکه در فوق ذکریافت، مطابق به قانون شرکت های سهامی و محدود المسولیت (۲۰۰۷) که جاگزین بخش های از قانون تجارت (۱۹۵۵) گردیده است، سرمایه گذاران انفرادی و شرکت ها که خواهان شخصیت حقوقی در افغانستان هستند (سهامی، محدود المسولیت ویا مشارکتی) مستلزم ثبت و راجستر در ریاست ثبت مرکزی فعالیت های تجاری، وزارت تجارت و صنایع میباشدند. پیشنهاد میگردد تا مثبتین افغانی در سیستم سرمایه گذاری در ویب سایت وزارت تجارت و صنایع قابل دسترس میباشد: <http://moci.gov.af/en>

سرمایه گذاران افغانی که خواهان فعالیت تجاری از طریق مدیریت جوازدهی آیسا بوده و با استفاده از خدمات کمیشنکاری این اداره (منحیث بخش از خدمات، آیسا آنها در سیستم مرکزی ثبت فعالیت های تجاری راجستر مینماید) میکنند ولی از نگاه قانون هیچگونه مکلفیت در قسمت ثبت و راجستر در این سیستم ندارند. در صورت آنها خواهان ایجاد شرکت مشارکتی، محدود المسولیت ویا سهامی باشند و در عین حال در سیستم مذکوره راجستر نه گردیده باشند، پس باید آنها مستقیماً با ریاست ثبت مرکزی فعالیت های تجاری به تماس شوند.

^۸ ماده ۲۱، قانون سرمایه گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳

^۹ ماده ۲۲، قانون سرمایه گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳

^{۱۰} ماده ۲۳، قانون سرمایه گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳

^{۱۱} ماده ۲۴، قانون سرمایه گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳

پرسه ثبت فعالیت تجاری جدید و اخذ جواز تجاری در کابل

فراهم ساختن اسناد ضروری: اسناد مورد نیاز بر حسب نوعیت فعالیت تجاری و نوعیت جواز تجاری که مقاضی می خواهد اخذ نماید متفاوت می باشد. پرسه دریافت این اسناد نیز از هم متفاوت می باشد که در مراحل بعدی تشریح خواهد گردید. لست اسناد ضروری بصورت ذیل می باشد:

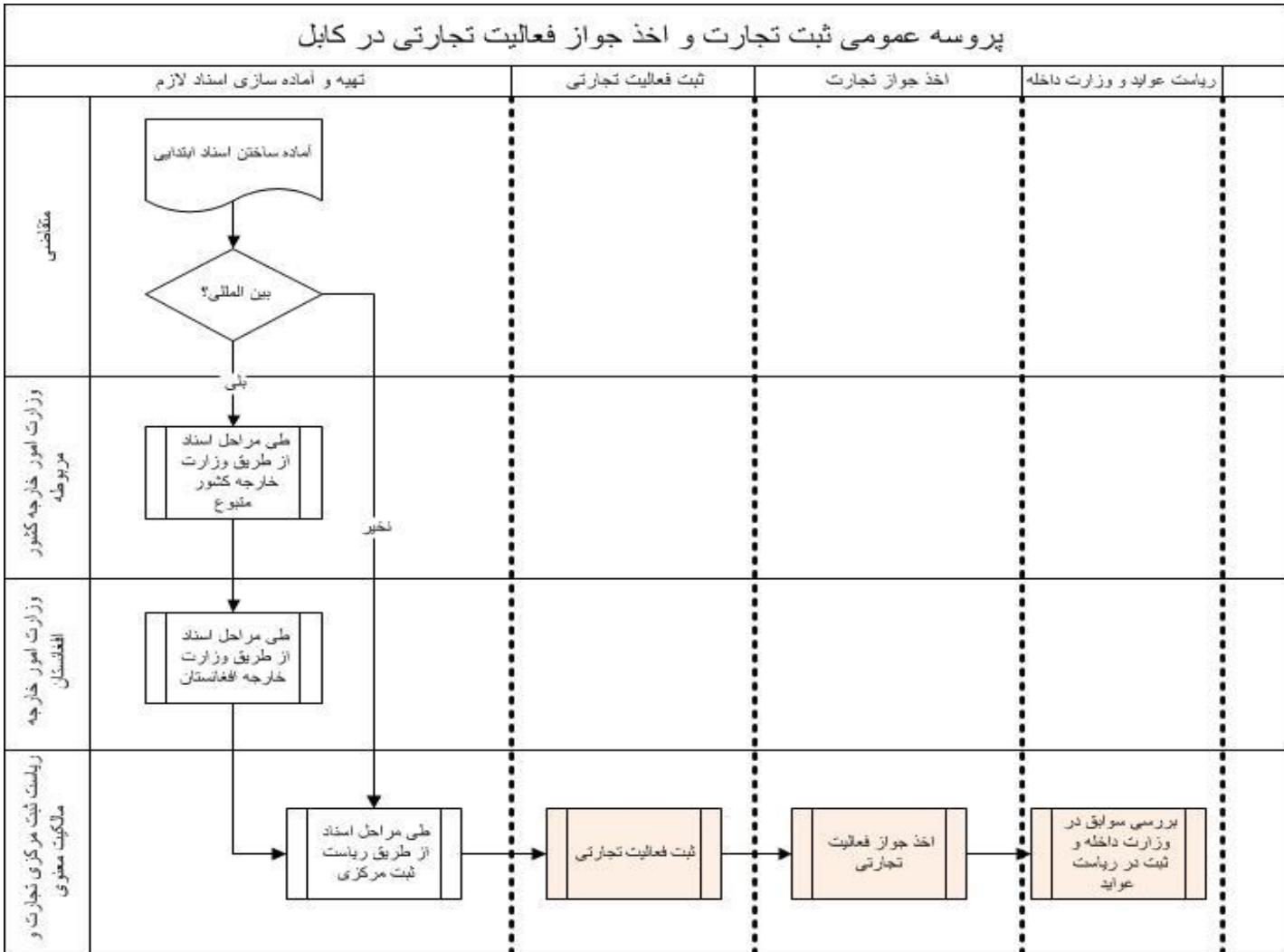
جدول ۲ : اسناد ضروری برای ثبت فعالیت تجاری در کابل

سرمایه گذاری مشترک		اشخاص خارجی			اشخاص داخلی		اسناد
نمایندگی شرکت	شرکت	نمایندگی شرکت	شرکت	انفرادی	شرکت	انفرادی	
	X		X	X	X	X	قطعه عکس مالک/اعضای هیئت مدیره
X		X					قطعه عکس نماینده شرکت در افغانستان
X	X	X	X	X	X	X	۲ کاپی فورمه ریاست ثبت مرکزی
برای اشخاص داخلی					X	X	اصل سند هویت (تذکره) و دو کاپی آن
برای اتباع خارجی			X	X			سند عدم ذمہ مالک از کشور متبع
برای اتباع خارجی		X					سند عدم ذمہ نماینده شرکت در افغانستان از کشور متبع
X	X	X	X	X			مکتوب از بانک برای تثیت اعتبار شخص مقاضی
	X		X	X			دو کاپی پاسپورت سهمدار
X	X	X	X		X		اساسنامه شرکت (که حاوی معلومات عمومی درباره شرکت مربوطه باشد)

با آنکه پرسه ثبت فعالیت های تجاری جدید در وزارت تجارت و صنایع تقریبا برای همه یکسان می باشد، اما اسناد مورد نیاز بر حسب نوعیت فعالیت تجارتی و تابعیت شخص مقاضی متفاوت می باشد. همچنان پرسه ثبت و اسناد مورد نیاز در کابل و ولایات متفاوت می باشند و به این دلیل، اسناد لازم و طرز العمل های ثبت و صدور جوازنامه های تجاری در ولایات بصورت جداگانه تشریح خواهد شد. وزارت تجارت و صنایع رهنمود ثبت و راجستر فعالیت های تجاری و کسب جواز تجارت را طرح و ترتیب نموده است. در این رهنمود جزئیات بیشتر در مورد پرسه های ولایتی ارایه گردیده و از ویب سایت وزارت تجارت و صنایع قابل دسترس میباشد:

<http://moci.gov.af/en>

شکل ۱: پروسه عمومی ثبت تجارت و اخذ جواز تجاری در کابل

جواز فعالیت تجاری در کابل برای مدت سه سال قابل اعتبار بوده و باید تمدید گردد. جواز تمدید شده برای مدت سه سال قابل اعتبار است.

ایجاد مشیث افرادی یا تجارت فامیلی

اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان تجارت افرادی را ثبت و راجستر مینماید. آنعدد مشیثین که خواهان استفاده خدمات آیسا نمیباشند، مکلف به راجستر فعالیت های خویش در شاروالی و نواحی شهر که دفاتر آنها موقعیت دارد، هستند. این پروسه در مقایسه با اخذ جواز آیسا ارزانتر بوده ولی به زمان بیشتر ضرورت دارد.

جدول ۳: ثبت و راجستر در شاروالی

جزئیات
۱. مشیث به دفتر شاروالی در نواحی مربوطه خویش مراجعه نموده و تقاضای جواز فعالیت تجاری را از ناحیه ها مینمایند. این نوع جواز سالانه تمدید گردیده و نوعیت فعالیت تجاری را نشان میدهد (در حدود ۴۰۰ کتگوری وجود دارد).
۲. فیس جواز را تایید مینمایند.
۳. جواز را از دفتر شاروالی در ناحیه ها به دفتر مرکزی شاروالی انتقال میدهند.
۴. مشیث باید فورم مربوطه را مطابق نوعیت تجارت خویش دریافت نماید. این فورم مرجع منظوری نوعیت فعالیت تجاری را که مشیث خواهان آغاز آن است، مشخص میسازد (مثلًا برای یک نانوای منظوری وزارت صحت و اداره حفظ محیط زیست ضرورت است).

۵. مراجعته به وزارت های سکتوری جهت دریافت منظوری آنها
۶. ارایه دوباره فورمه منظوری و درخواست نامه به شاروالی
۷. در صورت دریافت منظوری از طرف مراجع مربوطه، یک تصدیق نامه جهت آغاز فعالیت ارایه میگردد.
۸. پرداخت فیس در برابر تصدیق نامه (این فیس دوچند فیس سالانه یکه به ناحیه تابعه میگردد، میباشد. این تصدیق نامه ها ضرورت به تمدید نداشته و الی ختم فعالیت تجاری قابل اعتبار میباشد.

دریافت نمبر تشخیصیه مالیه دهنده:

همه افراد، خانواده ها، شرکاء، شرکتها و ادارات تجاری دارای مسئولیت محدود که مصروف فعالیت های تجاری در افغانستان میباشند، تابع اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده (نمبر تشخیصیه مالیه دهنده) میباشند. برای آناییکه از خدمات آیسا استفاده میکنند و هم برای آناییکه با ریاست ثبت مرکزی فعالیت های تجاری ثبت گردیده اند، دریافت نمبر تشخیصیه مالیه دهنده به عنوان بخشی از این پرسه محسوب میگردد. سایرین باید نمبر تشخیصیه مالیه دهنده خویشرا به طور مستقیم از اداره عایدات بدست آرند. (لطفاً به ماده ۸۶ قانون مالیات بر عایدات ۲۰۰۹ مراجعة کنید، که بر طبق آن ذوات آتی باید نمبر تشخیصیه مالیه دهنده بدست آورند)

- افراد، شرکت ها و سازمان هائی که، با توجه به قانون مالیات بر عایدات سال ۲۰۰۹ و قانون گمرک، ملزم به پرداخت مالیات یا عوارض گمرکی میباشد
- موسسات اجتماعی، خیریه، و غیر انتفاعی که ملزم به وضع مالیه از معاشات کارمندان شان میباشند
- افرادی که دارای یک حساب بانکی در یکی از بانکها یا سایر موسسات مالی میباشند؛ و
- کارمندانیکه که درآمد شان نظر به مفاد قانون مالیات بر عایدات سال ۲۰۰۹، تابع وضع مالیات بر عایدات میگردد^{۱۳}

افراد، شرکت ها و سازمان هائی که مقرون به ضرر و زیان هستند نیز مستلزم اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده میباشند، زیرا آنها مکلفیت دارند تا اظهارنامه مالیاتی سالانه شان را ثبت نموده و ممکن است ایشان تابع مقروضات دوره نی گردد، که مربوط به مالیات نجاری، مالیات وضعی معاشات، مالیات وضعی کرایه، وضع سود سهام، وضع در قرارداد ها و امثال آن باشد.

نمبر تشخیصیه مالیه دهنده یک عدد ده رقمی است، که به همه افراد، شرکت ها، و سازمان هائی که در افغانستان کار می کنند، صادر میگردد.^{۱۴} این شماره شناسایی دائمی بوده و نیازی به تمدید ندارد. همانطوری که در بالا اشاره شد، کسانی که از خدمات کارگزاری آیسا استفاده میکنند، نمبر تشخیصیه مالیه دهنده را به عنوان بخشی از این پرسه دریافت خواهند کرد. قانون مالیات بر عایدات سال ۲۰۰۹ مجازات کسانی را که بدون عذر معقول در دریافت نمبر تشخیصیه مالیه دهنده کوتاهی و یا سهل انگاری میکنند، شرح میدهد: (ماده ۱۰۵)

سرمایه گذاران داخلی که نمیخواهند از خدمات آیسا استفاده کنند، نمبر تشخیصیه مالیه دهنده خویشرا زمانی دریافت خواهند کرد که آنها تجارت خویشرا در سیستم ثبت مرکزی فعالیت های تجاری راجستر نمایند. مالکین اصلی، تجارت های خانوادگی و موسسات غیر دولتی می توانند نمبر تشخیصیه مالیه دهنده خویشرا در کابل از وزارت مالیه افغانستان (اداره عواید افغانستان، وزارت مالیه، تعمیر عایدات و گمرکات، سرک جلال آباد، کابل) به دست آورند. مالیه دهنگان کوچک میتوانند نمبر تشخیصیه مالیه دهنده خویشرا از دفتر مرکزی STO، واقع سینما پامیر، جاده میوند، شهر کنه بست آرند. همچنین می توانید نمبر تشخیصیه مالیه دهنده را از مستوفیت ها در هرات، جلال آباد، کندهار، کندز و مزار شریف به دست آورد. جهت کسب معلومات مزید

^{۱۲} افراد و تجارت هاییکه از خدمات کمیشنکاری آیسا مستفید میگردند، هیچنان آنده افرادیکه میخواهند مستقیماً با ACSR معامله نمایند، غیر تشخیصیه و یا غیر تشخیصیه مالیه دهنده خویشرا منحیث بخشی از این خدمات بست می آورند.

^{۱۳} افراد دارای عایدات پائین و مالکین تجارت هاییکه مفاد نخایت کم بست می آورده و عایدات شان حد اقل مبالغ قابل مالیه را برآورده نمیکنند، از این امر مستثنی میباشند.

^{۱۴} ماده ۹۱ قانون مالیات بر عایدات.

در مورد ضروریات برای نمبر تشخیصیه مالیه دهنده ، و یا طریقه درخواست، و یا برای دریافت فورمehا، از دفاتر ذکر شده نمبر تشخیصیه مالیه دهنده دیدن نمائید. فورمehا درخواست نمبر تشخیصیه مالیه دهنده بعضاً بطور آنلاین روی صفحه <http://www.ard.gov.af> قابل دسترس میباشد.

جدول ٤: مراحل اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده :

شرح / تفصیلات
۱. فورمeh درخواستی نمبر تشخیصیه مالیه دهنده را تکمیل نمائید (در دفتری که در بالا ذکر شد قابل دسترس میباشد)
۲. اسناد ثبیت هویت خویشرا ارائه دارید
• مالیه دهنگان خارجی که خواهان دریافت نمبر تشخیصیه مالیه دهنده میباشند، داشتن پاسپورت در زمان تسليم دهی فورم درخواستی ضروری میباشد
• برای مالیه دهنگان افغان که تقاضای ثبت نام برای اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده را داشته باشند، داشتن کارت هویت داخلی یا تذکره به عنوان سند هویت ضرور است یادداشت: جهت اخذ نمبر تشخیصیه مالیه دهنده ضرورت به پرداخت فیس نمیباشد.
يادداشت: ریاست عواید در ظرف ۲۴ ساعت، پس از تسليمی فورمeh درخواستی، نمبر تشخیصیه مالیه دهنده را صادر خواهد نمود، مشروط بر اینکه مالیه دهنده هویت خویشرا بطور قناعت بخش ثبیت نموده باشد.

تفصیلات بیشتر در مورد دریافت نمبر تشخیصیه مالیه دهنده در صفحه انترنتی اداره عواید افغانستان <http://www.ard.gov.af/index.php/2012-06-04-16-53-00/taxpayer-guides> قابل دسترس میباشد.

۱.۶ فرصت‌های سرمایه‌گذاری در افغانستان:

قرار است تا وزارت تجارت و صنایع رهنمود فرصت‌های سرمایه‌گذاری بعد از طرح و ترتیب این رهنمود طرح و تهیه نماید. رهنمود مذکوره فرصت‌های سرمایه‌گذاری در افغانستان را بطور مفصل شرح میدهد. این کتاب شامل معلومات در زمینه های ذیل میباشد:

- ترمیم و اعمار زیربنا ها
- توسعه و انکشاف املاک مسکونی و تجاری
- تولید / تورید مواد ساختمانی
- خدمات ترانسپورتی و تدارکاتی
- خدمات تکالوژی معلوماتی و مخابراتی
- صنایع استخراج معدن که شامل مواد معدنی، نفت، و فلزات میباشد
- اجناس و خدمات، تجهیزات و عملیات و تعمیر و نگهداری از نیروهای نظامی و پولیس ملی
- محصولات زراعی و توزیع محصولات و زیربنا ها. میوه های خشک، معزیزات و تخیانه جات از صادرات قالیان پیشی گرفته و نیمی از مجموع صادرات را تشکیل میدهد. با این حال، صادرات افغانستان در بخش محصولات تازه فقط ۶ فیصد مجموع تجارت را در بر دارد، زیرا زیرساختهای زراعی و پروسس مواد غذائی در افغانستان نهایت محدود میباشد، مانند کمبود سرخانه ها و ذخایر خشک.
- واردات بدل در بخش های ذیل:
 - گوشت و تخم مرغ
 - سیخ گول، پروفیل، و آهن گادر
 - چدن
 - سمنت؛ و
 - مواد غذائی پروسس شده (رب بادنجان رومی، جوسها)

- مخصوصات لبنی (ماست، شیر پودری و سایر مخصوصات آن)
- روغن های خوراکی
- پایه های پلاستیکی
- بوره؛ و
- صابون
- سکتور های تشبیثات کوچک و متوسط:
 - کشمیره
 - قالین بافی، برش، شستشو، و تجارت آن
 - استخراج سنگ مرمر، برش، پالش آن
 - استخراج، برش و پالش سنگ های قیمتی و جواهرات
 - پوست و چرم؛
 - گیاهان دارویی؛ و
 - چوب، چوب چهارتراش و نجاری

۱.۵ جواز های سکتوری:

با توجه به بخش های سکتور های خاص که تاجران به آن مشغول میگردند، ممکن برای شان بدست آوردن جواز های مخصوص آن بخش لازم باشد. به طور خاص، همه تجارت ها (تشبیث انصاری، شرکتها، و نهادهای مختلف) با فعالیت در هر یک از بخش های ذیل باید جواز آن بخش را بدست آوردند:

جدول ۵: جواز های سکتور ها و ادارات صادر کننده آن:

مقام صادر کننده	جواز	بخش یا سکتور
ریاست جواز نامه ها وزارت تجارت و صنایع سرک دارالامان کابل	جواز تجارتی انفرادی داخلی و یا تاجر انفرادی خارجی - جواز تجارتی شرکت داخلی - جواز تجارتی گمرک خارجی و شرکت مختلط داخلی و خارجی - جواز شرکت ترانزیتی ، بارچالانی داخلی ، خارجی و مختلط داخلی و خارجی - جواز ایجاد نمایندگی کمپنی خارجی در افغانستان - جواز فعالیت خدماتی تجارتی (کمیشنکاری) که به شکل انفرادی صدور می گردد.	ادارات و واردات (برای تفصیلات مزید لطفاً به قسمت ۲.۱ مراجعه کنید)
ریاست عمومی گمرکات وزارت مالیه پشتونستان و ات کابل	جواز کمیشنکار با گمرک	
ریاست عمومی تروریزم، مدیریت ثبت و راجسٹر و سایط زرگی وزارت امور داخله چهارراهی صدارت (جاده صدارت) کابل	جواز تورید و سایط نقلیه زره پوش	
ریاست عمومی تروریزم، مدیریت ثبت و راجسٹر و سایط زرگی وزارت امور داخله چهار راهی صدارت (جاده صدارت)	جواز برآز تورید و سایل نظامی (به استثنی اسلحة و مهمات)	

بخش یا سکتور	جواز	مقام صادر کننده
	جواز تورید مواد مخرب لایه اوزون	کابل
رسانه ها	جواز رادیو و یا تلویزیون شخصی	یونت اوزون اداره ملی محافظت از محیط زیست سرک دوم شش درک، مجاور ایستگان دواخانه کابل
	جواز شرکت تولید فلم جواز مطبعه شخصی	دفتر جوازدهی رادیو تلویزیون ملی افغانستان و کمیسیون ملی مستقل نشرات وزارت اطلاعات، فرهنگ، و جوانان جاده مسعود بزرگ کابل
	جواز انجمنها و موسسات فرهنگی که به فعالیتهای رسانه ای مشغول میباشد	دیپارتمنت سکتور خصوصی مدیریت پلان و ارتباطات خارجه وزارت اطلاعات، فرهنگ، و جوانان پل باع عمومی کابل
	جواز تورید فلمها	معینیت نشرات وزارت اطلاعات، فرهنگ، و جوانان پل باع عمومی کابل
توریزم	جواز استقرار برای توریست ها	معینیت نشرات وزارت اطلاعات، فرهنگ، و جوانان آسمائی وات، جوی شیر کابل
مخابرات	- جواز برای شرکتهای مخابراتی لین دار - جواز برای شرکتهای مخابراتی GSM - جواز برای ارائه کنندگان خدمات انترنتی - جواز برای تورید وسایل مخابراتی	اترا - اداره تنظیم مخابرات افغانستان وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی تعمیر وزارت مخابرات، طبقه دهم محمد جان خان وات کابل
ترانسپورتیشن یا مواصلات	جواز شرکت ترانسپورتی زمینی	ریاست ترانسپورت سکتور خصوصی وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی سرک عمومی سیلو کارتہ مامورین کابل
	جواز شرکت هوانوردی شخصی (تصدیقنامه فعالیت هوانوردی)	ریاست هوانوردی ملی وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی انصاری وات کابل
بانکداری و مالیات	- جواز بانکداری - جواز بانکداری فرع خارجی - جواز تبادله اسعار - جواز فراهم کنندگان خدمات پولی - جواز نهادهای پولی الکترونیکی	امریت نظارت امور مالی، مدیریت جوازدهی د افغانستان بانک پشتوستان وات کابل

مقام صادر کننده	جواز	بخش یا سکتور
ریاست بیمه وزارت مالیه پشتونستان و ات کابل	- - -	بیمه
وزارت معارف ابن سینا کابل	جواز موسسه تعلیمی	معارف
رباسیت پوهنتون ها و מוסسات تحصیلات عالی خصوصی- وزارت تحصیلات عالی کارتھ چار کابل	جواز پوهنتون های خصوصی	تحصیلات عالی
مدیریت طب معالجوی وزارت صحت عامه چهار راهی مسعود بزرگ کابل	- - -	صحت
کمیته تنظیم ادویه ریاست امور فارمسي - وزارت صحت عامه جوی شیر، آسمائی و ات کابل	- - - - - - - -	دوا سازی
کمیته تنظیم دارو های افغان وزارت صحت عامه جوی شیر، آسمائی و ات کابل	جواز برای تورید مواد خام و مواد مخدر کیمیاوی	
ریاست عمومی مالداری و صحت حیوانی وزارت زراعت سرک دارالامان کابل	- - - - - - - -	مالداری
شهرداری کابل سرک عمومی د افغانستان مرکز شهر کابل	جواز صنفی برای فعالیتهای تجاری در نواحی شهرداری جواز ولسوالی برای فعالیتهای تجاری	فعالیتهای تجاری
اداره ملی حفاظت از محیط زیست سرک دوم شش درک جوار ایستگاه دواخانه کابل	- - - -	کنترول آلودگی و مواد فاضله (کثافت)

بخش یا سکتور	جواز	مقام صادر کننده
تحقیقات جنیتیکی	- صدور فلزات کهنه - صدور شیشه و پلاستیک مستعمل و محصولات ذغال سنگ	اداره اکشاف صادرات افغانستان سرک دوم، جاده سه عقرب کارتہ سه کابل
امنیت	جواز شرکت امنیتی خصوصی	اداره ملی حفاظت از محیط زیست سرک دوم شش درک، جوار ایستگاه دواخانه کابل
املاک	جواز رهنمای معاملات	معینیت محافظت عامه وزارت داخله چهار راهی صدارت (جاده صدارت) کابل
استخراج معادن	در قدم اول جوازنامه اکتشافی و متعاقباً جوازنامه بهره برداری	ریاست عمومی قضایای دولت وزارت عدله دھبوري، کارتہ چار کابل
	ترمیم و توسعه بندها و نهر ها، و حفر چاه های عمیق	ریاست سروی و دیزاین پروژه های آبرسانی وزارت انرژی و آب دارالامان، مقابل سناتوریم کابل
سکتور جریان پائین نفت	- جواز تورید مواد نفتی و گاز مایع - جواز پمپ استیشن های گاز مایع طبیقی فشرده	امربیت تنظیم امور تجارت مواد نفتی و گاز مایع- وزارت تجارت و صنایع- سرک دارالامان، کابل

اطلاعات در مورد اسناد، زمان، مصارف، و پروسه گام به گام جهت دریافت جوازها، برای اکثریت بخش ها را می توان در وب سایت^{۱۰} AISA دریافت.

۱.۶ مزایای مالیاتی که از داشتن جواز تجاری حاصل میگردد

مطابق قانون مالیات، داشتن جواز تجاری (بشمول جواز سرمایه گذاری آیسا و یا جواز تجاری وزارت تجارت و صنایع) باعث یک سلسله امتیازات میگردد. این امتیازات مربوط به کاهش مالیات ثابت بر واردات و در قراردادهای دولتی میباشد. بطور خاص موارد ذیل را دربرمیگیرد:

- کاهش در مالیات ثابت بر واردات^{۱۱}: شرکت های تجاری که دارای فعالیت های وارداتی بوده و دارای جواز تجاری میباشند، تابع دو درصد مالیات ثابت در ارزش مجموعی (بشمول عوارض گمرکی) اجناس وارد شده میباشند. این مالیات به عنوان یک اعتبار در محاسبه ارزیابی سالانه مالیات بر عایدات فرد با توجه به مفاد قانون مالیات بر عایدات تادیه می شود. شرکت هایکه در صورت عدم داشتن جواز فعالیت تجاری، اجناس را وارد مینمایند مکلف به پرداخت سه درصد مالیات ثابت از ارزش مجموعی (از جمله عوارض گمرکی) کالا وارد شده میباشند.

- کاهش در قرارداد های دولتی^{۱۷}:

- (۱) "افراد و اشخاصیکه بدون جواز تجاری، تحت قرارداد با ادارات دولتی، شاروالی ها، نهاد های دولتی، نهاد های خصوصی، و یا سایر افراد؛ مبادرت به عرضه مواد ساختمانی و خدمات میورزند، به عوض مالیات بر عایدات، تابع ۷ فیصد مالیات ثابت میگردد. این مالیات از مبلغ ناخالص قابل پرداخت به صاحب قرارداد وضع میگردد.
- (۲) افراد و اشخاصیکه دارای جواز تجاری بوده و مبادرت به عرضه مواد و خدمات متذکره در پاراگراف (۱) این فقره میورزند، تابع ۲ فیصد مالیات قرارداد کننده میباشد. مالیات وضع شده تحت این بند، در برابر مسؤولیتهای مالیاتی متعاقب آن قابل محاسبه میباشد.
- (۳) مالیات ذکر شده در بند (۱) و (۲) این ماده توسط پرداخت کننده از مبلغ قابل پرداخت وضع و الی مدت ده روز به حساب مربوطه منتقل میگردد. برحسب این ماده، قرارداد کنندگان مکلفت دارند، پس از امضای این قرارداد، یک کاپی آن را به ادارات مالیاتی مربوطه بفرستند. اشخاص حقیقی که، با توجه به مفاد بند (۱) ماده (۱۷) این قانون، عواید شان تابع مالیات بر عایدات میگردد، از حکم این ماده مستثنی میباشد.

۱.۷ ویزه و جواز کار:

یک مثبت خارجی جهت و کار و زنده گی در افغانستان مستلزم است تا سه مرحله ذیل را تکمیل نماید:

۱. اخذ ویزه جهت سفر مرد یا زن تجارت پیشه و یا یک کارمند
۲. اخذ جواز کار
۳. تمدید مدت اقامه ویزه

جدول ۶: دریافت ویزه دخولی:

شرح / تفصیلات:	
جنرال فونسل وزارت امور خارجه تلفن: 0700-104-338; 0202-100-367; 0701-104-332 ویبایت: http://mfa.gov.af/en/page/3903	مرجع تماس
<p>سرمایه گذار جدید:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. رئیس و یا معاون شرکت باید با اداره آیسا در تماس شده و در زمینه دریافت ویزه از ایشان خواهان همکاری گرند. ضمایم ذیل باید همراه با مكتوب باشند: <ul style="list-style-type: none"> • کاپی قرارداد کار • کاپی پاسپورت کارمند خارجی • موقعیت ماموریت دیپلماتیک (سفرات یا قونسلگری) افغانستان، که کارمند خارجی ویزه خویش را از آن دریافت میدارد. • خلص سوانح کارمند • کاپی شهادتname ها و اسناد تحصیلی 	پروسه درخواست

<ul style="list-style-type: none"> • یک معرفی نامه از جانب استخدام کننده، (در برخی از موارد معرفی نامه باید از وزارت مربوطه باشد) که هدف و مدت اقامت کارمند را شرح دهد. این نامه باید توجیه برای استخدام کارمند خارجی ارائه بدارد. (بگونه مثال: هیچ افغان واجد شرایط برای این پست شناسائی نه گردد و یا قادر به احراز این پست نه باشد)
<p>۲. سپس اداره آیسا یک مکتوب را به جنرال قنسول ارسال مینماید، که پس از طی مراحل، درخواست را به مامور دیپلماتیک یا قونسلی فکس میکند. (باداشت مهم: نگهداری این یک کاپی این مکتوب خیلی ضروریست، زیرا زمانیکه ویزه تانرا تمدید مینماید، یک کاپی این مکتوب باید نزد تان موجود باشد).</p>
<p>۳. جنرال قونسل شماره فکس (وزارت امور خارجه) را به کارمند/استخدام کننده ارائه میدارد.</p>
<p>۴. کارمند خارجی شماره وزارت امور خارجه را همراه با اسناد ذیل به ماموریت دیپلماتیک مربوطه افغانستان ارسال مینماید، تا ویزه خویشرا حاصل نماید.</p>
<p>a. یک فورم درخواستی ویزه (که میتوان از ویبسایت وزارت امور خارجه بدست آورد)</p>
<p>b. دو قطعه عکس پاسپورت سایز ۳/۴ سانتی متر</p>
<p>c. پاسپورت (که حد اقل شش ماه میعاد اعتبار آن باقی مانده باشد)</p>
<p>d. فیس پروسس ویزه (دوصد دالر آمریکائی در دوبی، ولی ممکن در سایر کشورها متفاوت باشد)</p>
<p>۵. ماموریت دیپلماتیک/قونسلی درخواست را طی مراحل نموده و ویزه را صادر مینمایند. در برخی موارد، درخواست دهنده، قبل از دریافت ویزه، برای یک مصاحبه مختصر دعوت میشود.</p>
<p>سرمایه گذار موجود (کسیکه قبلًا جواز آیسا را دریافت نموده است):</p>
<p>۶. درخواست کننده (آیسا و یا استخدام کننده (در صورتیکه قبلًا جواز آیسا را دریافت نموده باشد) کارمند خارجی یا بصورت مستقیم و یا از طریق وزارت مربوطه شان)، به جنرال قونسل وزارت امور خارجه، برای دریافت ویزه ساده برای کارمند خویش درخواست میدهد.</p>
<p>ضمایم درخواست:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • کاپی جواز استخدام کننده که از آیسا دریافت داشته است (מוסسات دولتی باید یک مکتوب رسمی ارائه بدارند). • کاپی قرارداد استخدام • کاپی پاسپورت کارمند خارجی • موقعیت ماموریت دیپلماتیک که قرار است کارمند ویزه اشرا از آنجا دریافت دارد • خلص سوانح کارمند • کاپی شهادتname ها و اسناد تحصیلی • یک معرفی نامه از جانب استخدام کننده، (در برخی از موارد معرفی نامه باید از وزارت مربوطه باشد) که هدف و مدت اقامت کارمند و همچنان توجیه برای استخدام کارمند خارجی را شرح دهد.
<p>۷. جنرال قونسل شماره فکس (وزارت امور خارجه) را به استخدام کننده / کارمند ارائه میدارد.</p>
<p>۸. کارمند خارجی شماره فکس وزارت را همراه با اسناد ذیل به ماموریت دیپلماتیک / قونسلی مربوطه افغانستان برده و ویزه خویشرا اخذ مینماید.</p>
<p>a. یک فورم درخواستی ویزه (که میتوان از ویبسایت وزارت امور خارجه</p>

	بdest آورد)	
b. دو قطعه عکس پاسپورت سایز ۳/۴ سانتی متر		
c. پاسپورت (که حد اقل شش ماه میعاد اعتبار آن باقی مانده باشد)		
d. فیس پروسس ویزه (دوسصد دالر آمریکائی در دوبی، ولی ممکن در سایر کشورها متفاوت باشد)		
۹. ماموریت دیپلماتیک/فونسلی درخواست را طی مراحل نموده و ویزه را صادر مینمایند. در برخی موارد، درخواست دهنده، قبل از دریافت ویزه، برای یک مصاحبه مختصر دعوت خواهد شد.		
۱. زمان لازم برای طی مراحل در وزارت امور خارجه: سه الی ده روز کاری ۲. زمان لازم برای طی مراحل در ماموریت دیپلماتیک / فونسلی: ارتباط میگیرد به پالیسی ماموریت مربوطه (در دوبی پاسپورت و درخواست ویزه در ساعات صبح تسلیم داده شده، و در صورتیکه همه اسناد و کاغذات مربوطه مکمل و دقیق باشد، ظهر همان روز ویزه به دسترس قرار خواهد گرفت.)	زمان لازم برای طی مراحل	
میعاد اعتبار: سه ماه مدت اقامت در افغانستان: یک ماه	میعاد اعتبار	
مربوط به پالیسی ماموریت دیپلماتیک افغانستان در آن کشور میباشد.	فیس	

ثبت و راجستر در اداره آیسا:

سرمایه‌گذار خارجی حید باید نام شرکت/سرمایه‌گذاری خویش در اداره آیسا ثبت و راجستر نماید، زیرا یک کاپی جواز این اداره از جمله اسناد مورد نیاز پرسه درخواست جواز کار برای کارمند شان شرکت مربوطه پنداشته میشود.

أخذ جواز کار برای کارمند خارجی:

کارمندان خارجی بعد از دریافت ویزه، جواز کار را از مرجع مربوطه اخذ مینماید.

مقررات عمومی کار که تحت روشنایی قانون کار طرح و ترتیب گردیده، در یک فصل جداگانه شرح داده شده است. قوانین و مقررات در این فصل به مفاد نیروی کار در PIL، یعنی قوانینی که به کارگران خارجی اعمال می‌شود، ارتباط میگیرد.^{۱۸} بر اساس این سند یک شرکت تایید شده حق دارد، بطور مستقیم یا غیر مستقیم، نیروی کار و کارشناسان خارجی را استخدام، و با پرسونل خارجی برای اهداف تجاری قرارداد نماید، مشروط بر اینکه پرسونل خارجی از قوانین و مقررات افغانستان اطاعت و پیروی نمایند. با اینحال، در ساحه عمل، شرکت‌های تأیید شده داخلی یا خارجی، و یا آنانیکه قسماً دارای اسهام سرمایه‌گذاری خارجی میباشند، ترغیب میشوند تا به استخدام افغان‌ها بپردازند.

قوانین کار افغانستان در مورد استخدام افغانها در فصل هفتم ذیلاً مشخص شده است.

مطابق به قانون مالیات بر عایدات، مسئولیت تعهد مالیاتی کارمندان خارجی، بدوش کارفرما میباشد.

جدول ۷: اخذ جواز کار:

نوعیت جواز	شرح / تفصیلات
جواز کار اتباع خارجی	
وزارت و یا مقام مسؤول	ریاست جواز کار اتباع خارجی، وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین

^{۱۸} ماده ۲۰ قانون کار

<ul style="list-style-type: none"> • قانون کار، جریده ملی شماره ۹۶۶؛ و • مقرر استخدام اتباع خارجی، جریده ملی شماره ۸۵۸ <p>سید کاظم فخری مدیر جواز کار برای اتباع خارجی وزارت کار، امور اجتماعی، شهداء و معلولین تلفن: ۰۷۵۲-۰۰۱-۲۹۹؛ ۰۷۰۰-۴۵۴-۵۴۵؛ ۰۷۰۲-۲۷۷-۰۲۳</p>	<p>قانون و یا مقرر مربوطه</p> <p>شماره تماس:</p>
<p>۱. تمام سازمان های دولتی و شرکت های خصوصی باید جهت اخذ جواز کار برای کارمندان خارجی خویش، درخواستهای شانرا به زبان دری و یا پشتون به مدیریت جواز کار ارایه نمایند.</p> <p>سایر اسناد و ضمایم</p> <p>a. پاسپورت کارمند با ویزه معتبر (ویزه ساده یا ویزه اقامت شش ماهه) به همراه تایپه واضح و روشن دخولی.</p> <p>b. خلص سوانح و اسناد تحصیلی کارمندان _بعضًا نیاز است این اسناد توسط وزارت امور خارجه تصدیق شده باشد.</p> <p>c. کاپی قرارداد امضا شده بین کارمند و استخدام کننده</p> <p>d. کاپی جواز کار فرما از اداره آیسا</p> <p>e. تصدیق صحی از کلینیک طبی ثبت شده در افغانستان که در میان سایر معلومات از عدم ابتلاء کارمند به مرض HIV تصدیق نماید.</p> <p>f. کاپی دعوتنامه های خارجی همراه با شماره فکس وزارت امور خارجه</p> <p>g. دو قطعه عکس</p> <p>۲. ریاست جواز کار فورمه های خاص (فورمه معرفی و فورمه ۱) را به مقاضی فراهم مینماید که باید پس از تکمیل به اداره مربوطه ارایه گردد. ریاست جواز کار بعد از تکمیل و برآورده سازی تمام نیازمندی ها بمشمول بررسی سابقه جرمی توسط ریاست پولیس بین المللی وزارت داخله، جواز کار را به مقاضی صادر مینماید.</p> <p>به عنوان بخشی از آخرین قسمت پروسه، مقاضی باید مبلغ ده هزار افغانی (۱۰۰۰۰) را به حساب شماره (۱۲۲۴۶۰۱) دیپارتمنت عواید وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین، شماره حساب فرعی (۳۱۰۴۷۴۹) و کود عواید (۱۳۳۴۹) به "د افغانستان بانک" واقع "جاده نادر پشتون" تحويل نموده و رسید بانکی آنرا ضم درخواست و سایر اسناد ضروری خویش سازد.</p> <p>پاداشت: در حال حاضر سه نوع اجازه نامه کار برای اتباع خارجی وجود دارد:</p> <p>اجازه نامه به رنگ آبی: که به متخصصین و ماهرین داده میشود. این اجازه نامه برای مدت ۵ سال مدار اعتبار بوده و تغییرات اخیر نمایانگر آنست که این اجازه نامه منبعد قابل تمدید نمیباشد.</p> <p>اجازه نامه به رنگ زرد: که به اتباع خارجی نیمه حرفه ئی داده شده، مدت اعتبار آن ۲ سال و فیس آن مبلغ ده هزار افغانی میباشد؛</p> <p>و اجازه نامه به رنگ سفید: که به کارمندان خارجی کوتاه مدت، با دوره</p>	<p>پروسه درخواست</p>

خدمت کمتر از یک سال در افغانستان داده شده و فیس آن مبلغ ۱۵۰۰۰ افغانی میباشد.	
دو الی سه روز کاری	زمان طی مراحل
<p>پرسه تمدید و یا تجدید همانند پرسه اخذ جواز کار میباشد</p> <p>۱. مقاضی باید درخواست تمدید یا تجدید را به مدیریت جواز کار اتباع خارجی تسلیم نماید.</p> <p>ضمامی درخواست:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. اجازه نامه کار سابقه یا منقضی شده کارمند b. دو قطعه عکس کارمند c. جواز شرکت <p>d. در صورتیکه کارمند با اداره دیگری شامل کار میشود، یک سند عدم اعتراض از جانب اداره قبلی یا به زبان دری و یا به زبان پشتو باید ارائه گردد.</p> <p>۱. سپس اداره اجازه نامه کار با تمدید و یا تجدید مینماید.</p>	پرسه تمدید و یا تجدید
تیم سیار تصدیق کننده مدیریت اجازه نامه کار اتباع خارجی، وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین	تطابق / نظارت

اخذ ویزه اقامه شش ماهه :

زمانیکه کارمند داخل کشور شده و جواز کار را دریافت نمود، موصوف قادر به اخذ ویزه اقامه شش ماهه میگردد، معمولاً مدت اعتبار این ویزه از سه الی شش ماه میباشد.

جدول ۸: اخذ ویزه اقامه شش ماهه

شرح / تفصیلات	قابلیت تمدید یا تجدید
تمدید ویزه ساده به ویزه اقامه شش ماهه	طرز العمل تمدید
۱. استخدام کننده در عوض کارمند خارجی مکتوبی را ریاست ویزه اداره آیسا ارایه نموده و از آنها تقاضای تمدید ویزه کارمند خویش را مینماید. ضمایم:	
<ul style="list-style-type: none"> • کاپی پاسپورت معابر • کاپی آخرین ویزه ساده • کاپی قرارداد • کاپی خلص سوانح (CV) و شهادتname ها • کاپی دعوتname اداره آیسا (از زمانیکه بار نخست تقاضای ویزه ساده گردیده بود)؛ و • کاپی جواز کار معابر 	
۲. در صورتیکه همه اسناد مکمل و منظم باشد، اداره آیسا درخواست را به وزارت امور خارجه، و از آنجا پس از طی مراحل، دوباره به خود مقاضی تسلیم داده خواهد شد، تا آنرا با وزارت امور داخله تعقیب نماید.	
۳. مقاضی مکتوب را به مدیریت ارتباط خارجی و اتباع خارجی وزارت امور داخله تسلیم مینماید.	
۴. مدیریت مذکوره درخواست را پس از طی مراحل دوباره به مقاضی میدهد.	
۵. مقاضی درخواست تکمیل شده را جهت اجرآت بعدی به ریاست پاسپورت وزارت داخله میرد.	
۶. ریاست پاسپورت بل پرداخت فیس ویزه را به مقاضی میدهد، که باید به حساب بانک مربوطه تحويل گردد	
۷. پس از تحويلی پول، مقاضی آویز بانکی آنرا دوباره به ریاست پاسپورت می آورد	
۸. ریاست پاسپورت ویزه شش ماهه را به مقاضی اهداء مینماید.	
یک الی دو هفته	زمان برای طی مراحل
• سه ماهه: ۹۰ دالر آمریکائی • شش ماهه: ۱۸۰ دالر آمریکائی	فیس تمدید
جنرال قونسل، وزرات امور خارجه	طابق / نظارت

اداره آیسا خدمات تسریعی برای اخذ ویزه پیشکش میدارد <http://www.aisa.org.af/visa.php>

۱.۸ بررسی سابقه جرمی:

قبل از آغاز فعالیت های تجاری در افغانستان، سوابق جرمی مقاضی/ مشبث باید بررسی گردد. مقاضی خارجی باید یک تصدیق نامه و یا هر نوع سند دیگری از سفارت یا دولت خویش ارائه دارد، تا عدم دخالت و

دست داشتن وی را در جرم و جنایت و فعالیت های غیر قانونی بطور واضح ابراز داشته و تصدیق نماید که وی در حال حاضر تحت پیگرد قانونی قرار ندارد.

بررسی سابقه جرمی متقاضیان افغان از طریق دیپارتمنت جرائم قوماندانی پولیس صورت میگیرد. این بررسی بخشی از پروسه ثبت و راجستریشن با ریاست ثبت مرکزی فعالیت های تجاری و اداره آیسا محسوب میگردد.

۲ صادرات و واردات:

این فصل موضوعات ذیل را در بر میگیرد:

۱. دریافت جواز تجاری از وزارت تجارت و صنایع
۲. قرارداد های تجاری
۳. پروسه صادرات
۴. پروسه واردات
۵. نرخ تعرفه

وزارت تجارت و صنایع مسؤولیت آماده سازی و مدیریت فعالیتها مربوط به تجارت بین المللی را به عهده دارد، که اجرای آن عملاً توسط ریاست گمرکات افغانستان (ACD)، اتاق تجارت و صنایع (ACCI) و سایر نهاد های دولتی و غیر دولتی اداره می شود. آنده شرکت هائی که خواهان تجارت در افغانستان هستند، باید قبل از آغاز فعالیتهای شان، جواز تجاری خویش را از وزارت تجارت و صنایع افغانستان حاصل نمایند.

۲.۱ جواز تجاری وزارت تجارت و صنایع:

ریاست ثبت و جوازدهی وزارت تجارت و صنایع، مدیریت و تنظیم پروسه جواز دهی فعالیتهای تجارتی و ترانسپورتی را در افغانستان به عهده دارد. وزارت تجارت و صنایع هر نهادی را که به فعالیتهای صادرات و واردات مشغول میگردد، صرف نظر از اینکه آیا آنها فعالیت انفرادی و یا شرکت ها هستند و اینکه آیا آنها تجارت داخلی دارند و یا بین المللی، منحیث تاجر میگیرد. این تجارت ها باید قبل از آغاز فعالیتهای شان، جواز تجاری خویش را از وزارت تجارت و صنایع اخذ نمایند.

این جواز ها که اغلبًا بنام جواز فعالیت مسمی میباشند، در اینجا منحیث جواز تجاری نامیده خواهد شد، تا با جواز فعالیت یا سرمایه گذاری که اداره آیسا صادر نموده و یا با روند ثبت فعالیتها که در ریاست ثبت مرکزی فعالیت تجاری صورت میگیرد، اشتباه نگردد.

چندین نوع جواز تجاری مختلف وجود دارند:

- جواز تجاری انفرادی داخلی و یا تاجر انفرادی خارجی
- جواز تجاری شرکت داخلی
- جواز تجاری گمرک خارجی و شرکت مختلط داخلی و خارجی
- جواز شرکت ترانزیتی، بارچالانی داخلی، خارجی و مختلط داخلی و خارجی
- جواز ایجاد نمایندگی کپنی خارجی در افغانستان
- جواز فعالیت خدماتی تجاری (کمیشنکاری) که به شکل انفرادی صدور می گردد.

همچنان جوازی برای شرکتهای ترانزیتی و بارچالانی وجود دارد.

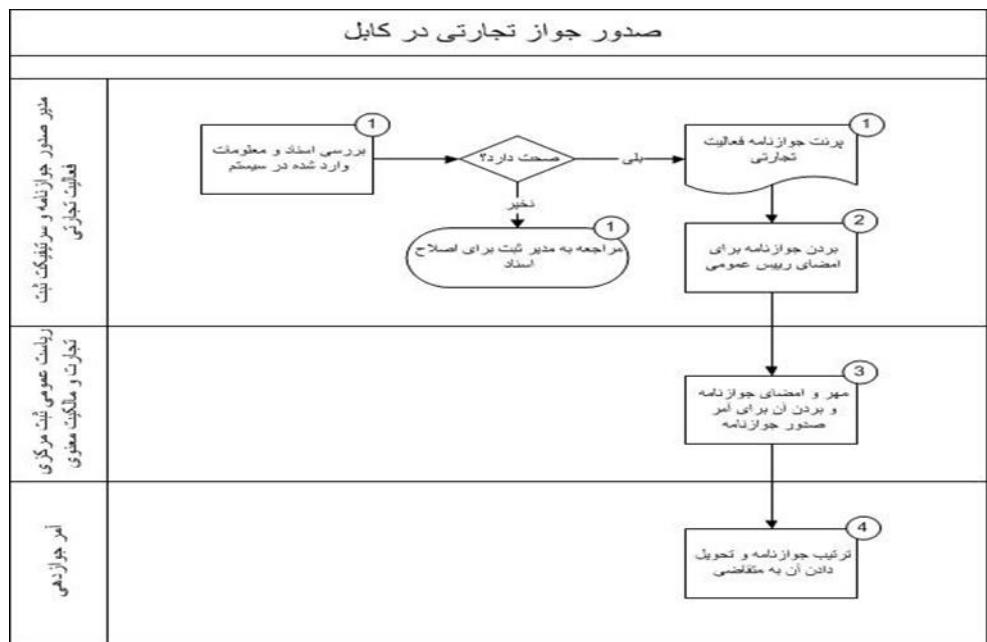
در حال حاضر پروسه اخذ جواز های فوق الذکر تقریباً مشابه میباشد؛ تنها تفاوت آن این خواهد بود که آیا سرمایه گذار افغان است و یا تبعه خارج و همچنان ماهیت نهادی که برایش جواز داده میشود (شرکت است و یا فعالیت انفرادی). این یک پروسه داخلی وزارت تجارت و صنایع بوده و بعد از چاپ تصدیق نامه ثبت و راجستر توسط کارمند موظف آغاز میگردد. جهت دریافت جواز تجاری از وزارت تجارت و صنایع، متقاضی باید شرایط ذیل را تکمیل نماید:

1. با ACBR ثبت و راجستر باشد (مگر اینکه شرکت انفرادی باشد)
2. دارای نمبر تشخیصیه مالیه دهنده باشد.

بررسی سوابق جنائی شان تکمیل شده باشد.

3.

شکل ۲: دریافت جواز تجاری در کابل

مراحل اجرای جواز ها در وزارت تجارت و صنایع در مقرره جواز های تجاری سال ۲۰۰۳ که توسط وزارت تجارت و صنایع صادر شده است، شرح گردیده است.

این جواز برای سه سال مدار اعتبار میباشد. جهت تمدید، دارنده جواز در مرکز از شعبات عواید وزارت مالیه و در ولایات از مستوفیت ها باید یک غرض ثبوت و تأیید پرداخت و تادیه محصولات مالیاتی خوش، حاصل نماید. مالیه دهندگان کوچک، متوسط، و بزرگ باید تصدیق خویشرا بالترتیب از دفاتر مالیه دهندگان کوچک، متوسط، و بزرگ دریافت دارند. جواز تمدید شده نیز برای سه سال مدار اعتبار میباشد.

جهت مشاهده فیس این جواز ها، لطفاً به ضمیمه II مراجعه کنید.

وزارت تجارت و صنایع

نوع جواز	صارف جواز	صارف اضافی	صارف اضافی	صارف تمدید	صارف اضافی
جواز شرکت مختلط خارجی و داخلی	۳۰۰۰۰ افغانی	تمام جوازنامه هاییکه از طریق ریاست ثبت و جوازدهی صدور میپذیرد در اخذ جواز جدید بر علاوه فیس درج فوق مکلف به پرداخت دوهزار افغانی بابت صدور تصدیقname ثبت و بابت حق الاشاغه جریده رسمی وزارت محترم عدیله که فی حرف مبلغ ۵ افغانی میباشد و پول آن شخصی نیست قابل تمویل میباشد ولی در تمدید جواز قابل محاسبه نمیباشد	۳۰۰۰۰ افغانی	۳۰۰۰۰ افغانی	۳۰۰۰۰ افغانی
جواز شرکت ترانزیتی و بارچالانی	۳۰۰۰۰ افغانی				
تأسیس نمایندگی شرکت تجاری / ترانزیتی	۳۰۰۰۰				

	افغانی			
۱۸۰۰۰	افغانی		۱۸۰۰۰ افغانی	جواز تجاری انفرادی
۳۰۰۰۰	افغانی		۳۰۰۰۰ افغانی	جواز تجاری شرکت سهامی داخلی

۲.۲ موافقت نامه های تجاری:

افغانستان اخیراً موافقت نامه های جدید تجاری را امضا نموده است که برای کشور های شرکت کننده مفاد و مزایای مختلف را تامین مینماید. در حالیکه این موافقت نامه ها در حال تطبیق قرار دارند، پیشرفت های زیادی در بهبود روند کار روزمره بنظر میرسد. موافقت نامه های عمدۀ، قوانین و تأثیرات آنان روی صادرات در جدول ذیل ارائه میگردد.

جدول ۹: موافقت نامه های تجاری:

موافقت نامه	اعضا	نقش و تأثیرات
موافقت نامه ترانزیتی و تجاری افغانستان و پاکستان (APTTA)	افغانستان و پاکستان	رفع محدودیت های ترانزیتی میان افغانستان و پاکستان و سایط باربری افغانستان از طریق مسیر از قبل تعین شده و دهیز های منظور شده به پاکستان ترانزیت گردند. افغان حق انتخاب نوعیت و سایط باربری را داشته ولی باید روی مسیر مشخص و تعین شده حرکت داشته و از پاکستان در زمان تعین شده خارج گردد. هیچ گونه محصول یا مالیه روی اموال ترانزیتی وارد نمیگردد و سایط باربری افغانستان داخل کشور هندوستان نمیگردد. زمانکه و سایط باربری افغانستان به سرحدات هندوستان نزدیک شد، اموال را تخلیه نموده و در وسایط باربری هندوستانی بارگیری میشوند.
مناطق آزاد تجارتی آسیای جنوبی (SAFTA)	افغانستان بنگلادش بوتان هندوستان مالدیف نپال پاکستان سریلانکا	کاهش در تعرفه های گمرکی در فعالیت های تجاری منطقه میان کشور های عضو سارک اجناس صادر شونده در داخل کشور های عضو باید تولید، رشد و یا استخراج گردیده باشد. تمام کشور های عضو باید معیار های ملی محصولات سایر کشورها را در مطابقت با نقش و لایحه سازمان تجارت جهانی WTO رعایت نمایند. اموال صادر کننده نیاز به فورم های خاص و تصدیق مبدا داشته باشد (توسط اتفاق تجارت و صنایع صادر میگردد)
موافقت نامه سازمان تجارت جهانی (WTO Agreement)	۱۵۹ کشور عضو این سازمان بوده و افغانستان در مرحله الحاق به این سازمان قرار دارد.	قانون ملت های کامله الوداد پالیسی مراقبت ملی اصول رفع محصولات گمرکی برای تمام تولیدات به استثنای اسلحه و مواد انفجری

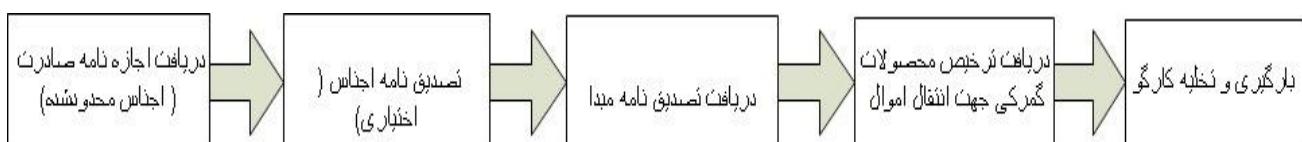
۲.۳ پروسه صادرات:

اخیراً وزارت تجارت و صنایع با همکاری تمام نهادهای ذیدخل پروسه صادرات، رهنمود صادرات طرح و ترتیب نموده است. این رهنمود همه روش‌ها و قوانین عمومی موجود را شرح میدهد، که توسط واحد‌های اداری دولت و صادرکنندگان، به منظور صادرات کالا و خدمات از افغانستان رعایت می‌گردد. رهنمود صادرات جهت توضیح پروسه فعلی صادرات طرح گردیده است. این رهنمود تمام طرز العمل‌های صادرات را بمشمول تکمیل فورمه‌های مختلف، تعریفات کلیدی، نقش و مسؤولیت‌های نهادهای مختلف ذیدخل را شرح داده و پروسه‌های مربوطه را مشخص می‌سازد. در این رهنمود سعی و تلاش در تقسیم تفاوت‌های احتمالی در جریان پروسه صادرات تفصیلات بیشتر ارایه گردد ولی تمام موارد را تحت پوشش قرار نمیدهد. این رهنمود را میتوان از وب‌سایت وزارت <http://moci.gov.af/en> : حاصل نمود. در بخش ذیل فشرده پروسه‌های صادرات ارایه گردیده است.

افغانستان کشوریست محاط به خشکه. بنابراین صادرکنندگان ناگزیر اند برای صادرات امتعه خویش با سایر کشورها یا از ترانسپورت هوایی (کارگوی هوایی) و یا از وسایط ترانسپورتی زمینی (کارگوی زمینی) استفاده نمایند. پروسه در هردو حالت مشابه می‌باشد. تفاوت‌های موجود بین این دو پروسه، مانند نهادهای ذیدخل، در "مراحل مفصل" هر پروسه شرح گردیده است.

پروسه عمومی صادرات مشکل از پنج مرحله عمدۀ می‌باشد:

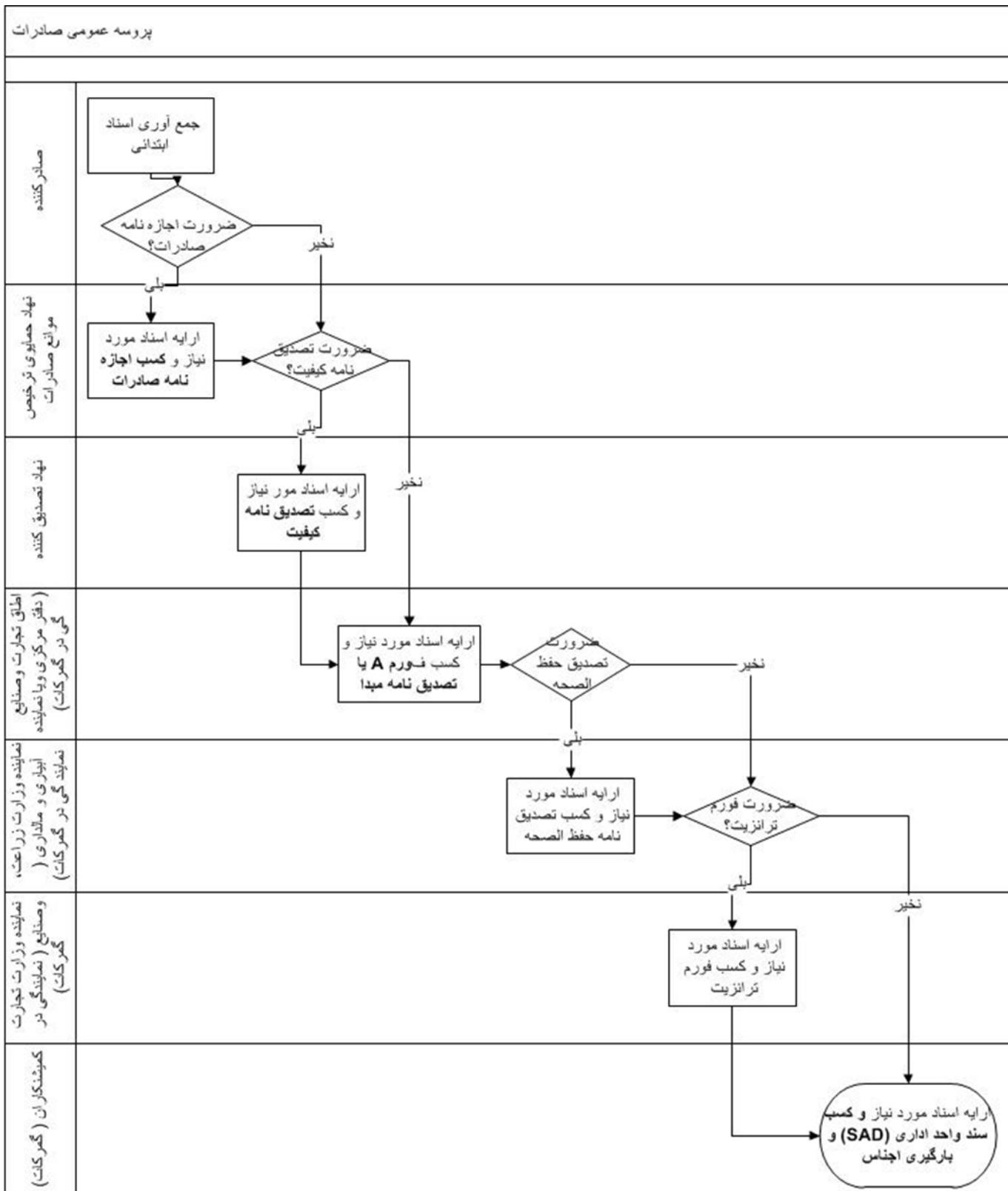
شکل ۳: پروسه عمومی صادرات

بعضی اوقات نیاز است که کسب اجازنامه برای صادر کردن بصورت همزمان با تصدیق‌نامه کیفیت و یا تصدیق‌نامه مبدأ اخذ گردد. جزئیات مراحل صادرات همچنان‌با به نوعیت جنس صادراتی، کشور که صادرات به آن صورت می‌گیرد و یا روش/می‌تود ترانسپورت (هوایی یا زمینی) متفاوت می‌باشد. این تفاوت‌ها هر کدام در طرز العمل مربوطه توضیح داده شده است.

جريان عمومی روندی که صادر کنندگان باید تعقیب نمایند قرار ذیل است:

شکل ۴: پروسه عمومی صادرات:

۲.۴ مسؤولیت‌های نهادهای مختلف دخیل در صادرات

نهادهای مختلف دخیل در پروسه صادرات را میتوان به سه گروه ذیل تقسیم نمود:

۲.۴.۱ نهاد های تصدیق کننده

نهاد های حمایت کننده از ترخیص کالا ای صادراتی از گمرک
خدمات مشورتی مربوط به صادرات
نهاد های تصدیق کننده:

نهاد های تصدیق کننده آن نهاد های اند که انواع مختلف تصدیق نامه های را صادر مینمایند که ممکن بر مبنای نیازمندی های قانون و یا دریافت کننده کالا ضرورت باشد. نهاد های تصدیق کننده، از نظر نوعیت تصدیق نامه های که ایشان صادر مینمایند، به دو گروه تقسیم میشوند:

تصدیق کیفیت (اختیاری) (اجازه نامه صادرات کالا (برای بعضی اجنباس اجباری میباشد)

تصدیق امتعه یک امر دلخواه بوده و تا حد زیاد بستگی به اقلام صادراتی و هم کشور های که امتعه به آن صادر میگردد، دارد. در صورتیکه کشور وارد کننده (کشوریکه امتعه به آن صادر میگردد) تصدیق کیفیت را مطالبه نماید، صادر کننده مجبور خواهد بود آنرا بدست آرد. تصدیق کیفیت در مورد کیفیت امتعه و یا محض اینکه امتعه متنکره ساخت افغانستان میباشد (در بابت صنایع دستی) معلومات ارائه میدارد.

برای هر کارگو یک تصدیق کیفیت جدگانه صادر میگردد. در صورتیکه صادر کننده عین امتعه را به نقاط مختلف صادر نموده و برای هریک آن تصدیق جدگانه نیاز است، صادر کننده باید تصدیق های جدگانه برای هر کارگوی خویش حاصل نماید. صادر کننده میتواند همزمان درخواست دریافت چندین تصدیق را نماید. کالا توسط نهاد های مختلف تصدیق میشوند که بستگی به نوعیت اقلام دارد.

برای بعضی از کالا های تجاری - صنایع دستی، مواد معدنی، سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، جواهرات، همه محصولات حیوانی، نباتات طبی - اخذ تصدیق نامه که اجازه صدور آنها را فراهم سازد، اجباری میباشد.

جدول ۱۰: نهاد های تصدیق کننده کیفیت و اجازه صدور

تصدیق نامه	نوع	جنس	اداره تصدیق کننده	موقعیت
تصدیق نامه کیفیت	اختیاری	قالین	اتحادیه مولدین و صادرکننده گان قالین	گمرکات زمینی و هوایی
		میوه جات خشک میوه جات تازه سبزی جات نباتات طبی	اداره انکشاف الصادرات کشمکش، میوه جات و سبزیجات	اداره انکشاف
		صنایع دستی	مرکز انکشاف صنایع دستی	مرکز انکشاف صنایع دستی
		صنایع دستی (انتیک)	موزیم ملی کابل	موزیم کابل و یا گمرکات زمینی و هوایی
مجوز صدرات	اجباری	منeral ها سنگ های قیمتی سنگ های نیمه قیمتی	وزارت معادن و پترولیم ، ریاست کادستر	وزارت معادن و پترولیم
		محصولات حیوانی	وزارت زارعات، مالداری و آبیاری و اتحادیه خدمات تحری	اتحادیه خدمات تحری صنعتی محصولات حیوانی و نباتی
		نباتات طبی		وزارت زراعت،

آبیاری و مالداری	ریاست حفاظه نباتات و قرنطین		
------------------	-----------------------------	--	--

پروسه دریافت اجازه نامه و تصدیق نامه ها و همچنان مسؤولیت های نهاد های تصدیق کننده در بخش "پروسه و طرز العمل های صادرات" در رهنمود صادرات وزارت تجارت و صنایع، که در وب سایت این وزارت قابل دسترس میباشد، شرح گردیده است.

۲.۴.۲ نهاد های حمایت کننده از ترخیص کالای صادراتی از گمرک

پس از دریافت تمام تصدیق ها و اجازه مورد نیاز، صادر کننده میتواند پروسه ترخیص گمرکی را آغاز نماید. اینکه چه راهی برای انجام این کار پیش گرفته شود بستگی دارد به قلم صادراتی، کشوری که کالا به آن صادر میگردد، و راه تجاری (ترانزیت، حمل و نقل زمینی، و یا حمل و نقل هوایی).

جهت ترخیص گمرک، صادر کننده نیاز به اسناد ذیل دارد:

جدول ۱۱: اسناد مورد نیاز نهاد های ترخیص صادرات

سند	نوع	جنس	مرجع صادرکننده	موقعیت
صورت حساب (نوایس)	اجباری	تمام اجناس	اتاق تجارت و صنایع افغانستان	دفتر مرکزی اتاق تجارت و صنایع افغانستان
سند تصدیق مبدا	اجباری به استثنای الصادرات به پاکستان	تمام اجناس	اتاق تجارت و صنایع افغانستان	دفتر مرکزی اتاق تجارت و صنایع افغانستان و یا گمرکات کابل
	برای کشورهایی که خدمات GSP را به افغانستان فراهم میسازند، اجباری است	تمام اجناس		
تصدیق صحی	برای تمام محصولات زراعی اجباری است	میوه جات خشک میوه تازه سیزیجات نباتات طبی	وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	گمرکات زمینی و هوایی
فورم A	برای انتقال اجناس از طریق ترانسپورت زمینی اجباری است	محصولات حیوانی	وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	گمرکات زمینی و هوایی
فورم ترانزیت	برای انتقال اجناس از طریق ترانسپورت زمینی اجباری است	تمام اجناس	وزارت تجارت و صنایع	اداره گمرکات
اسناد اداری (SAD)	اجباری	تمام اجناس	گمرکات افغانستان	

اداره انکشاف صادرات افغانستان بمنظور فراهم آوری تسهیلات مرکز واحد طی مراحل اسناد (One Stop Shop) را در محوطه گمرک کابل ایجاد نموده و تمام نماینده گان ادارات نیدخل در طی مراحل اسناد صادرات زیر یک چتر واحد در گمرک کابل فعالیت می نمایند. این ابتکار سبب گردید تا صادر کننده گان بتوانند تمام اسناد مربوطه را در یک محل و در همان روز پروسه و پیگیری نمایند. مرکز واحد طی مراحل

اسناد بمنظور گرد هم آوری تمام ارگانهای ذیدخواه در امور صادرات ایجاد گردیده است تا از این طریق روند تهیه اسناد صادراتی را سرعت بخشد. این کار در تئوری باید برای تاجران امکان آنرا فراهم سازد تا همه اسناد صادراتی خویش را در یک محل و در جریان یک روز، بدون تأخیر و معطلي غیر لازم تهیه و بدست آرند.

۲.۴.۳ خدمات مشورتی به فعالیت های صادراتی:

صادرکننده گان توسط اداره انکشاف صادرات افغانستان حمایت میگردد. اداره انکشاف صادرات افغانستان یک اداره اجرايوي بوده که در سال ۲۰۰۶ به همکاری موسسه GIZ تاسيس گردید و در سال ۲۰۱۱ تحت چتر وزارت تجارت و صنایع منحيث يکی از رياست های اين وزارت قرارگرفت. هدف عمد و اساسی اداره انکشاف صادرات افغانستان عبارت از ترويج و انکشاف صادرات افغانستان از طریق کمک و همکاری با صادرکننده گان در قسمت رفع مشکلات فرا راه صادراتی و تجاری ایشان میباشد تا فعالیت های تجاری در سطح بلند آن تطبیق گردد و با کشورهای خارجی تبادله صورت گیرد و بدین وسیله رشد اقتصادي در کشور تامین گردد.

خدماتی که از جانب اداره انکشاف صادرات افغانستان عرضه میگردد:

- ارایه و رکشایپ های آموزشی در عرصه مدیریت صادرات
- ورکشاپهای ظرفیت سازی برای تجار در عرصه مدیریت عمومی و بازاریابی
- انجام تحقیق مارکیت
- انکشاف دیتابیس برای تجار صادر کننده
- فراهم ساختن اشتراک صادرکنندگان به نمایشگاه و جلسات بین المللی
- راه اندازی نمایشگاه های منطقوی برای معرفی امتعه افغانی در داخل و خارج از کشور.
- وسایر خدمات در عرصه صادرات برای تجار صادرکننده

در حالیکه اساساً صادرکننده گان میتوانند بعد از دریافت سند تصدیق مبدا، بدون در نظرداشت دریافت هرگونه اجازه یا سند تصدیق دیگر، پروسه صادرات را آغاز نمایند، ولی بعضی استثناءها در برابر صادرات اجناس محدود شده مانند منوال ها، محصولات حیوانی، صنایع دستی و بعضی انواع محصولات زراعی در نظر گرفته شده است.

۲.۴.۴ اخذ تصدیق نامه مبدا یا فورم ه الف:

بعد از دریافت اجازه نامه مورد نیاز، صادرکننده باید تصدیق نامه مبدا را حاصل نماید. تصدیق نامه مبدا عبارت از سندیست که جهت تصدیق تولیدات یک کشور مورد استفاده قرار میگیرد. کلمه مبدا به کشوریکه اموال و اجناس در آن ساخته میشود تعلق میگیرد. منبع به کشوری اطلاق نمیشود که امتعه از آن انتقال گردیده باشد، بلکه به کشوری اطلاق میشود که امتعه در آنجا تولید گردیده باشد. در حال حاضر فارمات های متقاوت تصدیق نامه مبدا برای صادرات وجود دارد:

جدول ۱۲: فارمات تصدیق نامه مبدا

کشور	تصدیق نامه	مصارف
چین، کوریا و هندوستان	تصدیق نامه مبدا – یک فارمات مشخص برای هر کشور وجود دارد	۳۰۰ افغانی
سایر کشور ها	فورم A / تصدیق نامه مبدا	

صادرکننده گان افغان امتیاز مناسب و بعضی استثنای لازمه را از به اساس مقررات سازمان تجارت بین المللی از بیشتر کشورهای جهان دریافت مینماید زیرا افغانستان از جمله کشور های انکشاف نیافته محسوب میگردد. یکی از این امتیازات سیستم برتری عمومی میباشد. سیستم برتری عمومی عبارت از مستثنا بودن از بهترین اصول های پذیرفته شده ملی به هدف کاهش تعریفه ها برای کشور های انکشاف نیافته است، جدا از کاهش تعریفه های برای کشورهای غنی. افغانستان میتواند اجناس و اموال را به استثنای جنگ افزار ها و مواد

انفجاری به کشورهای شامل سازمان تجارت جهانی صادر نماید که به اساس اصول تمام محصولات به استثنای جنگ افزارها عاری از محصولات گمرکی میباشد.

بمنظور دریافت چنین نوع امتیاز ایجاب مینماید تا صادر کننده گان تصدیق نامه مبدرا که به فورم A مسما میباشد، دریافت نمایند. فرم A جهت بارگذاری و انتقال اجناس وبا اموال تولید و پروسس شده از کشورهای انکشاف نیافرته به کشورهای انکشاف یافته مورد استفاده قرار گرفته و معمولاً منحیث فورم A وبا سیستم برتری عمومی راجع میگردد.

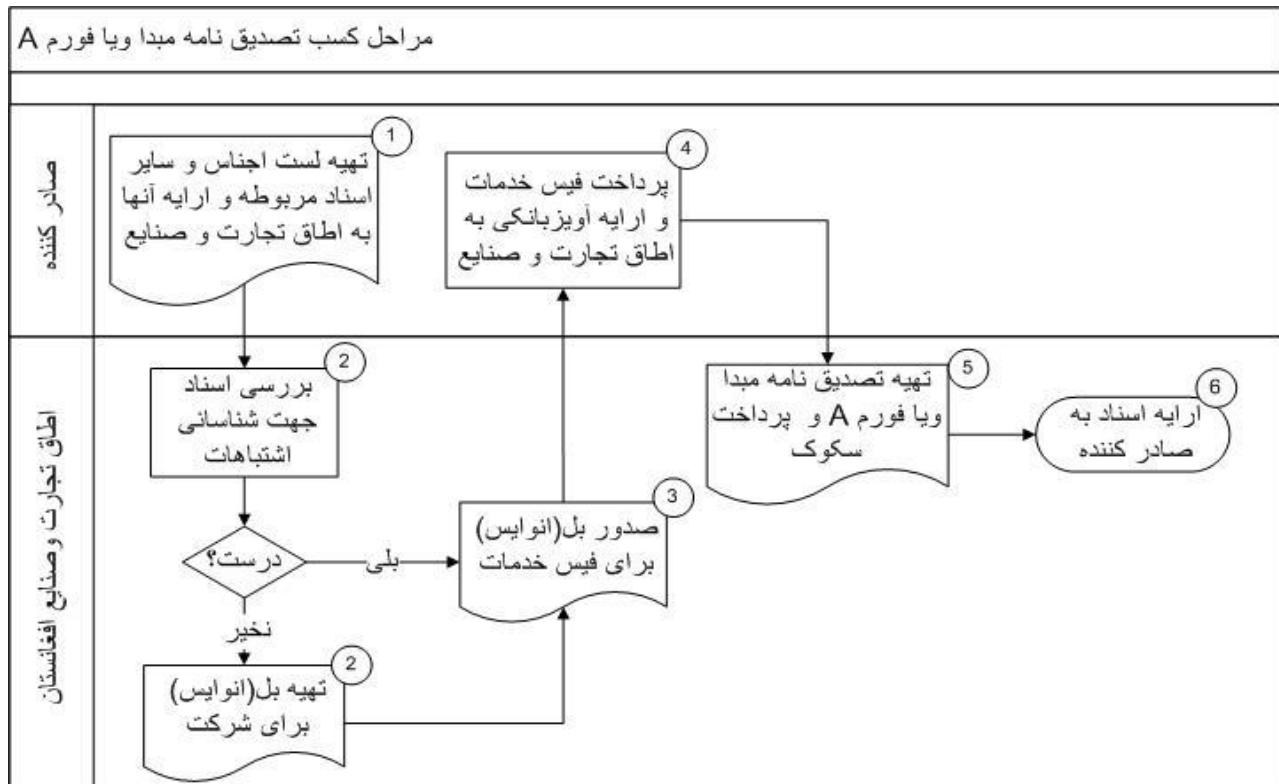
تصدیق نامه مبدا و فورم A توسط اطاق تجارت و صنایع افغانستان توزیع میگردد. اطاق تجارت و صنایع افغانستان دارای نماینده گان متعدد در گمرکات کابل، گمرکات میدان هوایی و دفاتر ولایتی گمرکات میباشد تا صادر کننده گان تصدیق نامه مبدا را دریافت نموده و در همان روز محصولات گمرکی را پرداخت نمایند.

در صورت صادر کننده گان اموال وبا اجناس مربوطه خویش را به پاکستان صادر نمایند، موصوف یا موصوفه نیاز به تصدیق نامه مبدا نداشته و از این مرحله مستثنی محسوب میگردد.

یادداشت مهم: اطاق تجارت و صنایع افغانستان صادر کننده گان را در قسمت صدور صورت حساب یا انوایس با مراجعین کمک و همکاری مینماید. صادر کننده گان صورت حساب را تهیه و ترتیب نموده و به اتفاق تجارت و صنایع افغانستان همراه با لست اموال هنگام تقاضا تصدیق نامه مبدا وبا فورم A جهت منظوری نهای ارایه میدارند. کارمندان اطاق تجارت و صنایع افغانستان صورت حساب را بررسی نموده و در صورت موجودیت هرگونه اشتباه پیشنهاد نسخه جدید صورت حساب را نموده وبا از صادر کننده تقاضا مینماید تا یک صورت حساب جدید تهیه و ترتیب دهد. چنین نوع خدمات تنها در اطاق تجارت و صنایع افغانستان تامین میگردد مثلاً اگر صادر کننده مستقیماً اسناد مربوطه خویش را به گمرکات کابل ارایه نماید و احتمالاً بعضی اشتباهات در صورت حساب یا بل در اسناد وجود خواهد یاداشت. نماینده اطاق تجارت و صنایع از صادر کننده تقاضا به عمل میآورد تا اشتباهات را تصحیح نموده و اسناد مکمل را دوباره به این اداره ارایه نمایند.

پروسیچر تقاضای تصدیق نامه مبدا و یا فورم A و صدور صورت حساب در اطاق تجارت و صنایع افغانستان در شکل ذیل بیان گردیده است:

شکل ۵: پروسه تصدیق نامه مبدا

نوت مهم: اگر صادرکننده بخواهد مستقیماً تصدیق نامه مبدأ را از نماینده اتاق تجارت و صنایع در اداره گمرک اخذ نماید، می‌تواند خودش و یا از طریق استخدام یک کمیشن کار طبق مراحل ذیل اقدام کند.

۲.۴.۵ دریافت ترخیص گمرکی برای انتقال جنس

پس از اخذ جواز و سایر تصدیق نامه های لازم، صادر کننده می‌تواند به طی مراحل گمرکی اقدام نماید. برای طی مراحل گمرکی، صادر کننده باید اقدامات زیر را انجام دهد:

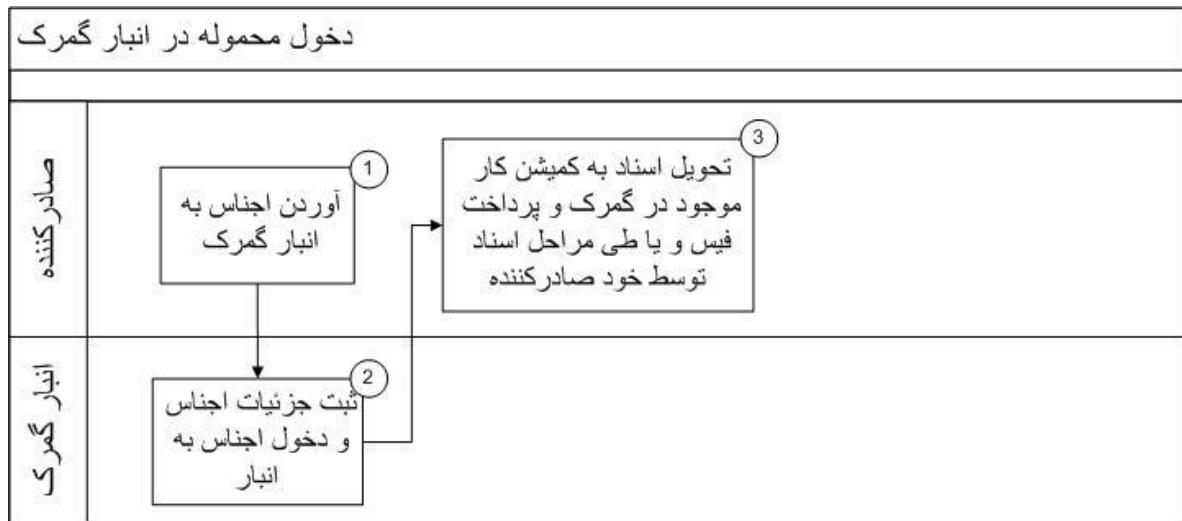
- دخول اجناس در انبار گمرک (اجباری برای همه)
- اخذ تصدیق صحی نباتی (برای همه اقلام زراعی)
- اخذ فورم ترانزیت (فقط برای ترانزیت)
- اخذ اظهارنامه صادرات (اجباری برای همه)

۲.۴.۶ دخول محموله به انبار گمرکات

هرگاه صادر کننده محصولات خود را به گمرک می‌برد، ایجاد مینماید تا در قدم نخست آنها را در انبار گمرک داخل نماید. در صورتی که صادرات از مسیر هوایی صورت می‌گیرد، صادر کننده باید از طریق گمرک میدان هوایی کابل طی مراحل کند و در صورتی که صادرات از مسیر زمینی صورت گیرد، صادر کننده باید از طریق ریاست گمرک کابل و یا ادارات محلی آن اقدام نماید.

جزئیات این پروسه به صورت ذیل می‌باشد:

شکل ۶: دخول کارگو در تحویلخانه گمرک

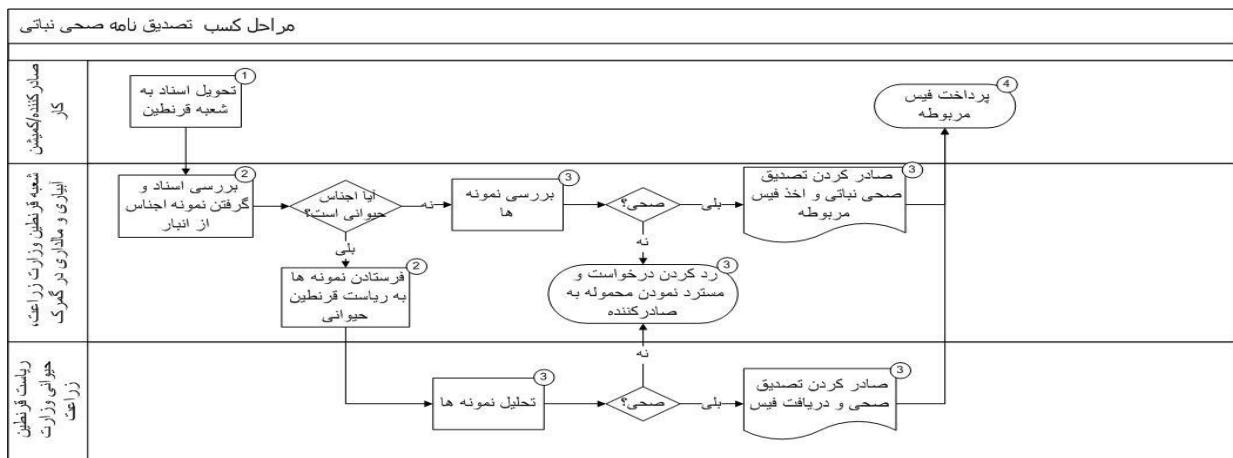

نوت: صادر کننده همچنان می‌تواند اجناس خود را قبل از اخذ تصدیق مبدأ از اتاق تجارت و صنایع در گمرک داخل سازد، اما اجناس باید قبل از طی مراحل اسناد از طریق گمرک در انبار داخل شده باشد. پس از آنکه اجناس در انبار داخل گردید، فقط پس از اخذ اسناد لازم از اتاق تجارت و صنایع و گمرک می‌تواند از انبار خارج گردد.

۲.۴.۷ اخذ تصدیق نامه صحي نباتي

تصدیق نامه صحي نباتي فقط برای محصولات زراعتی (میوه های خشک و تازه، سبزیجات، گیاهان طبی) و حیوانات لازم است. این تصدیق توسط توضیریاست قرنطین وزارت زراعت، مالداری و آبیاری صادر می گردد. مراحل اخذ تصدیق صحي نباتي به صورت ذیل می باشد:

شکل ۷: مراحل دریافت تصدیق صحي

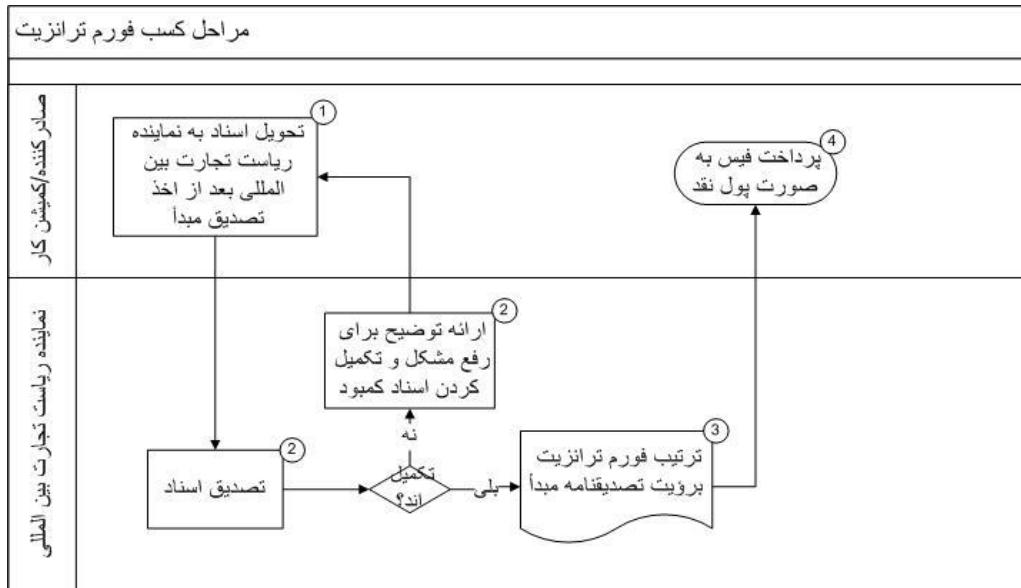

۲.۴.۸ دریافت فورمه ترانزیت:

صدر کننده باید فقط در صورت ترانزیت اجناس از طریق یک کشور دیگر اقدام دریافت فورم ترانزیت اقدام کند. به عنوان مثال، در صورتی که بخواهد اجناس را از طریق پاکستان به هند انتقال دهد. فورم ترانزیت تنها برای انتقال اجناس از مسیر زمینی نیاز است و برای انتقال از مسیر هوایی به آن نیازی نیست، صرف نظر از اینکه جنس به چه کشوری صادر می گردد. پس از آنکه صادر کننده تمام اسناد لازم دیگر را اخذ نمود، فورم ترانزیت توسط نماینده ریاست تجارت بین المللی (ITD) و ریاست تجارت و صنایع (MOCI) صادر می گردد و بعد از آن صادر کننده به اخذ "سند واحد اداری (SAD)" اقدام می نماید. اسنادی که باید به نماینده ریاست تجارت بین المللی ارائه شود قرار ذیل است:

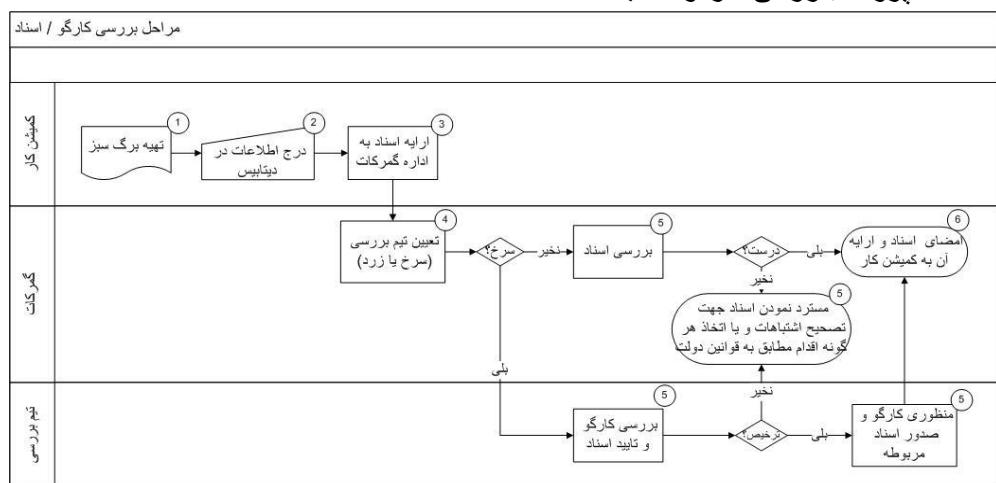
- جواز صادرات (در صورت لزوم)
- تصدیق کیفیت و مکتوب اداره تصدیق کننده (به عنوان مثال **ACEG**, **HDC**, **ARFVPA**, و **غیره**)
- بل/صورتحساب صادر کننده
- فورم **A** یا تصدیق مبدأ
- تصدیق صحی نباتی (در صورت لزوم)

شکل ۸: پروسه دریافت فورم ترازیت

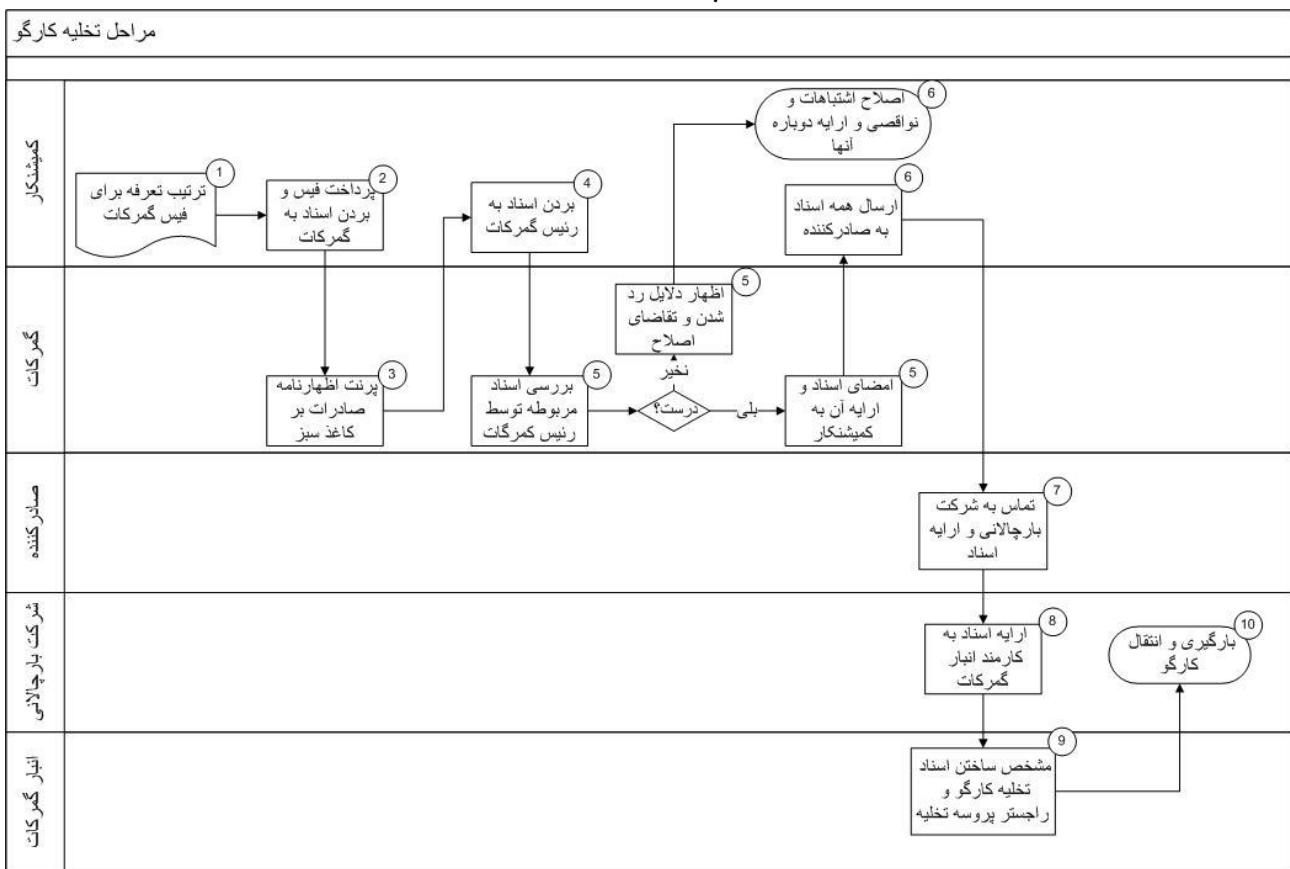
۲.۴.۹ دریافت اظهارنامه صادرات

شکل ۹: پروسه بازرگاری کارگو / تائید اسناد

۲.۴.۱۰ بارگیری و تخلیه کارگو

شکل ۱۰: پروسه تخلیه کارگو

۲.۵ پروسه واردات

پروسه واردات به ماهیت و مشخصات بندرگاه و موجودیت تسهیلات ارتباط میگیرد ((سیستم اتوماتیک برای اطلاعات گمرکی) در آنجا وجود دارد یا خیر).

جدول ۱۳: بندرگاه (که دارای سیستم اتوماتیک معلومات گمرکی باشد)

شرح/ تفصیلات:
مواصلات به افغانستان و منظوری انتقال ترانزیتی در بنادر: آقینه - حیرتان - اسلام قلعه - سپین بولدک - تورخم - تورغوندی - زرنج
۱. راننده/واسطه نقلیه/کارگو جهت تکمیل معاینه امنیتی و مهاجرت به پولیس سرحدی افغان حاضر میگردد.
۲. راننده/واسطه نقلیه/کارگو جهت ثبت زمان مواصلات و تاپه، در صورت موجودیت ترازو و تنازع بلند وزن واسطه نقلیه/کارگو، به بندر سرحدی ترخیص اجناس از گمرک حاضر گردیده و بعداً به محل معین پارکینگ وسایط داخل میشود.
۳. راننده CMR و گزارش وزن واسطه نقلیه را به یکی از شرکت های بارچالانی ارائه میدارد.
۴. شرکت بارچالانی یک فورمه اظهار نامه ابتدائی را که حاوی تفصیلات امعانه میباشد ترتیب داده و آنرا به دیپارتمان تثبیت گمرکات تسلیم مینماید. در بعضی از بنادر (حیرتان، تورغوندی، اسلام قلعه، آقینه و شیرخان بندر)، و در خصوص وسایط نقلیه پاکستانی که داخل قلمرو افغانستان میگردد، امتعه تجاری باید از وسایط خارجی تخلیه و به وسایط نقلیه ثبت شده افغانستان بار گردند، تا به مسیر خویش در داخل قلمرو افغانستان ادامه دهند.
۵. کمیشنکار با استفاده از تفصیلات CMR، بارنامه و فورم اظهار نامه ابتدائی، اظهار نامه ITR در

تھیہ مینماید(صرف در بنادر کشور ایران) ASYCUDA

۶. کمیشنکار در حدود ۱۱۰ فیصد ارزش اجناس وارداتی را بمنظور تھیه و ترتیب فورمہ ترانزیت منحیث تضمین به دیپارتمنت مربوطه تسليم مینماید.
۷. کمیشنکار فورم چاپی (سفید رنگ) T1 را به خزانه دار تسليم نموده و فیس فورمہ T1 را پرداخت مینماید.
۸. کمیشنکار کاپی (سفید رنگ) فورم T1، یک فورم خالی (سبزرنگ) T1، رسید پرداخت، و اسناد مربوطه را به دفتر ترانزیت گمرک تسليم مینماید.
۹. درصورتیکه گمرک معاینه امتعه را لازمی پندارد، کمیشنکار این معاینه را اجرا میکند.
۱۰. پس از آنکه گمرک فورم (سبزرنگ) T1 را ثبت و امضا نموده، انبار (دیپوی) مورد نظر را ثبت نموده، و شرایط خاص مسیر برنامه حمل و نقل را توصیه کرد، کمیشنکار کاپی امضا شده T1 و اسناد را دریافت مینماید.
۱۱. راننده/واسطه نقلیه/کارگو با فورمہ T1 امضا شده و اسناد، به دروازه خروجی متصل میگردد.

جدول ۱۴: بندرگاه (بدون ASYCUDA)

شرح/تفصیلات

مواصلت به افغانستان و منظوری انتقال ترانزیتی در بنادر: غلام خان – آی خانم – مایل ۷۳ - اشکاشم

۱. راننده/واسطه نقلیه/کارگو جهت تکمیل معاینه امنیتی و مهاجرت به پولیس سرحدی افغان حاضر میگردد.
۲. راننده/واسطه نقلیه/کارگو به بندر سرحدی ترخیص کالا از گمرک حاضر گردیده و اظهارنامه، بارنامه ها، اظهارنامه صادرات گمرکی از بندر صادر کننده و بلهارا جهت ثبت و راجستر به اداره گمرک ارائه میدارد. یک بل برای "خاک پولی" به راننده داده خواهد شد، که بعد از آن به پارکنگ مربوطه داخل خواهد شد.
۳. راننده "خاک پولی" را به اداره گمرک پرداخت نموده و تمام اسناد، بلهارا، و رسید هارا به کمیشنکار (دلال) تسليم مینماید.
۴. کمیشنکار فورمہ علم خبر را، بر اساس تفصیلات ارائه شده در اسناد، تھیه نموده و همه را به دفتر ترانزیت گمرک ارائه میدارد.
۵. کمیشنکار در حدود ۱۱۰ فیصد ارزش اجناس وارداتی را بمنظور تھیه و ترتیب فورمہ ترانزیت منحیث تضمین به دیپارتمنت مربوطه تسليم مینماید.
۶. پس از آنکه گمرک فورمہ علم خبر و مهر و لامپ کانتینر را تصدیق نمود، کمیشنکار فیس آنرا به نمایندگی د افغانستان بانک میپردازد.
۷. کمیشنکار رسید پرداخت را به دفتر ترانزیت گمرک ارائه میدارد، که این دفتر همه اسناد را ملاحظه و امضا مینماید.
۸. کمیشنکار علم خبر و سایر اسناد امضا شده را به دفتر ثبت و راجستریشن گمرک ارائه میدارد. همه اسناد ثبت و راجستر شده، شماره زده شده و امضا میشوند.
۹. کمیشنکار همه اسناد امضا شده را به راننده تسليم مینماید.
۱۰. راننده/واسطه نقلیه/کارگو با فورمہ علم خبر و سایر اسناد به دروازه خروجی متصل میگردد.

جدول ۱۵: دیپوی ترخیص کالا در داخل کشور رهائی حمل و نقل ترانزیتی

شرح/تفصیلات

مواصلت به افغانستان و منظوری حمل و نقل ترانزیتی در بنادر: اندخوی – اسدآباد – بلخ – فراه – فیض آباد – گردیز – هرات – جلال آباد – کابل – کندھار – خوست – قلات – شیرخان بندر – تالقان – زرنج – زره شارین

۱. راننده/واسطه نقلیه/کارگو به دیپوی داخلی ترخیص کالا حاضر شده تا گمرک بتواند مهر و لامپ هارا

- معاینه و مواصلات را ثبت و راجستر نماید، پس از آن وی میتواند به ذخیره گاه (گودام) مربوطه وارد گردد.
۲. کمیشنکار (دلال) به گدام حاضر شده اسناد را از راننده تسلیم شده، و پرسه تخیله محموله را مشاهده مینماید.
 ۳. کمیشنکار اظهار نامه IM4 را در ASYCUDA تهیه مینماید.
 ۴. کمیشنکار اظهار نامه IM4 را چاپ (پرنت)، امضا، و مهر نموده و آنرا ضمیمه سایر اسناد به دفتر پذیرائی گمرک ارائه میدارد.
 ۵. در صورتیکه اظهار نامه نیاز به تصدیق اسناد داشته باشد، کمیشنکار به سوالات مامور گمرک جواب ارائه مینماید.
 ۶. در صورتیکه نیاز به تفتيش کالا باشد، زمانیکه مامور گمرک امتعه را معاینه میکند، کمیشنکار نیز در آنجا حاضر میباشد.
 ۷. زمانیکه گمرک اطلاعیه ارزیابی را صادر مینماید، کمیشنکار حقوق گمرکی و فیس هارا به نمایندگی دافغانستان بانک میپردازد.
 ۸. کمیشنکار رسیدهای مهر و امضا شده را به دفتر مرخصی گمرک ارائه میدارد.
 ۹. کمیشنکار امر امضا شده مرخصی را دریافت داشته و جهت انتقال امتعه ترانسپورت تدارک میکند.
 ۱۰. کمیشنکار امر امضا شده مرخصی را به گودام ارائه داشته، و از جریان بیرون آوردن امتعه جهت تسلیمی آن به وارد کننده نظارت مینماید.
- کمیشنکار کاپی های امر امضا شده مرخصی را که از بندرگاه منبع بدست آمده است، به گمرک ارائه میدارد تا مبلغ سیکوریتی را دوباره بدست آرد.

جدول ۱۶: بندر دخول مستقیم به افغانستان و اولین بندر ترجیح

شرح/تفصیلات

- موالیت به افغانستان و منظوری حمل و نقل ترانزیتی در بنادر: میدان هوایی کابل - میدان هوایی کندهار - میدان هوایی مزار شریف - پوسته گمرکی ریل در حیرتان.
۱. کمیشنکار بارنامه هوایی را از شرکت ترانسپورتی بدست می آورد.
 ۲. کمیشنکار اظهار نامه IM4 را در ASYCUDA، با اسناده از معلومات و اسنادیکه توسط وارد کننده فراهم میگردد، تهیه میکند.
 ۳. کمیشنکار اظهار نامه IM4 را چاپ (پرنت)، امضا و مهر نموده و آنرا ضمیمه سایر اسناد به دفتر پذیرش گمرک ارائه میدارد.
 ۴. در صورتیکه اظهار نامه نیاز به تصدیق اسناد داشته باشد، کمیشنکار به سوالات مامور گمرک جواب ارائه مینماید.
 ۵. در صورتیکه نیاز به تفتيش کالا باشد، زمانیکه مامور گمرک امتعه را معاینه میکند، کمیشنکار نیز در آنجا حاضر میباشد.
 ۶. زمانیکه گمرک اطلاعیه ارزیابی را صادر مینماید، کمیشنکار حقوق گمرکی و فیس هارا به نمایندگی دافغانستان بانک میپردازد.
 ۷. کمیشنکار رسیدهای مهر و امضا شده را به دفتر مرخصی گمرک ارائه میدارد.
 ۸. کمیشنکار امر امضا شده مرخصی را دریافت داشته و جهت انتقال امتعه ترانسپورت تدارک میکند.
 ۹. کمیشنکار امر امضا شده مرخصی را به نگهبان حموله ارائه داشته، و از جریان بیرون آوردن امتعه جهت تسلیمی آن به وارد کننده نظارت مینماید.

پاداشت های مهم:

(۱) در صورتیکه امتعه از طریق ترانسپورت هوائی انتقال گردیده باشد، دفتر گمرک میدان هوائی بل را (که همه مشخصات امتعه وارد شده در آن درج است) یکجا با امتعه وارد شده و بلهای آنان، به اداره گمرک ارسال میکند، جائیکه پروسه فوق تعقیب میگردد.

(۲) علم خبر ورق و یا اوراقی است که یک تاجر باید در هر یکی از نمایندگی های تجاری خارجی در خارج از کشور آماده نموده و توسط امضاها و مهرها تصدیق گردیده باشد. این سندیست که معلوماتی چون اسم شرکتی که امتعه از آن خریداری گردیده است، خریدار و معلومات مشرح در مورد امتعه تجاری، (شرح هر قلم، مقدار، بسته بندی، و امثال آن) در آن درج میباشد. این سند مهم بر اساس امتعه خریداری شده و بلهایی که از جانب شرکت فروشندۀ داده شده اند تهیه میگردد. علم خبر اولین سندیست که اداره گمرک افغانستان در حین ورود امتعه به قلمرو این کشور مطالبه میکند.

۲.۶ مالیات / تعرفه ها بر واردات

مالیات بر اکثریت اجناس بر اساس قیمت آن تعیین میگردد. تعرفه گمرکی مالیات وارداتی آنرا بر اساس طبقه بندی آنان تعیین میکند. تعرفه گمرکی، نظر به پیشنهاد مدیر عمومی گمرک، توسط وزیر مالیه تصویب میگردد. براساس فرمان مورخ ۱۴ جولای ۲۰۰۳ ریاست جمهوری افغانستان، فقط آنده از کمیشنکاران گمرک که اجازه نامه وزارت مالیه را در دست داشته باشند، صلاحیت مرخصی امتعه وارداتی یا صادراتی از گمرک افغانستان را دارا میباشند. معافیت بر اساس معاهدات، قوانین ملی و بین المللی، مقررات و امثال آن داده شده و با اضافه نمودن ترمیم و یا ضمایم به برنامه تعرفه قابل تطبیق میباشد. افلام وارداتی ذیل از حقوق گمرکی معاف میباشند:

- امتعه وارداتی توسط کارمندان دولتی که در جریان سفر رسمی وارد گردیده و متاع آن، طبق تعرفه گمرکی، بیشتر از ۱۰۰۰۰۰ (یکصد هزار) افغاني نباشد.
- وسائل و تجهیزات دفتر که متعلق به نمایندگی های سیاسی و ادارات بین المللی بوده و برای استفاده در اقامتگاه های نمایندگان سیاسی سایر کشور ها در افغانستان وارد گردیده باشد، پس از تائیدی مراجع مربوط.
- وسائلی که به هدف استفاده شخصی توسط کارمندان خارجی که در افغانستان ایفای وظیفه مینمایند و مطابق شرایط قرارداد های استخدام ایشان، وارد شده باشد.
- کتابها، جراید، مجلات، و اخبار مجاز
- امتعه تهیه شده برای پروره هایی که از طریق قرضه ها تمویل گردیده و یا توسط نمایندگی های انکشافی و یا خیریه ملی و بین المللی چه دولتی و یا خصوصی، و یا برای ایشان به کشور وارد گردیده باشد.
- ملحقات شخصی که توسط هیأت های افغان و یا کارمندان بین المللی افغان و اعضای فامیل های شان در خارج از کشور استفاده میگردد؛
- امتعه شخصی مسافرین مطابق تعرفه گمرکی؛
- نمونه یا سمپل های تجاری و تحائف تبلیغاتی
- پارسل های پستی که ارزش آن ۵۰۰۰ افغانی و یا کمتر از آن باشد؛
- ترئینات و یا جوائز افتخاری؛
- نمونه ارسال شده به سازمانهای حفاظت از حق کاپی (کاپی رایت) و یا حقوق ثبت اختراع صنعتی یا تجاری؛
- ملکیت های قابل انتقال مستعمل متعلق به اشخاصی که با تغییر مکان زیست خویش از سایر کشور ها به افغانستان می آیند، مطابق شرح تعرفه گمرکی؛
- محموله ئی که ارزش آن کمتر از ۱۰۰۰ افغانی باشد؛
- حیوانات و حشرات نژاد خالص، حیوانات لاپراتوار، مواد بیولوژیکی و کیمیایی که برای تحقیقات علمی ضرورت اند؛

- مواد درمانی با منشاء انسانی و گروپ های خون و معرف های نوعیت انساج؛
- موادی که برای کنترول کیفیت محصولات داروئی بکار میروند؛
- مواد محروقاتی، روغنیات، و تجهیزات که همراه با وسایل نقلیه حمل گردیده و برای فعالیت عادی آنان لازم میباشد، با توجه به عملکرد مربوطه؛
- سایر اجناس که بر اساس پیشنهاد وزیر مالیه و منظوری شورای وزیران معافیت حاصل نموده باشند.

تعرفه ها با در نظرداشت نرخ رسمی ملی ارز ها، که توسط افغانستان بانک به منظور ارزش گذاری کالا منتشر میگردد، تعین میشوند.

مدیریت عمومی گمرکات مسؤول طبقه بندی تعرفه اجناس میباشد. این کار با استفاده از تفصیلات و کود ها، مطابق سیستم سازمان گمرک جهانی و برای ارزیابی عوارض گمرکی مربوطه تحت تعرفه گمرکی اجرا میگردد. جهت جلوگیری از قیمت گذاری جعلی بعضی از امتعه که قیمت های شان مشکوک بنظر میرسد، کمترین قیمت ممکن آن، با در نظر داشت معیار های جهانی، توسط مدیریت عمومی گمرکات تعین خواهد گردید.

برای یک فهرست مکمل تعرفه های موجوده گمرکی لطفاً به وب سایت اداره گمرک افغان مراجعه نمایید.

<http://customs.mof.gov.af/en/page/1034/1035>

۳ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی

این فصل عناصر کلیدی قانون سرمایه‌گذاری خصوصی را در بر دارد:

۱. محدودیتهای سرمایه‌گذاری
۲. مساوات در برابر قانون
۳. انواع تشبیثات منظور شده
۴. مقررات کار برای کارمندان خارجی
۵. مشوقین سرمایه‌گذاری
۶. سلب مالکیت، ملی سازی، و جبران خسارت
۷. حل منازعات و حکمیت
۸. مالکیت و اجاره نمودن زمین
۹. حق دسترسی به منابع مالی از طریق سیستم بانکی
۱۰. کنترول بر آزاد ساختن سرمایه، مفاد، مفاد اسهام و انتقال مفاد

دولت افغانستان در سال ۲۰۰۳ میلادی قانون سرمایه‌گذاری خصوصی^{۱۹} را به تصویب رسانید.

ماده دوم این قانون تصریح میدارد که دولت غرض سرمایه‌گذاری خصوصی داخلی و خارجی متعهد میباشد، تا آخرین سطح در کشور ارتقاء بخشد. هدف این قانون آنست تا جهت بهبود اکشاف اقتصادی، توسعه بازار کار، افزایش تولیدات و عایدات از طریق صادرات، ترویج انتقال تکنالوژی، بهبود رفاه ملی، و ارتقاء کیفیت زندگی مردم، یک رژیم حقوقی و ساختار اداری را در کشور ایجاد نماید که سرمایه‌گذاری خصوصی داخلی و خارجی را در کشور تشویق و حفاظت نماید. ماده چهارم اشاره میکند که "همه افراد داخلی و خارجی میتوانند در همه ساحت اقتصادی سرمایه‌گذاری کنند، مگر آنکه مشخصاً منوع قرار داده شده باشد".^{۲۰}

قانون سرمایه‌گذاری خصوصی ایجاد کمیسیون عالی سرمایه‌گذاری را حکم مینماید^{۲۱}، این کمیسیون یک اداره مرکزی دولت برای ایجاد پالیسی ها در ساحه سرمایه‌گذاری و عالی ترین مرجع حکومتی در تطبیق قانون سرمایه‌گذاری خصوصی میباشد. قانون متنکره نیز تصریح میدارد که کمیسیون به منظور وظایف مربوطه، دفتر اداری سرمایه‌گذاری افغانستان یا آیسا که منبعد در قانون متنکره بنام دفتر یاد میشود، به حیث شرکت محدود المسؤولیت ایجاد نماید.^{۲۲}

کمیسیون مرکب از اعضای ذیل میباشد: (i) وزیر تجارت و صنایع (رئیس کمیسیون)، (ii) وزیر مالیه، (iii) وزیر امور خارجه، (iv) وزیر کار و اقتصاد، (v) وزیر معادن، (vi) وزیر زراعت، (vii) رئیس بانک مرکزی، و (viii) رئیس آیسا، منحیث منشی و بدون حق رائی دهی.

سرمایه‌گذاری بیشتر از ۳۰ میلیون دالر امریکائی ایجاب منظوری کمیسیون را مینماید.

۳.۱ مساوات در برابر قانون

تمام تشبیثات منظور شده سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در برابر قانون دارای حقوق و وجایب مساوی میباشند. مگر اینکه در سایر قوانین مشخصاً حکم دیگری پیش‌بینی گردیده باشد.^{۲۳} به عباره دیگر، زمانیکه یک سرمایه‌گذار خارجی برای پروژه سرمایه‌گذاری یک جواز اعطای میگردد، دولت طرز العمل ملی را در مقابل ان سرمایه‌گذاری توسعه میدهد.

^{۱۹} قانون سرمایه‌گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳ بعداً در دسامبر ۲۰۰۶ ترمیم گردید.

^{۲۰} ماده ۵ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳ به فعالیتهای منوعه اشاره میکند.

^{۲۱} ماده ۶ (الف) قانون سرمایه‌گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳

^{۲۲} ماده ۶ (ب) قانون سرمایه‌گذاری خصوصی سال ۲۰۰۳

^{۲۳} ماده ۱۶ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی در مورد بخورد یکسان با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی صراحت دارد.

۳.۲ انواع تشبیثات

تشبیثات منظور شده شامل یکی از انواع ذیل میباشدند^{۲۴}:

- تشبیثاتیکه مطابق قانون افغانستان ایجاد گردیده است؛
 - تشبیثاتیکه مطابق قوانین خارجی ایجاد گردیده ، مگر منظوری و ثبت و راجستر شان جهت تجارت و سرمایه گذاری در افغانستان مطابق با قوانین افغانستان طی مراحل گردیده باشد.
- ملکیت تشبیثات منظور شده به یکی از اشکال ذیل بوده میتواند:
- سرمایه گذاران خصوصی دارای ۱۰۰ فیصد مالکیت اند
 - ملکیت مشترک دولت افغانستان و سرمایه گذاران خصوصی

۳.۳ مشوق های سرمایه گذاری

قانون سرمایه گذاری خصوصی بعضی امتیازات و مزایا را به سرمایه گذاران خصوصی ارائه میدارد، که طور مفصل در بخش ۱.۶ شرح گردیده است.

۳.۴ محدودیت های سرمایه گذاری

ماده ۵ قانون سرمایه گذاری خصوصی سرمایه گذاری های ذیل را مشخصاً ممنوع قرار میدهد:

- انکشاف انرژی هستوی؛
- اماکن قمار بازی و امثال آن؛
- تولید مواد مخدر و مسکرات.

با عطف به اولویت های ملی، کمیسیون میتواند بعضی سکتور های دیگری را به لست ممنوع اضافه و یا بعضی از سکتور ها را بعداً از لست بیرون سازد (به استثنی اماکن قمار بازی، که برای بیرون شدن از لست ممنوعه، نیاز به تغییرات در قانون دارد).

کمیسیون صلاحیت دارد تا مالکیت پرمنفعت سرمایه گذاران خارجی را در بعضی از صنایع و سکتور های اقتصادی محدود سازد. سرمایه گذاری ها و شرکتهای منظور شده از این امر مستثنی میباشدند.

برای سرمایه گذاری در برخی از سکتور های اقتصادی، کمیسیون باید پس از مشوره و حصول رضایت وزارت های مربوطه، آنرا منظور نماید. همچنان کمیسیون صلاحیت دارد تا در این سکتور ها بعضی شرایطی را تصریح نماید که میتواند از شرایط وضع شده به سایر سکتور های سرمایه گذاری مطلوبتر و یا نا مطلوبتر باشد. با این حال، وزارت مالیه باید هر نوع مشوق عایداتی را تصویب نماید، که سخاوتمندتر از آن اند که باید میبودند. فهرست ابتدائی این سکتور ها قرار ذیل است:

- تولید و فروش اسلحه و مواد منفجره؛
- فعالیتهای مالی غیر از بانکداری؛
- بیمه؛ و

سرمایه گذاری در منابع طبیعی (بسمول جنگلداری) و زیربنا ها (بسمول مخابرات، ساختمان، و نصب پایپلاین ها) به استثنی زمانیکه قوانین مربوطه آنرا مجاز قرار دهد (در این حالت سرمایه گذاری مطابق قوانین خاص تنظیم خواهد شد).

کمیسیون صلاحیت دارد تا این فهرست سکتور ها را وقتاً فوقتاً تغییر دهد.

در این بخشها، کمیسیون مکلف است تا محدودیت های لازم را در مشوره با وزارت ها و ادارات مربوطه مورد بحث قرار داده و در تقاضه با سایر سهامداران به تصویب برساند. در این کنگوری های سرمایه گذاری، کمیسیون میتواند شرایط خاصی را بر سرمایه گذاری وضع نماید.^{۲۵}

^{۲۴} ماده ۱۰ قانون سرمایه گذاری خصوصی در مورد انواع شرکتهاییکه میتوانند تحت قانون افغانستان ایجاد گردند صراحت دارد.

۳.۵ سلب مالکیت، ملی سازی، و جبران خسارات

دولت میتواند یک سرمایه‌گذاری خصوصی و یا دارائی یک تثبت راجستر شده را تها به هدف حفظ منافع عامه مطابق قانون که سلب همچو ملکیت ها را اجازه میدهد و بدون کدام تعیین، سلب مکلیت نماید.^{۲۶}

دولت باید قبل از سلب مالکیت، خسارات موثر و متناسب را مطابق با اصول و قوانین بین المللی به اساس نرخ روز (یا معادل ارزش مناسب مارکیت دارائی یا سرمایه‌گذاریکه سلب میگردد) بدون تاخیر پردازد این خسارات شامل تکانه از تاریخ سلب مالکیت یا ملی سازی خارجی پرداخت کامل خسارات به نرخ یک ساله لیبور () میباشد. در صورتیکه سرمایه‌گذاری به اسعار خارجی صورت گرفته باشد، تلافی آن باید به اسعار صورت گیرد که به آن اسعار سرمایه‌گذاری گردیده بود.^{۲۷}

طبق ماده ۲۹ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی، هرگاه سهم سرمایه‌گذار خارجی در تثبت سلب مالکیت شده بیشتر از ۲۵ فیصد باشد، سرمایه‌گذار مذکور ویا تثبت راجستر شده در همچو موارد حق دارد تا سلب مالکیت خویش را ویا غیر عادلانه بودن جبران خسارت سلب مالکیت را مورد منازعه قرار دهد.

هرگاه سهم سرمایه‌گذار خارجی و یا تثبت راجستر شده، در مالکیت یک تثبت بیشتر از ۲۵ فیصد باشد، سرمایه‌گذار/سرمایه‌گذاران خارجی میتواند وجهه جبران خسارت سلب مالکیت ویا ملی سازی را طور آزاد و بدون تدبیه مالیات به خارج از افغانستان انتقال دهد، که این معافیت مطابق قانون مالیات بر عایدات مجاز میباشد.

۳.۶ حل منازعات و حکمیت

قانون سرمایه‌گذاری خصوصی تصریح میدارد که یک سرمایه‌گذار و یا شرکت راجستر شده میتواند حین قرارداد و یا سایر توافقات، نکات ذیل را مشخص سازد:^{۲۸}

۱. هر نوع حکمیت یا روش دیگری در جهت حل منازعات؛
۲. اینکه محل همچو حکمیت میتواند خارج از افغانستان باشد؛
۳. اینکه ممکن از قانون حوزه قضائی دیگری غیر از افغانستان در حل چنین منازعه استفاده صورت گیرد.

اگر ضمن قرارداد و یا موافقتname ئی چنین توافق صورت گرفته باشد، نتیجه یا رای که از چنین حکمیت و یا روش دیگری برای حل منازعه بدست می‌آید، نهائی بوده و دولت افغانستان آنرا تطبیق خواهد کرد.

هرگاه منازعه ناشی از یک قرارداد و یا موافقتname ئی باشد که بین یک سرمایه‌گذار و یا شرکت راجستر شده در یک سو و دولت (بخشهای تشکیل دهنده، نمایندگی، و یا معاونین آنان) در جانب دیگر به امضارسیده است، منازعه مذکور مطابق قوانین نافذ افغانستان حل و فصل خواهد شد. با این حال، اگر منازعه بین یک سرمایه‌گذار خارجی و یا شرکت راجستر شده خارجی که دارای مالکیت سهام میباشد، و دولت، روی سرمایه‌گذاری خارجی واقع میشود، هردو جناح سعی خواهند ورزید تا این منازعه بطور صلح آمیز و از طریق گفت و شنود ذات البینی حل و فصل گردد. درصورتیکه مفاهمه و گفت و شنود صلح آمیز موثر واقع نگردد و جانبین به حل منازعه به طریق دیگری به تقامن نرسند، طرفین منازعه را به یکی از مراجع ذیل واگذار مینمایند:

^{۲۵} ماده ۵ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی چنین صراحت دارد: "کمیسیون باید سرمایه‌گذاری در بعضی از سکتورهای اقتصاد (و بعضی انواع سرمایه‌گذاری) را با وزارت‌ها و نهادهای مربوطه، بطور جداگانه و مورد به مورد، مورد بحث قرار داده و با دریافت رضایت ایشان به تصویب برساند. با توجه به چنین سرمایه‌گذاری‌ها، کمیسیون میتواند شرایطی را وضع نماید، که از شرایط وضع شده توسط این قانون به سایر سرمایه‌گذاری‌ها متفاوت باشد، مگر مشروط بر اینکه وزارت مالیه مشوقهای مالی را که نظر به سرمایه‌گذاری‌ها مدرج در قانون سخاوتمند تر اند، تصویب نماید".

^{۲۶} ماده ۲۷ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی درخصوص سلب مالکیت صراحت دارد.

^{۲۷} جبران خسارت در ماده ۲۸ و ۲۹ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی ارائه گردیده است.

^{۲۸} ماده ۳۰ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی مقررات حل منازعات و حکمیت را شرح میدارد.

مرکز بین المللی حل منازعات سرمایه‌گذاری (ICSID) برای حل و فصل منازعه از طریق حکمیت طبق کنوانسیون حل منازعات سرمایه‌گذاری بین دولت‌ها و اتباع سایر کشور‌ها، مورخ ۱۸ مارچ ۱۹۶۵، که این سند ممکن ترمیم گردیده و یا وقتاً فوقتاً ترمیم گردد.^{۳۹}

و یا اگر قوانین ICSID مانع میگردد تا سرمایه‌گذار خارجی از حکمیت استفاده نماید، و یا اینکه خود سرمایه‌گذار خارجی ترجیح دیگری دارد، پس در آن صورت حکمیت بر اساس قوانین UNCITRAL صورت خواهد گرفت.

۳.۷ مالکیت و اجاره نمودن زمین

مالکیت زمین در ماده ۴۱ قانون اساسی افغانستان تصریح گردیده است: اتباع خارجی اجازه مالکیت زمین را بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم ندارند.^{۴۰}

"اتباع خارجی" در ماده ۴۱ قانون اساسی افغانستان به شخصیت‌های طبیعی و حقوقی رجعت مینماید، بنابرآن محدودیت بالای مالکیت خارجی زمین آشکار میگردد و در عدم موجودیت سایر قوانین تابع ماده قانون اساسی بوده و کاملاً به نسبت فیصد مالکیت اتباع خارج تطبیق میگردد.

اجاره نمودن زمین در ماده ۲۱ قانون اساسی تصریح گردیده که به تشیبات منظور شده خارجی اجازه میدهد تا زمین را بمنظور پیشبرد فعالیت‌های تجاری، مطابق احکام قانون، الی مدت ۵۰ سال، به اجاره بگیرند. بنابراین، اجاره یگانه راه مناسب برای خارجی‌ها بوده تا پروژه‌های به مالکیت طویل المدت زمین نیاز دارد، عملی و به پیش ببرند.

۳.۸ حقوق دسترسی به تامین وجوه مالی از طریق سیستم بانکی

تشیبات راجستر شده میتوانند از تسهیلات بانکی قرار ذیل استفاده نمایند:

- حسابات بانکی را با استفاده از اسعار خارجی افتتاح و از این طریق برای سرمایه‌گذاری و تولیدات خویش به قرضه‌ها و کریدت‌های بانکی دسترسی پیدا کنند.
- جهت خریداری ماشین آلات، وسایل، مواد خام، پرزه جات، خدمات، معاشات کارمندان خارجی، و سایر پرداخت‌های شان در خارج از افغانستان حسابات بانکی با استفاده از اسعار خارجی افتتاح نمایند، مشروط بر اینکه این کار در تطابق با مفاد اسناد و مدارک قانونی باشد.

۳.۹ کنترول و آزاد ساختن سرمایه، مفاد، مفاد اسهام و انتقال مفاد

کنترول قابل توجهی بر هیچ نوع انتقال وجوه وجود ندارد - مشروط بر اینکه مالیات مربوطه آن پرداخته شده باشد.^{۴۱}

یک سرمایه‌گذار خارجی میتواند وجوه مالی را، که معادل مجموع سرمایه‌گذار اش باشد، با استفاده از هر نوع اسعار با نرخ موجوده تبادله روز، بصورت آزادانه انتقال دهد، مشروط بر اینکه همه مالیات مربوطه پرداخته شده باشد. یک شرکت راجستر شده صلاحیت دارد تا وجوه را بطور یکجانی و یا در زمانهای مختلف انتقال دهد.

یک شرکت خارجی راجستر شده باید بانک مرکزی (و یا هر نهاد دیگری را که بطور قانونی موظف ساخته شده است) را از انتقال وجوه خویش در جریان گذارد. بانک مرکزی و یا هر نهاد دیگر، مقدار انتقال یافته وجوه را از مجموع مقدار سرمایه‌گذاری شرکت راجستر شده وضع میکند.

^{۳۹} ماده ۴۱ قانون اساسی چنین صراحت دارد: "اتباع خارجی حق مالکیت املاک غیر منقول در افغانستان را ندارند. اجاره و یا به کرایه گرفتن املاک غیر منقول بمنظور سرمایه‌گذاری، مطابق احکام قانون مجاز میباشد. فروش املاک به نمایندگی های سیاسی کشور های خارجی و سایر موسسات بین المللی، که افغانستان عضویت شانرا داشته باشد، مطابق احکام قانون مجاز میباشد."

^{۴۰} انتقال وجوه در ماده ۲۲ قانون سرمایه‌گذاری خصوصی شرح گردیده است.

در مورد انتقال منفعت، یک سرمایه‌گذار خارجی میتواند منفعت بدست آمده از سرمایه‌گذاری اش، و یا قسمتی از آن را که تحت قانون مالیات منحیث منفعت مشترک محسوب میگردد، بطور آزادانه انتقال دهد، مشروط بر اینکه ضمه داری های مالیاتی ادا شده باشد.

در مورد انتقال قرضه ها و پرداخت سود مربوط به آن، انتقال وجوده مربوط به قرضه ها، سود و فیس که به اسعار خارجی باشد، مطابق نرخ موجوده تبادله ارز، برای سرمایه‌گذاران راجستر شده خارجی از لحاظ قانونی مجاز میباشد، مشروط بر آنکه قرضه بر اساس قوانین و مقررات موجوده در افغانستان پروسس شده باشد.

در مورد انتقال عایداتی که از فروش یک شرکت راجستر شده بدست می‌آید، سرمایه‌گذاران خارجی، که مقررات قانون را مراعات میکنند، حق دارند قسمتی از مالکیت شانرا و یا همه آنرا، بدون اجازه دولت و یا دوایر مربوط آن، به افراد داخلی یا خارجی و یا هم به دولت افغانستان بفروش رسانیده و یا از آن انصراف نمایند، مشروط بر اینکه تخطی از قانون صورت نگرفته و تمام ایجابات مالی و قانونی آن بر آورده شده باشد. همچنان سرمایه‌گذاران خارجی حق دارند عایدات حاصله از فروش شرکت را، به اسعار یکه سرمایه‌گذاری شده است، آزادانه به خارج از افغانستان انتقال دهند.

۳.۱۰ سایر مکلفیت ها و حقوق استندرد

در قانون سرمایه‌گذاری خصوصی و یا در سایر قوانین، احکامی در مورد حقوق ملکیت های ذهنی یا فکری (معنوی) و یا پالیسی رقابتی وجود ندارد، اگرچه مسوده آن تهیه گردیده است، هنوز توسط پارلمان به تصویب نرسیده است. از آنجائیکه افغانستان در حال پیوستن به سازمان تجارت جهانی میباشد، برای رسیدن به این هدف نیاز است تا چنین قوانینی را داشته باشد.

۴. شرایط امور حقوقی و مقرراتی: اصلاحات قانون تجارت

این فصل چارچوب قوانین تجارتی افغانستان، بهمول قوانینی که توسط وزارت تجارت و صنایع و سایر وزارت‌ها ایجاد می‌گردند، و همچنان حالت و وضعیت فعلی شان را در پروسه قانونگذاری مورد بازبینی قرار داده و شرح میدهد. این فصل موارد آتی را تحت پوشش قرار میدهد:

۱. قانون شرکتها، و شرکتهای سهامی و محدود مسؤولیت
۲. قانون شرکت‌های تضامنی
۳. قانون حکمیت
۴. قانون میانجی گری (مصالحه) تجارتی
۵. قانون قرارداد‌ها
۶. قانون نمایندگی‌ها
۷. قانون علایم تجارتی
۸. قانون حق تالیف
۹. قانون حق انحصاری اختراعات خارجی
۱۰. قانون استندرد‌ها
۱۱. قانون رقابت
۱۲. قانون حمایت مستهلكین
۱۳. قانون معادن
۱۴. قانون جریان پائین نفت

وزارت تجارت و صنایع جهت دستیابی به هدف‌ش بسوی ایجاد یک چارچوب حقوقی و انتظامی که متنضم‌به‌ره برداری از اقتصاد بازار کارا و عادلانه باشد، مجموعاً ده باب قانون جدید تجارتی را ایجاد کرده است. چهار قانون نخست در فهرست ذیل توسط فرامین ریاست جمهوری نافذ شده و پارلمان کشور نیز آنان را به تصویب رسانیده است. بقیه قوانین در مراحل مختلف پروسه قانون‌گذاری قرار دارند.

۴.۱ قانون شرکتهای سهامی و محدود المسوولیت

قانون شرکتهای سهامی و محدود المسوولیت دربرگیرنده مقررات حقوقی تنظیم موسسات تجارتی در افغانستان می‌باشد. این قانون دو نوع تثبت را تعریف مینماید:^{۳۱}

- "شرکتهای سهامی" موسسات تجارتی که سرمایه شان مشخص بوده و به اسهام تقسیم شده، و اندازه مسؤولیت هر شریک محدود به اندازه سهم شان در سرمایه شرکت باشد؛ و
- "شرکت‌های محدود المسوولیت"؛ "محدود یا لمیتد" موسسه تجارتی است که سرمایه آن به اسهام تقسیم نگردیده و مسؤولیت هر شریک در برابر شرکت محدود به مقدار سرمایه‌ای می‌باشد، که وی با آن توافق نموده است.

این قانون مقتضیات ثبت و راجستر شرکتهای سهامی را با توضیح اسنادی که ممکن در دفتر ثبت مرکزی راجستر گردد، تثبیت مینماید. این اسناد دربرگیرنده جواز تجارتی^{۳۲}، اساسنامه شرکت^{۳۳}، و گذارش سالانه^{۳۴} می‌باشد.

نظر به این قانون، مرکز ثبت و راجستریشن فعالیتهای تجارتی در افغانستان وزارت تجارت و صنایع می‌باشد.

^{۳۱} ماده ۴، قانون شرکتهای سهامی و شرکتهای دارای مسؤولیت محدود

^{۳۲} ماده ۲ قانون شرکتهای سهامی و شرکتهای دارای مسؤولیت محدود

^{۳۳} ماده ۵ قانون شرکتهای سهامی و شرکتهای دارای مسؤولیت محدود

^{۳۴} ماده ۷ قانون شرکتهای سهامی و شرکتهای دارای مسؤولیت محدود

تحت این قانون، شرکتهای سهامی دارای یک بورد یا هیأت مدیره میباشند، که بنوبه خود توسط بورد یا هیأت نظار مراقبت میگردد. بورد یا هیأت نظار میتواند اسناد و سوابق شرکت را بازرسی نماید. قانون جدید وظایف و معیارهای هیأت مدیره، بشمول افساسازی تضاد منافع را که در معاملات اجرا شده توسط شرکت واقع شده باشد، بیان میدارد.

شرکت‌ها باید جلسات خویش را سالانه دایر نمایند، که طی آن مدیران انتخاب و سایر تجارت‌ها داد و ستد گرددند. قبل از تدویر این جلسات، شرکت باید صورت حساب‌های مالی را به تمام سهامداران ارائه دارد، که این صورت حساب‌ها، از جمله بیلанс‌شیت‌ها، باید با معیارهای اصول حسابداری بین‌المللی یکسان باشد. این قانون همچنین حقوق اضافی و حمایت از سهامداران را فراهم میکند، مثلًا ایشان میتوانند اسناد و سوابق شرکت را بازرسی نمایند. همچنان زمانیکه مدیران و افسران شرکت در انجام وظایف شان سستی نموده و یا نتوانند شرکت را بطور موثر اداره نمایند، سهامداران میتوانند از ایشان شکایت کنند. این قانون زمان پرداخت و مقدار جووه‌ی را که باید برای پرداخت سود سهام اختصاص یابد، معین میکند.

قانون مذکوره دربرگیرنده تعریف شرکت محدود المسؤولیت که سهمداران آن از ۲۰ نفر بوده و اسهام شان در بازار سهام عامه خرید و فروش نگردد، نیز میباشد. این احکام جدید توانایی شرکت را برای جلب سرمایه‌گذاری افزایش میدهد.

۴.۲ قانون شرکت‌های تضامنی

طبق قانون شرکت‌های تضامنی، یک شرکت تضامنی توسط دو و یا بیشتر از دونفر که آنها قرارداد شرکت را ترتیب و ثبت مینمایند، ایجاد میشود.^{۳۵} پس از آنکه یک شرکت تضامنی تشکیل و تاسیس گردید، آن دارای موقف حقوقی برخوردار گردیده، و به اجرای معاملات، امضای قرارداد‌ها، و خریداری ملکیت اقدام نماید. قانون دو نوع مشارکت را تعریف میدارد: شرکت تضامنی عام و شرکت تضامنی خاص.^{۳۶}

یک فرق عمدی بین یک شرکت و یک شرکت سهامی اینست که برای مسؤولیت اعضای عمومی هیچ نوع حدودی وجود ندارد. بعباره دیگر، در صورتیکه یک مشارکت نتواند در مدت زمان معینه مسؤولیتهای مالی خویشرا ادا نماید، عضو و یا اعضای عمومی مسؤول پرداخت آن به قرضه دهنگان میباشند. با این حال، طوریکه در قانون شرح گردیده است، اگر اعضای یک شرکت تضامنی خاص را ایجاد میکنند، ایشان میتوانند مقدار مسؤولیتهای خویشرا محدود سازند. در شرکت تضامنی خاص یکی از اعضای آن باید دارای شرکت تضامنی عام باشد. اعضای خصوصی یک شرکت تضامنی نمیتوانند در مسائل اداری یک شرکت تضامنی عام مداخله نمایند.

شرکاء میتوانند صلاحیت یک شریک عام را در اداره مشارکت محدود سازند، ولی ایشان نمیتوانند دسترسی وی را به معلومات در مورد اداره مشارکت محدود سازند. شرکا مکلفیت دارند تا از رقابت با مشارکت و یا از استفاده دارائی‌های آن بنفع خویش خودداری ورزند. شرایط یک قرارداد مشارکت میتواند در محدوده قانون متفاوت از هم باشد. قرارداد میتواند احکامی داشته باشد که چگونگی تداوم مشارکت را در صورت وفات و یا خروج یک شریک و یا چگونگی تقسیم مفاد و ضرر را در میان شرکاء مشخص سازد.

یک مشارکت میتواند بنا بر عوامل متعدد، مانند مرگ، ورشکستگی، خروج یک شریک، تحقق اهداف مشارکت، و یا طبق حکم محکمه منحل گردد. در صورت انحلال، مشارکت باید پروسه تسویه خویشرا تعقیب نماید تا از سرمایه‌های قرضه دهنگان و مشارکت محافظت بعمل آید.

یکی از اهداف قانون شامل حصول اطمینان از دسترسی همه شرکاء به معلومات مالی و ارائه شفافیت به طرف ثالث، درمورد ساختار حقوقی و فعالیتهای شرکت تا ایشان بتوانند خطرات ناشی از تجارت با این مشارکت را هرچه بهتر ارزیابی نمایند، نیز میباشد.

^{۳۵} ماده ۲ قانون مشارکت
^{۳۶} مواد ۲۱ و ۲۲ قانون مشارکت

۴.۳ قانون حکمیت تجاری

قانون حکمیت طرز العمل های شفاف را که در سطوح ملی و بین المللی قابل تطبیق میباشد، برای حکمیت های التزام محکم غرض حل و فصل منازعات تجاری که توسط مصالحه و مذاکره دوستانه حل و فصل نگردد، تاسیس مینماید. طرفین میتوانند هیأت میانجیگر خویش را انتخاب نمایند. این طرز العمل ها بالای تجارت های داخلی و خارجی (و افراد) بصورت یکسان قابل تطبیق میباشند. این قانون به هر فرد اجازه میدهد تا در صورت عدم قناعت به فیصله حکمیت به محکمه تجاری افغانستان مراجعه نموده، دعوی نماید.

۴.۴ قانون میانجی گری

قانون میانجی گری، در پهلوی دعوای قضائی و یا حکمیت نهائی، به فعالیت های تجارتی داخلین و خارجی راه بدیلی را ارائه میدارد، تا بتوانند منازعات خویشرا حل و فصل نمایند. فایده میانجی گری عموماً اینست که نتیجه زود تر بدست آمده و مصارف آن نیز نظر به دعوی حقوقی از طریق محکم کمتر است، مگر از آنجاییکه این تصامیم الزام آور نیستند، بنابراین باید بطور داوطلبانه به آن احترام قائل گردد تا نتیجه بدست آید. زمانیکه میانجی گری آغاز یافت، زمان محدود شده برای راه حل قانونی متوقف میگردد. راه حلی که از طریق میانجی گری پیشنهاد میگردد بصورت اجباری بر جوانب متنازع تحمیل نمیگردد. (درحالیکه در حکمیت برخلاف میانجی گری، راه حلی که از طریق میانجی گری بدست میآید توافق نمایند، آن راه حل نهائی بوده و برای هر فرارداد تجاری قابل تطبیق میباشد).

بر علاوه چهار قانون فوق الذکر که قبلأً به تصویب رسیده اند، وزارت تجارت و صنایع شش قانون اضافی را گرد آوری نموده است، که در حال بازبینی در مدیریت قانون گذاری وزارت عدیله میباشند.

۴.۵ قانون قرارداد ها

قانون قرارداد ها حقوق جوانب را در قرارداد ها حفاظت و تنظیم میکند. این قانون عناصر ضروری قرارداد ها، ساختار و راه های جبران را در بر دارد. همچنان این قانون عناصر مشخصی برای قرارداد های فروشات، تحایف، قرارداد های حمل و نقل، گودام داری، و قرارداد های استخدام و کار را در بر دارد.

۴.۶ قانون نمایندگی ها

قانون نمایندگی حقوق روابط نمایندگی ها را در حالی حمایت و تنظیم مینماید، که یک فرد اصلی کسی را بجای خویش (به عنوان نماینده) برای اجرای یک معامله مسلم و مجاز سلامت میدهد. این امر باعث ایجاد یک ارتباط قراردادی بین جانبین گردیده، و به نماینده اجازه آنرا میدهد تا در اکثر موارد منحیث فرد اصلی عمل نماید. قانون انواع و محدوده روابط نمایندگی را تعریف نموده و وظایف و مسؤولیتهای وی را مشخص میسازد. قانون مکلفیت های فرد اصلی و فسخ ارتباط نمایندگی را شرح میدهد.

۴.۷ قانون ثبت عالیم تجاری

این قانون عالیم تجاری را تنظیم نموده، به صاحبان آن اجازه میدهد تا عالیم مشخص خویش را ثبت و راجستر نمایند تا مخصوصات و خدمات شان از آن طریق مشخص گردد. قانون شرایطی را مشخص میسازد که تحت آن یک عالمه تجاری میتواند محفوظ بماند، بطور مثال عالیم باید متمایز بوده و گمراه کننده و فریبنده نباشد. یک عالمه تجاری پس از ثبت و راجستریشن برای مدت ده سال محافظت گردیده و میتواند به اثر تقاضای مالک آن برای دوره های ده ساله دیگری نیز تمدید گردد. همچنان این قانون احکام اجرائی در مبارزه با جعل کارانی دارد که با استفاده از عالیم متمایز مشابه به فروش مخصوصات بی کیفیت و یا خدمات و مخصوصات مختلف مبادرت میورزند.

این قانون بعد از تصویب و توشیح در جریده رسمی نشر ونافذ است.

۴.۸ قانون حق تألیف

قانون حق انحصاری طبع و نشر حفاظت حقوقی طبع و نشر را برای صاحب اصلی یک اثر فراهم می‌سازد که وی آنرا ایجاد کرده است. بطور مثال یک اثر ادبی، موسیقی، هنری، و یا علمی. قانون حقوق و امتیازات اقتصادی و اخلاقی صاحب اثر را مشخص می‌سازد، که شامل حقوق تکثیر می‌باشد. قانون برای این حفاظت محدوده‌ئی را تعین می‌کند (۵۰ سال پس از مرگ صاحب اثر)، و هم اینکه چگونه از اثر می‌توان بهره گرفت و احکام اجرائی برای تخلف از حقوق طبع و نشر.

۴.۹ قانون حمایت از حقوق مخترع و مکشف

اگر اختراع و یا کشفیات در افغانستان ثبت گردیده باشد، این قانون حقوق مخترعین و مکشفین را حفاظت مینماید. این قانون مخترع و یا مکشف را مستحق میداند تا اختراع و یا اكتشاف خویشرا بفروش رسانیده، و یا آنرا به یک شخص ثالث انتقال دهد. قانون کلیه حقوق و امتیازات مخترعین و مکشفین افغان را الی مدت ۲۰ سال، اعتبار از تاریخ ثبت اختراعات و یا اكتشافات شان در وزارت تجارت و صنایع، حفاظت می‌کند. اختراعات و اكتشافاتی که در سایر کشور ها قبل اثبات و راجستر گردیده اند، اگر خواهان حفاظت تحت این قانون باشند، اختراع و یا اكتشاف متذکره باید در جریان دو سال پس از ثبت آن در کشور اصلی در افغانستان نیز ثبت و راجستر گردد. در این صورت مخترع و یا مکشف متذکره، اعتبار از تاریخ ثبت و راجستریشن اختراعش در کشور اصلی، الی مدت ۲۰ سال مورد حمایت قانونی در افغانستان قرار می‌گیرد. به این ترتیب شرکتهای میتوانند کالا را وارد و یا تولید نمایند، در حالیکه حق اختراع و یا اكتشاف اصلی محفوظ می‌باشد. پس از ثبت و راجستر اختراع یا اكتشاف، مخترع باید استفاده از آن را آغاز نماید یعنی باید اختراع خویشرا فعال ساخته و یا آن امتعه را طی یک محدوده معین زمانی در داخل افغانستان تولید نماید.

۴.۱۰ قانون استندرد ها

قانون معیار ها باعث ایجاد سازمان ملی استندرد های افغانستان گردید تا جهت حفاظت مصرف کنندگان و محیط زیست، استندرد ها را برای محصولات، طرز العمل ها، و خدمات تعین نماید. این قانون سازمان ملی استندرد هارا سلامتی می‌بخشد تا استندرد های افغانستان را با استندرد های جهانی همنوا سازد، تا باعث بروز موانع تکنیکی در بخش تجارت نگردد. سازمان ملی استندرد های افغانستان سلامتی تطبیق قانون استندرد های افغانستان و ایجاد لابراتوار ها برای ارزیابی محصولات را دارا می‌باشد.

برای فهرست استندرد هایی که سازمان استندرد های افغانستان به تصویب رسانیده است، لطفاً به ضمیمه شماره VIII مراجعه نمایید.

۴.۱۱ قانون حمایت از رقابت

قانون رقابت و در همراهی با آن، قانون ضد احتکار نیازمند بازبینی و بروز رسانی می‌باشند، زیرا این دو قانون برای اقتصاد غیر وابسته به بازار ترتیب گردیده اند. مسوده قانون معاصر تر رقابت ترتیب گردیده ولی هنوز توسط پارلمان به تصویب نرسیده است. قانون جدید شیوه های انحصار طلبانه، نیرنگ های قانون شکانه و شیوه های ضد رقابتی فروش اجناس به قیمت نازل، ثبت قیمت، خرید و فروش منحصر به فرد، امتیاع از معامله، تقسیم مناطق، تساوی، حفظ قیمت فروش دوباره، و غیره را تحت پوشش قرار میدهد.

۴.۱۲ قانون حمایت مستهلكین

مسوده لایحه حمایت از مصرف کنندگان در حال حاضر با وزارت عدليه است. این لایحه طوری طرح گردیده است که حقوق مصرف کنندگان را از طریق حفاظت منافع و مصوّنیت شان تضمین کرده، دقت و صحت لیبل گذاری و تبلیغات محصولات، جلوگیری از تقلب، و اعمال غیر عادلانه در مارکیت را تأمین می‌کند.

۴.۱۳ قانون معدن

یک قانون جدید مواد معدنی در حال حاضر در مقابل پارلمان افغانستان قرار دارد. این قانون جدید که منتظر تصویب است، مشوق هائی برای سرمایه‌گذاران موجوده و جدید در کشور دارد. قانون جدید مواد معدنی دولت را در استخراج منابع طبیعی کمک خواهد کرد، طوریکه به محیط زیست ضرر نرسانیده و پایدار تر و پرمنقعت تر باشد. قانون جدید در نظر دارد شفافیت را تأمین نموده، بهترین شیوه های بین المللی را تشویق و یک محیط عادلانه برای سرمایه‌گذاری داخلی و بین المللی در بخش استخراج معدن را ترویج نماید.

قانون موجوده مواد معدنی را میتوانید از آدرس <http://mom.gov.af/en/page/3993/3994> بدست آرید.

کسانیکه متمایل به سرمایه‌گذاری در این بخش باشند، باید با وزارت معدن در تماس گردد، تارهنهای لازم در مورد چارچوب قانونی در مورد سرمایه‌گذاری در بخش استخراج معدن را دریافت نموده و همچنان میتوانید در رهنمایی ای سرمایه‌گذاری آن وزارت روی آدرس <http://www.afghanmenttenders.com/index.html> مراجعه نمایید.

۴.۱۴ قانون جریان پائین مواد نفتی

مسوده یک قانون بازاریابی و فروش مواد نفتی نهیه گردیده است، که در برگیرنده تورید، صادر، حمل و نقل، پروسس، ذخیره، توزیع، فروش بطور عمده و پرچون مواد نفتی و سایر فعالیتها و تأسیسات مربوط به آن در افغانستان میباشد. هدف آن قرار ذیل است:

- أ. ایجاد یک چارچوب موثر و شفاف قانونی و نظارتی؛
- ب. حصول اطمینان از اینکه عرضه مواد نفتی در افغانستان برای کشور و مصرف کنندگان کافی، قابل اعتماد، و اقتصادی میباشد؛
- ج. وضاحت عملکرد نهاد های مسؤول در زنجیره تأمین نفت و اینکه فعالیت های این نهاد ها را مسؤولیت پذیر و شفاف سازد؛
- د. تأمین مصوّنیت مصرف کنندگان، صحت عامه، مصوّنیت و محیط زیست؛
- هـ. اطمینان از فراهمی موثر و دسترسی یکسان به فرآورده های نفتی با کیفیت و قیمت مناسب رقابتی برای همه مصرف کنندگان؛
- و. تشویق و ترویج ابتکارات سکتور خصوصی در ایجاد رفاقت های سالم در بازار نفت، از بین بردن تبعیض و برخورد امتیازی با هر شرکت کننده و جلوگیری از کنترول انحصاری هر بخش از زنجیره عرضه؛ و
- ز. ایجاد شرایط مطلوب برای اجرا کنندگان فعلی و شرکت کنندگان و سرمایه‌گذاران جدید به منظور بهبود خدمات و توسعه زیربنای های زنجیره تأمین.

۴.۱۵ اصلاحات قانون تجارت

در جریان یک دهه کذشته، چارچوب تجاری افغانستان مکرراً مورد بازبینی و تغییرات قرار گرفته است. شماری از قوانین جدید بوجود آمده اند که در مراحل مختلف قانون گذاری قرار دارند. جدول ذیل این پیشرفتها را بطور خلاصه ارائه میدارد:

۴.۱۶ وضعیت فعلی قوانین و مقررات تجاری

جدول ۱۷: قوانین و مقرراتی که توسط وزارت تجارت و صنایع اداره میگردد

قانون	حالت موجوده
قانون شاخصهای جغرافیائی (جدید)	مسوده ابتدائی با وزارت تجارت و صنایع نهائی گردیده است (ACBR)
قانون طراحی صنعتی (جدید)	مسوده ابتدائی با وزارت تجارت و صنایع نهائی گردیده است (ACBR)
دستورالعمل های مدنی و تجاری ▪ دستورالعمل پروسه [7/10/1976] ▪ دستورالعمل پروسه [7/3/1961]	مسوده ابتدائی با وزارت تجارت و صنایع نهائی گردیده است (مدیریت امور حقوقی)
قانون ورشکستگی	قانون موجوده، کار روی بازبینی و بروز رسانی این قانون صورت گرفته است، (حالت فعلی آن باید مشخص گردد)
اجرای جواز به کاروبار	جواز ها و فیس جواز بدون اساس واضح قانونی وضع میگردد. کاهش در ضروریات جواز دهی و ایجاد قانون جدید برای بقیه پیشنهاد گردیده است.

جدول ۱۸: قوانین و مقرراتی که توسط سایر ارگانها دولتی اداره میگردد:

قانون	حالت موجوده
قانون قرنطین و حفاظت از نباتات (جدید)	مسوده ابتدائی توسط وزارت زراعت، آبیاری، و مالداری در حال نهائی شدن است.
قانون وترنری و صحت حیوانات (جدید)	مسوده ابتدائی توسط وزارت زراعت، آبیاری، و مالداری در حال نهائی شدن است.
قانون مصوونیت غذایی (جدید)	مسوده ابتدائی توسط وزارت زراعت، آبیاری، و مالداری در حال نهائی شدن است.
قانون گمرکات تعديلات	مسوده تهیه گردیده و فعلاً در وزارت عدیله تحت بازبینی میباشد، اگرچند وزارت تجارت و صنایع با اداره گمرکات بر احکام مربوط به تعرفه ها اختلاف نظر دارند.
قوانين زمین	قانون جامعی برای زمین در افغانستان وجود ندارد
قانون اداره زمین	
حکم ریاست جمهوری در مورد املاک غیر منقول	
دستورالعمل مدنی	
سایر قوانین	

۴.۱۷ آدرس های اینترنتی یک تعداد از قوانین مهم

جدول ۱۹: آدرس های اینترنتی قوانین مهم

قانون	زبان	آدرس اینترنتی برای دریافت قانون
قانون شرکت ها و شرکت های دارای مسؤولیت محدود (۲۰۰۷)	انگلیسی	http://en.afghanembassy.in/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=5&Itemid=33
قانون مشارکت (۲۰۰۷)	دری و پشتو	http://en.afghanembassy.in/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=5&Itemid=33
قانون حکمیت	دری و پشتو	http://en.afghanembassy.in/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=5&Itemid=33
قانون میانجیگری (۲۰۰۷)	دری و پشتو	http://en.afghanembassy.in/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=5&Itemid=33
قانون مالیات (۲۰۰۹)	دری و پشتو	http://mof.gov.af/Content/Media/Documents/Income_TaxLaw2009english91201381210666553325325.pdf
قانون گمرکات (۲۰۰۵)	دری و پشتو	http://mof.gov.af/Content/Media/Documents/847-Customs234201210556155553325325.pdf
قانون محیط زیست (۲۰۰۷)	دری و پشتو	http://mof.gov.af/Content/Media/Documents/%D8%AF%D8%A7%D8%AB%D9%85%D8%B1%D8%A9%D9%88%D9%86%D9%88%D9%862342012105946581553325325.pdf
قانون آب (۲۰۰۹)	انگلیسی	http://www.afghan-web.com/environment/afghan_environ_law.pdf
قانون کار (۲۰۰۶)	انگلیسی	https://ronna-afghan.harmonieweb.org/Lists/Submitted%20Content/Attachments/120/Unofficial%20English%20Translation%20of%20Water%20Law.pdf

http://molsamd.gov.af/Content/Media/Documents/ghanoon_kar78201195156491553325325.pdf	دری و پشتو	
http://www.centralbank.gov.af/pdf/UpdatedOfDaAfghanistanBankLaw_1.pdf	انگلیسی	قانون بانکداری (۲۰۰۳)
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Law%20of%20Banking%20in%20Afghanistan%20Pashto%20&%20Dari.pdf	دری و پشتو	
http://www.wipo.int/wipolex/en/text.jsp?file_id=241541	انگلیسی	قانون حق طبع و نشر (۲۰۰۹)
http://www.asianlii.org/af/legis/laws/clcoa1955uotcl/oa713/	انگلیسی	قانون تجارت (۱۹۵۵)
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Law%20of%20Banking%20in%20Afghanistan%20Pashto%20&%20Dari.pdf	دری و پشتو	
http://www.centralbank.gov.af/pdf/UpdatedOfBankingLaw.pdf	انگلیسی	قانون بانک داری در افغانستان (۲۰۰۳)
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Law%20of%20Banking%20in%20Afghanistan%20Pashto%20&%20Dari.pdf	دری و پشتو	
http://www.centralbank.gov.af/pdf/4AF%20CFT%20Law%20English.pdf	انگلیسی	
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Afghanistan%20law%20on%20Combation%20Financing%20for%20Terrorism%20Pasht.%20Dari.pdf	دری و پشتو	
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Secured_Transaction_Law_English_06Jan10.pdf	انگلیسی	برای ملکیت های قابل انتقال در معاملات بانکی قانون معاملات مسؤول
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Secured_Transaction_Law_Dari_06Jan10.pdf	دری و پشتو	
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Mortgage_Law_English_06Jan10.pdf	انگلیسی	قانون اقساط برای ملکیت های غیر قابل انتقال در معاملات بانکی
http://www.centralbank.gov.af/pdf/Mortgage_Law_Dari_06Jan10.pdf	دری و پشتو	
http://mom.gov.af/Content/files/Minerals%20Law_Feb_14_2010.pdf	انگلیسی	قانون مواد معدنی (۲۰۰۹)
http://mom.gov.af/Content/files/Hydrocabon%20Law-Dari.pdf	دری و پشتو	
http://mom.gov.af/Content/files/Mining_Regulations.pdf	انگلیسی	مقررات برای استخراج

<u>pdf</u>		معدن (۲۰۱۰)
http://mom.gov.af/Content/files/Minerals_Regulation-Dari.pdf	دری و پشتو	
http://mom.gov.af/Content/files/The_Hydrocarbon_Law%281%29.pdf	انگلیسی	قانون هایdro کاربن ها (۲۰۰۹)
http://mom.gov.af/Content/files/Hydrocabon%D9%80Law-Dari.pdf	دری و پشتو	
http://mom.gov.af/Content/files/Hydrocarbons_Regulations_2009.pdf	انگلیسی	مقررات هایdro کاربن ها (۲۰۱۰)
http://mom.gov.af/Content/files/Hydrocarbon_Regulation-Dari.pdf	دری و پشتو	

۵. پول، بانکداری، و امور مالی

این فصل موضوعات ذیلرا در بر دارد:

۱. مرور بر سیستم بانکداری در افغانستان، بشمول سیستم های پرداخت اتوماتیک و شفافیت بین بانکها
۲. پول رایج
۳. کنترول ها روی تبادله اسعار
۴. د افغانستان بانک
۵. خدمات بانکی در افغانستان
۶. بیمه
۷. بازار سرمایه و سهام سرمایه گذاری
۸. چارچوب قانونی مالی

۵.۱ نظر اجمالی

سیستم بانکی در افغانستان در سالهای اخیر انکشاف یافته است، مگر هنوز کاملاً به هدف نرسیده است. بانک مرکزی افغانستان (د افغانستان بانک) مسؤول صدور جواز ها و نظارت بر بانکها و سایر نهاد های مالی غیر بانکی میباشد. این بانک همچنان مسؤول اداره ورود پول، ارز داخل دوران، و بطور غیر مستقیم تورم پولی و قیمت ارز ها نیز میباشد.

به تعقیب ایجاد شعبات د افغانستان بانک در هر ولایت، یک سیستم پرداخت اتوماتیک ایجاد گردید، که امکان انتقال وجهه خارجی را بشكّل الکترونیکی با استفاده از سیستم SWIFT مویژر ساخت. اینکار امکان انتقال پول را از طریق شبکه الکترونیکی نمایندگی های د افغانستان مویژر ساخت. بعداً یک سیستم شفافیت بین بانکها ایجاد گردید تا در انتقال پول بین بانکها کمک نماید. اکنون امکان پرداخت معاشات کارمندان دولتی با استفاده از سیستم الکترونیکی و جمع آوری مالیات در ۳۴ ولایت امکان پذیر است.

وقتیکه سیستم تادیات در حال ایجاد بود سکتور بانک تجاری نیز در حال تاسیس قرار داشت. یک میکانیزم جوازدهی برای صدور جواز بانک های خصوصی داخلی و نماینده گی بانک های خارجی ایجاد گردید. در حال حاضر ۱۶ اداره بانکی مجوز در افغانستان وجود دارد (برای لست و توضیح هر بانک به ضمیمه چهارم مراجعه شود). از سال ۲۰۰۶ دولت افغانستان تصمیم گرفته است تمام بانک های دولتی مسدود و به یک بانک دولتی مدغم نماید تا تمام آنها را به استثنای یک بانک دولتی خصوصی سازد.

شرکت های بیمه از جانب مقامات بیمه افغانستان در وزارت مالیه <http://mof.gov.af/en/page/477/471> جواز دریافت مینمایند.

۵.۲ پول رایج

پول مروج (افغانی) میباشد. یک قانون برای استفاده افغانی در معاملات روزمره وجود دارد، ولی دالر آمریکائی هنوز بطور وسیع قابل پذیرش است. قیمت تبادله ارز، بنابر مداخله بانک مرکزی ثابت باقی مانده است؛ از زمانیکه بانکنوت های جدید افغانی در اوخر سال ۲۰۰۲ عرضه گردیدند، ارزش افغانی کماکان ثابت باقی مانده است. بطور عموم نرخ تبادله آن در حدود ۴۵ الی ۵۵ افغانی در مقابل هر دالر آمریکائی بوده است. در این اوخر با کاهش ارزش مواجه بوده، چنانچه در جون ۲۰۱۴ بهای آن به ۵۶ در مقابل یک دالر آمریکائی تنزیل یافت.

۵.۳ کنترول تبادله اسعار

هیچ ممانعتی در تبدیل و انتقال وجود نداشت به سرمایه گذاری به از اسعار جهانی به نرخ قانونی بازار وجود ندارد. هیچ محدودیتی در دخول و خروج پول برای حواله مفاد، خدمات قرضه، سرمایه، مفاد سرمایه، عایدات از ملکیت های معنوی، و یا تورید مواد خام وجود ندارد، مشروط بر اینکه مالیات مروطه آن پرداخته شده باشد. یگانه طرز العمل مشخصی که برای خروج پول معین گردیده است بخاطر مبارزه با پول شوئی میباشد. انتقال پول به خارج از کشور که معادل و یا بیشتر از یک میلیون افغانی و یا ۲۰۰۰۰ دلار آمریکائی باشد، باید از طریق بانک و یا صرافانی صورت گیرد که دارای جواز میباشد، و این انتقال به بانک مرکزی گذارش خواهد شد.^{۳۷} بازار های بزرگ غیر رسمی تبادله اسعار در شهر ها و ولایات عمدۀ وجود دارند، که میتوان اسعار عمدۀ را در آنها مبادله کرد.

۵.۴ د افغانستان بانک

د افغانستان بانک، بانک مرکزی افغانستان میباشد. بعضی از اهداف و فعالیتهای بنیادی این بانک، که در قانون د افغانستان بانک شرح گردیده اند، قرار ذیل اند:

- حصول و حفظ ثبات ارزش و قیمت افغانی؛
- رشد و افزایش حسابات بانکی، سیستم پرداختی قرضه و فعالیت مناسب سیستم مالیاتی به اساس مارکیت با ثبات، رشد و توسعه یک سیستم تادایات داخلی مصون، سالم و مؤثر
- حمایت از پالیسی های عمومی اقتصادی دولت افغانستان، و سهمگیری در رشد پایدار اقتصادی؛ و
- صدور جواز، ثبت و راجستر نمودن و نظارت بر بانکها، صرافان اسعار خارجی، ارائه کنندگان خدمات پولی، مجریان سیستم انتقال اوراق بهادر، و امثال اینها، که طبق قانون تحت مسؤولیتها آن قرار گیرد.^{۳۸}

د افغانستان بانک یک ارگان پرقدرت، با صلاحیت، و خود مختار میباشد، بگونه مثال میتواند مقررات را جهت تسهیل معاملات منظم الکترونیکی بین د افغانستان بانک و سایر بانکها و مشتریان آنان به تصویب برساند.^{۳۹}

افغانستان بانک توسط رئیس آن اداره میگردد. شورای عالی بلند ترین مقام تصیم گیری و پالیسی ساز د افغانستان بانک میباشد، که مشتمل است از رئیس (رئیس شورای عالی)؛ معاون اول رئیس (نائب رئیس شورای عالی)؛ و پنج عضو دیگر. تمام اعضای شورای عالی توسط رئیس جمهور افغانستان و با مشوره و نظرخواهی پارلمان کشور تعین میگردند.

بازرس کل مسؤولیت نظارت داخلی و تفتيش فعالیتهای د افغانستان بانک را به عهده دارد.

هیأت مدیره اجرائی د افغانستان بانک شامل رئیس، معاون اول رئیس، بازرس کل، و آنده از معاونین رئیس که توسط خودش معرفی شده و بعداً توسط شورای عالی منصوب گردد، میباشد.^{۴۰} رئیس با مشاوره و کمک از سایر اعضای هیئت اجرایی، مسؤولیت تمام امور مربوط به مدیریت و فعالیتهای د افغانستان بانک را، که مشخصاً ضمن [این] قانون به شورای عالی و یا به بازرس کل اختصاص داده نشده است، به عهده دارد.^{۴۱}

۵.۵ خدمات بانکی در افغانستان

بانکهای تجاری در افغانستان خدمات آتی بانکی را ارائه میدارند:

- انتقال وجهه بین المللی از طریق SWIFT (انجمان شبکه جهانی انتقال وجهه بین البانکی)؛

^{۳۷} انتقال پول نقد که معادل و یا بیشتر از یک میلیون افغانی باشد از طریق سرحدات افغانستان به کشور دیگری باید قبلاً به بخش اطلاعات مالی د افغانستان بانک یا بانک مرکزی اطلاع داده شود.

^{۳۸} فصل اول، ماده ۳ قانون د افغانستان بانک

^{۳۹} فصل اول، ماده ۴ Ibid

^{۴۰} فصل دوم، ماده ۲۰ Ibid

^{۴۱} فصل دوم، ماده ۱۸ Ibid

- انتقال پول در داخل کشور؛
- حسابهای جاری و پس انداز؛
- معاملات تبادله اسعار خارجی؛
- اعتبار بانکی در ارزهای محلی و خارجی؛
- اعتبار نامه های بانکی و سایر خدمات تجاری؛
- خدمات دریافت چک ها؛
- تضمین های بانک؛
- خرید و فروش ارزها؛
- تسهیلات جعبه های امن برای سپرده ها؛ و
- بانکداری از طریق انترنت؛
- بانکداری اسلامی؛

انتقال بین المللی پول – از طریق سویفت از جولای ۲۰۰۳ تا حال از طریق بانک مرکزی قابل دسترس بوده است. در حال حاضر بعضی از بانکها با استفاده از منابع خودشان و بعضی از آنان با استفاده از امکانات بانک مرکزی، خدمات انتقال پول به خارج از کشور را فراهم می‌سازند. معلومات مشخص در مورد پروسه انتقال بین المللی پول در ضمیمه IV ارائه گردیده است.

انتقال محلی پول – از طریق سیستم آویز و تدبیرات افغانستان به تمام بانکهای تجاری کابل و از طریق سیستم انتقال وجوه د افغانستان بانک به تمام ولایات کشور قابل دسترس می‌باشد. حصول و پرداخت پول به سایر بانکها و نمایندگی های شهری د افغانستان بانک بطور روزمره در سرتاسر افغانستان اجرا می‌گردد.

حسابات جاری و پس انداز – میتواند در تمام بانکهاییکه فهرست شده اند ایجاد گردد. شرایط و ضوابط هر بانک ممکن از هم متفاوت باشند. حسابات جاری را میتوان با استفاده از ارز افغانی و دالر آمریکائی در اکثر بانکهای تجاری در افغانستان باز نمود.

کریدت های بانکی – بانکها اکنون کریدت های بانکی بشمول زراعتی، پروژه، قرضه ها، و قرضه های کوچک را فراهم می‌سازند. شرایط و ضوابط در هر مورد بطور جداگانه از طریق مذاکره تعین می‌گردد. برای اطلاعات مزید لطفاً با بانکهای تجاری مستقیماً در تماس شوید.

اعتبار نامه ها و سایر خدمات تجاری – صدور اعتبار نامه ها و معاملات تجاری با دولت افغانستان از طریق بانک مرکزی تنظیم می‌گردد. بانکهایی که تازه جواز فعالیت دریافت نموده اند نیز خدمات اعتبار نامه را عرضه میدارند. شرایط و ضوابط اساساً در بین بانکها مشابه می‌باشد.

۵. بیمه

سکتور بیمه در افغانستان هنوز در اولین مرحله تکامل قرار دارد. در اواسط سال ۲۰۰۶ یک کمیسیون بیمه ایجاد گردیده و پروسه صدور جواز ها به سرمایه گذاران داخلی و خارجی را در این سکتور به پیش میبرد. الی جون ۲۰۱۴، چهار کمپنی بیموی جواز دریافت نموده اند.

- شرکت بیمه ملی افغان www.anic.gov.af؛
- شرکت بیمه افغانستان www.icaaf.com؛
- گروپ بیمه افغانستان www.igoaf.com؛ و
- بیمه افغان گلوبل www.afghanglobalinsurance.com؛

۷.۵ مارکیت های سرمایه و وجود شرکا

در افغانستان بازار های سهام (بورس) و یا اوراق قرضه وجود ندارد. پیشنهاداتی برای ایجاد بازار سهام صورت گرفته اند، ولی هیچ پی آمدی بدست نیامده است. یک تعداد شرکت های مالی وجود دارند:

- شرکت مالی افغانستان خدمات کرایه دهی (اجاره) و مالی را ارائه میدارد <http://www.afc.af/>
- شرکت مالی روستایی افغانستان قرضه های اسلامی را به SME ها فراهم می کند.

۷.۶ بانکداری و امور مالی - اصلاحات در قوه مقتنه

د افغانستان بانک یک چارچوب قوانین را ایجاد کرده است که هدف آن تسهیل و حفاظت از معاملات تجاری و مالی، تهداب گذاری قانونی برای یک رهبری فعالتر بین بانکها و سرمایه گذاران میباشد. اینها شامل تصویب قوانین ذیل میباشند:

- قانون د افغانستان بانک؛
- قانون بانکداری در افغانستان؛
- قانون مبارزه علیه تمویل فعالیتهای تروریستی؛
- قانون مبارزه با پول شوئی و درآمد ها از جرایم؛
- قانون اسناد قابل معامله؛
- قانون رهن برای ملکیت های غیر منقول؛ و
- معاملات مصوّون (تصمیم شده) برای ملکیت های منقول

کاپی های این قوانین روی آدرس انترنتی <http://www.centralbank.gov.af/laws-and-regulations.php> قابل دسترسی میباشند، چنانچه کاپی های مقررات ذیل که تحت قانون د افغانستان بانک صادر گردیده اند نیز در همین آدرس دستیاب میباشند:

- صرافان اسعار خارجی؛
- ارائه کنندگان خدمات پولی؛
- رزرف مورد نیاز برای اهداف پالیسی نظارتی؛
- حفاظت سیستم پرداخت؛
- امکانات آماده؛
- مزایده و صدور اسناد سرمایه
- مقررات بازار ثانی برای اسناد سرمایه
- قوانین د افغانستان بانک؛ (Clearing House Rules)
- مقررات برای اجرای پرداختهای داخلی در افغانستان؛
- مقررات گذارش دهی کریدت؛ و
- مقررات لیلام اسعار خارجی؛

۵.۸.۱ قانون اسناد قابل معامله

قانون اسناد قابل معامله به افغانها امکان آنرا میسر میسازد تا طرز العمل های قبول شده جهانی را در معامله، انتقال، و دوران اسناد قابل معامله پیش گیرند. این قانون شرح میدارد که اسناد قابل معامله چگونه تشکیل، بین جوانب مختلف انتقال، و به پول تبدیل میگردد.

۵.۸.۲ قانون رهن و معاملات تضامینی

د افغانستان بانک دو قانون دیگری را نیز اداره مینماید، که هدف آن ایجاد اطمینان بیشتر برای صدور کریدت به تجارت ها و افراد میباشد. قوانین به سرمایه های منقول و ملکیت های غیر منقول که از آنها در قرضه های مصوّون منحیث تضمین استفاده بعمل می آید، تطبیق میگردد. منحیث بخشی از تطبیق قانون معاملات مصوّون، یک راجستر مرکزی اینترنتی، که در آن اطلاعات تمام معاملات مصوّون ثبت میگردد، ایجاد گردیده است. لطفاً به آدرس <http://cr.centralbank.gov.af/index.aspx> مراجعه کنید.

این فصل موضوعات ذیل را در بر دارد:

۱. انواع عمدۀ مالیات در افغانستان، معافیت های مالیاتی و مجرائی ها (کسرات) برای مفردات ذیل:
 - الف. مالیات بر عایدات اشخاص افرادی
 - ب. مالیات بر عایدات شرکت ها
 - ج. مالیات بر عایدات دماليات معاملات اتفاقی
 - ه. مالیات اتفاقی بالای واردات
 - و. مالیات ثابت
 - ز. مالیات زمین

قانون ملی مالیات افغانستان اخیراً مورد تجدید نظر قرار گرفته و تعديلات جدیدی به منظور ساده سازی طیف وسیعی از مالیات مزاحم وجود دارند. مسائل مربوط به اداره مالیات از طریق آموزش مقامات مالیاتی مورد توجه قرار گرفته و فعالیتهای آموزشی در قسمت مکلفیتای مالیه دهی مالیه دهنگان نیز صورت میگیرد.

ادارات مالیاتی و مستوفیتهای ریاست عواید افغانستان فورمه ها، مقررات و رهنمود هارا طور رایگان بدسدرس قرار میدهند و کاپیهای قابل چاپ و قابل داونلود آن در سایت اینترنتی <http://www.ard.gov.af> نیز موجود است. معلومات راجع به موقعیت، شماره تماس و ساعت کار ادارات عواید و مستوفیتها نیز در همین سایت موجود میباشد. مالیه دهنگان همچنان معلومات مفید دیگری مانند ابلاغیه ها و فیصله نامه های متعدد دولتی، سوال و جوابها راجع به مالیه موضوعی معاشات، قانون مالیات بر عایدات، و مقرره مالیات بر عایدات را از سایت (<http://www.ard.gov.af/index.php/2012-06-04-16-53-00/resources>) بست آورده میتوانند. مقرره هر ماده قانون را همراه با مقررات مربوطه بصورت جداگانه مطرح نموده و اکثرآ با مثالهای مفید توضیح میدارد. این معلومات از سایت <http://www.ard.gov.af/index.php/2012-06-04-16-53-00/taxpayer-guide> درباره رهنمایی ۴۰ ارائه میگردد. ذاتیکه خواهان معلومات مفصلتر باشند میتوانند به وبسایت ریاست عواید مراجعه نمایند.

۶.۱ نمبر تشخیصیه مالیه دهنگان

تمام مالیه دهنگان مطابق حکم قانون مالیات بر عایدات مکلف اند تا نمبر تشخیصیه مالیاتی (TIN) نمبر تشخیصیه مالیه دهنده خویش را درخواست نمایند. معلومات راجع به ایجابات نمبر تشخیصیه و فورمه های درخواستی درکابل از ریاست عواید و در ولایات هرات، قندهار، قندوز، ننگرهار و مزارشریف از دفاتر مستوفیتها دریافت شده میتواند. فورمه های درخواست نمبر تشخیصیه همچنان در www.ard.gov.af موجود است.

۶.۲ تکمیل فورمه ها

قانون مالیات بر عایدات ۲۰۰۹ یک مقدار جرمیه را در صورت عدم ارایه بیلانس و اظهارنامه مالیاتی تصریح نموده است. این جرمیه حتی در صورت عدم موجودیت مالیه قابل پرداخت در دوره مورد نظر قابل تطبیق میباشد.

۶.۳ محرومیت

تمام معلومات ارائه شده در فورمه های مالیات معلومات گرد آوری شده توسط ریاست عواید افغانستان به وسیله تقاضه کتابها و حسابات مالیه دهنگان، یا جوانب سوم ذیربط با مالیه دهنگان، کاملاً محروم بوده و به هیچ مرجعی در خارج وزارت مالیه قابل دسترسی نمیباشد مگر اینکه توسط قانون مجاز داشته شود.(ماده ۹۱)

۶.۴ ایجابات کتابها و حسابات

قانون مالیات بر عایدات ۲۰۰۹ حکم مینماید تا مالیه دهنگان معاملات تجاری خویش را ثبت نموده و نگهداری نمایند (ماده ۳۶). هر شخصیت طبیعی و حقوقی دارای عواید قابل مالیه درسال، بایست ریکاردهای معاملات تجاری خویش را با تمام داراییهای ثابت و سیار و تمام عواید خویش که مورد نیاز راپور مالیاتی باشد نگهداری نماید.

ریکاردها شامل لیجرها، ژورنالها، اسناد پرداخت، صورتحسابهای مالی و حسابی، و ریکاردهای مالیات بر عایدات میباشند. آنها باید توسط اسناد منبع تقویت شوند. ریکاردها معمولاً خلاصه معلومات اسناد منبع میباشند. اسناد منبع عبارت اند از: بل ها، رسیدهای خریداری، قرارداد ها، گرنتمانی های بانکی، چکها وغیره. اسناد ثبت نقدی، رسیدهای کریدت کارد، فرمایشات خریداری، فرمایشات کار، اسناد واردات و صادرات، اسناد تسلیم دهی، ایمیل و مکاتبات عمومی درمورد معامله نیز شامل اسناد منبع میباشند.

ریاست عواید داشتن ریکاردها کتابهای مشخصی را ارائه نمیدارد. شرکتها مخیر هستند تا هرسیسم حسابی را که مطابق نیازمندی همان شرکت باشد انتخاب نمایند. لیکن سیستم متذکره باید عواید و مخارج شرکت را به وضاحت نشان داده بتواند. ریکاردهای شرکت باید دارای خواص آتی باشد:

- قابل اعتماد و مکمل؛
- معلومات صحیح مورد ضرورت سنجش حقوق و مکلفتهای مالی را دارا باشد؛
- باسناد منبع مجهز باشد تا صحت معلومات موجوده را نشان دهد؛
- دارای سایر اسناد ازقبل تقریبها، حاضری، پرداخت مالیات بر عایدات، پرداخت مالیات موضوعی، و برخی سنجشهای محاسبین که در ثبت حقوق و مکلفتهای مالیاتی شرکت کمک نموده میتوانند، باشد.

شرکتها باید اسناد مربوطه معاملات خویش را نگهداری نمایند. شرکتهای خارجی به طور خاص باید اسناد مربوط به انتقال پالیسی قیمتگذاری و اسناد مربوط به توزیع منافع شعبات و فروعات خویش را نگهداری نمایند. اشخاصیکه دارای بیشتر از یک بزنس هستند مکلف اند تا حساب هریک را جداگانه نگهدارند.

۶.۵ طریقه حساب

شرکت های سهامی و شرکتهای محدود المسؤولیت باید عواید خویش را با استفاده از طریقه محاسبه بیلانس عواید و مصارف هنگام تادیات در نظر گیرد (ماده ۳۷ قانون مالیات). حسابی تراکمی سنجش نمایند که حصول عواید و پرداخت مخارج را در زمان واقعی آن نشان میدهد.

۶.۶ سال مالی

سال مالی همان سال تقویمی شمسی میباشد که از اول ماه جدی سال هجری شمسی آغاز و الی اخیر ماه قوس سال بعدی خاتمه می یابد (تعديل ماده ۳).

۶.۷ آمادگی حسابات

به منظور ثبت ترتیب حسابات حقوق و وجایب مالیاتی و تخمین عواید شخص، مأمورین وزارت مالیه صلاحیت دارندتا به دفاتر شرکت دسترسی داشته و کتابها، حسابات، ریکاردها و کاغذات وغیره آنها را تدقیق، بررسی و کاپی نمایند؛ چه این اسناد در داخل دفتر باشندیا نزد اشخاص ثالث (ماده ۹۱). اشخاص ثالث میتوانند همکاران تجاری، مشتریان، فروشندهان، مؤسسات مالی، سایر دفاتر دولتی و غیره را احتوان نمایند.

۶.۸ مالیات شرکت ها

مالیات بر عایدات شرکت ها (اشخاص حکمی) به نرخ سراسری ۲۰٪ فیصد از تمام عواید قابل مالیه میباشد (ماده ۴). عواید قابل مالیه خالص از وضع نمودن تمام مخارج عادی و ضروری شرکت از عواید ناخالص آن بدست می آید (فصل ۲). نرخهای جمعی بالای شخصیتهای حکمی مثل شرکتهای سهامی، شرکتهای محدود المسؤولیت و سایر شخصیتهای حکمی تطبیق شده میتواند. موعد پرداخت مالیات بر عایدات الی اخیر ماه حوت سال آینده مالی می باشد.

۶.۹ مالیات شخصی

اشخاص حقیقی مقیم کشور از عواید خویش در سراسر جهان مکلف به پرداخت مالیه هستند. عواید در بر گیرنده مزد، معاش، کرایه، عواید ناشی از شراکتها، حق تألیف وغیره میباشدند. اشخاص غیر مقیم از عواید خویش در افغانستان مالیه میپردازند. نرخ سالانه مالیات ازین قرار اند:

جدول ۲۰: نرخهای مالیات بر عایدات

عواید سالانه از	الى	مبلغ مالیه
۰	۶۰۰۰۰ افغانی	۰
۲ فیصد از مبلغ بیشتر از ۶۰۰۰۰ افغانی	۱۵۰۰۰۰ افغانی	۶۰۰۰۱ افغانی
۱۸۰۰ افغانی + ۱۰ فیصد از مبلغ بیشتر از ۱۵۰۰۰۰ افغانی	۱۲۰۰۰۰۰ افغانی	۱۵۰۰۰۱ افغانی
۱۰۶۸۰۰ افغانی + ۲۰ فیصد از مبلغ بیشتر از ۱۲۰۰۰۰۰ افغانی		۱۲۰۰۰۱ افغانی

دو موضوع مالیه بر عاید شخصی میتواند بالای سرمایه گذاران تأثیر داشته باشد که عبارت اند از مالیه موضوعی معاشات و مالیه عواید مالکان شخصی.

۶.۱۰ مالیه موضوعی معاشات

استخدام کنندگان دویا بیشتر از دو کارمند مکلف اند تا از معاشات مستخدمین خویش مالیه آنرا به قرار جدول فقره ۳ ماده ۴ قانون مالیات بر عایدات وضع نمایند. معاش ماهانه الی ۵۰۰۰ افغانی در ماه از مالیه معاف میباشد. مزدها و معاشات مشکل اند از: معاش ماهوار، اضافه کاری، پرداخت نقدی غذا و ترانسپورت و تأثیات غیر نقدی. در صورت پرداخت مزد و معاش هفته واریا پانزده روزه، نرخهای فوق بصورت مناسب سنجش گردیده و وضع میگرددند. مزد یا معاش کارمندانی که دارای یک استخدام کننده بوده و مالیه از معاش شان وضع میگردد و دارای منبع عایداتی دیگر نمیباشدند مجبور به تقدیم راپور مالیاتی سالانه خویش نمیباشند. مزد یا معاش گیرنده بی که دارای بیشتر از یک استخدام کننده باشد و یا دارای منابع اضافی عواید باشد باید اظهارنامه مالیاتی سالانه خویش را ترتیب و تقدیم نماید.

استخدام کننده مکلف است مالیات موضوعی را در ظرف ۱۰ روز بعد از ختم ماهیکه مالیه دران وضع گردیده به دولت پرداخت نماید (ماده ۶۰). مالیات با استفاده از فورمه مخصوص مستقیماً دریکی از نمایندگیهای داغستان بانک صورت میگیرد، تادیه میگردد.

استخدام کننده در قسمت راپوردهی سالانه به مستخدمین و وزارت مالیه مسؤولیت دارد. (ماده ۶۱)

۶.۱۱ اشخاص انفرادی

اشخاص انفرادی دارنده جواز مکلف اند تا اظهار نامه مالیاتی خویش را ترتیب نموده و اجازه دارند تا تمام مخارج ضروری و عادی خویش را از عواید خویش منفی نموده و عاید قابل مالیه خویش را سنجش نمایند. مالیه با استفاده از نرخهای فوق مانند سایر اشخاص از عاید خالص قابل مالیه سنجش میگردد (ماده ۴). مکلفیت پرداخت مالیات بر عایدات مالکان شخصی نیز الی اخیر حوت سال آینده مالی میباشد.

۶.۱۲ مالیات بر عایدات

شرکت‌های بزرگ، محدود‌المسئولیت و اشخاص انفرادی که عاید شان بیشتر از ۷۵۰۰۰۰ افغانی در هر ربع باشد مکلف اند تا ۲٪ مالیه از تمام انواع عواید خویش پردازند. برخی از انواع عوایدی که ذیلاً تشریح میگرددند ازین امر مستثنی بوده و نرخ مالیه شان ۱۰٪ یا ۵٪ میباشد.

یک مالیه فروشات ۲ فیصده بالای اجناس وارداتی نیزو جود دارد که هنگام پرداخت محصول گمرکی در گمرک پرداخته میشود. این مالیه فروش به جای پیش‌پرداخت بررسی مالیات بر فروش ربuar شناخته میشود. ۱۰ فیصد مالیه فروش از قیمت ناخالص خدمات ذیل قابل پرداخت میباشد:

- خدمات هوانوردی مسافربری بین المللی
 - خدمات مخابراتی بشمول خدمات اینترنتی
 - هوتلهایی که خدمات عالی عرضه میدارند
 - رستورانهایی که خدمات عالی عرضه میدارند
- سایر هوتلها و رستورانها که عاید ربوعارشان ۷۵۰۰۰۰ افغانی یا بیشتر باشد و کلوبها و سالونهای محفلي مکلف به پرداخت ۵٪ مالیه فروش هستند.

مالیه پرداخته شده BRT هنگام سنجش عواید قابل مالیه به منظور مالیات بر عایدات از عواید ناخالص قابل موضوعی میباشد (ماده ۶۷). ترتیب فرمه ها و پرداختهای مالیاتی باید به اساس تقویم شمسی بصورت ربوعار تکمیل گردد. پرداخت مالیات الی ۱۵ روز بعد از ختم ربع سال که فروشات دران انجام شده ضروری میباشد (ماده ۸۸).

برای کسب معلومات مزید راجع به این مالیه، لطفاً به رهنمود ۳ مالیه عواید بزنس واردہ بالای خدمات و رهنمود ۱۲ خطوط هوایی مراجعه شود در: <http://www.ard.af>

۶.۱۳ مالیات ثابت

دربرخی از فعالیت های تجاری و معاملات به جای مالیات بر عایدات از مالیات ثابت استفاده میگردد. دربرخی از موارد مالیه ثابت یکنوع پیشپرداخت مالیه بر عاید میباشد اما مالیه دهنده را از ضرورت پرداخت مالیه بر عاید یا مالیه حصول بزنس مبری نمیگرداند. مالیات ثابت ذیل در فصل ۱۱ قانون مالیات بر عایدات توضیح گردیده اند:

- مالیه ثابت واردات؛
- مالیه ثابت عراده جات
- مالیه ثابت قراردادیها؛
- مالیه ثابت بالای نمایشگاهها؛
- مالیه ثابت تشبیثات کوچک.

۶.۱۳.۱ مالیه ثابت بالای واردات (ماده ۷۰)

اشخاصیکه مبادرت به ورود اجناس میورزند مکلف به پرداخت مالیه ثابت از قیمت اموال، که شامل محصول گمرکی میگردد، میباشند. اشخاص دارای جواز تجاری مکلف به پرداخت ۲٪ مالیه ثابت هستند. مالیه پرداخته شده بحیث کریدت هنگام بررسی مالیات بر عایدات سالی که مالیه دران پرداخته شده است شناخته میشود. اشخاص بدون جواز تجاری مکلف به پرداخت ۳٪ مالیه ثابت هستند که به عوض مالیه بر عاید پرداخته میشود. مالیه ثابت واردات هنگام پرداخت محصول گمرکی قابل پرداخت میباشد.

۶.۱۳.۲ مالیه ثابت بالای انتقال اجناس و مسافران

اشخاصیکه اجناس و مسافران را به منظور تجارت انتقال میدهند مکلف به پرداخت مالیه ثابت سالانه هنگام تجدید جواز وسیله خود میباشند.

۶.۱۳.۳ مالیه ثابت قراردادیها (ماده ۷۲)

اشخاص بدون جواز که ذخایر، مواد، خدمات ویا تعمیرات را به اساس قرارداد بدسدرس اورگانهای دولتی، شهرداریها، ادارات دولتی، تشبیثات و تشکیلات سکتور خصوصی و سایر اشخاص قرار میدهند، مکلف به پرداخت ۷ فیصد مالیه ثابت به عوض مالیه بر عاید میباشند. اشخاص دارای جواز تجاری که اجناس و خدمات فوق را به مراجع متذکره میرسانند مکلف به پرداخت ۲٪ مالیه قرارداد میباشند. این مالیه از مکلفیت مالیاتی آینده قابل کریدت میباشد. مالیه مذکور از مجموع مبلغیکه به قراردادی پرداخته میشود موضوعی میگردد.

۶.۱۳.۴ مالیه ثابت نمایشگاهها

مالیه ثابت از اشخاص حقیقی مقیم افغانستان و اشخاص حقیقی و حکمی غیر مقیم که به تدویر نمایشات در کشور میدانند گرفته می شود. این نمایشات شامل سرگرمی های مانند تیاتر، سینما، رادیو، تلویزیون، موسیقی اواز و روزنامه می باشد. عواید این گونه نمایشات تابع ۱۰ فیصد مالیه ثابت از عواید فروش تکتها می باشد. مالیه ثابت به عوض مالیه بر عاید و مالیه فروش تحمیل می گردد. این مالیه ثابت طور ماهانه قابل پرداخت بوده و باید دیر تر از پانزدهم ماه اینده به دولت تحويل گردد. هرگاه نمایشات متداوم نباشد، مالیه باید در اخیر هر نمایش پرداخته شود. سایر اشخاصی که به عرضه خدمات سرگرمی و تفریحی می پردازند تابع مالیات بر عایدات و مالیه بر فروشات می باشند.

۶.۱۳.۵ مالیه ثابت بالای تشبیثات کوچک

دکانداران و سایر پیشه های کوچک که حساب مفصل نگه نمیدارند به اساس عاید ناخالص خویش تصنیف گردیده و مطابق به آن مکلف به پرداخت مالیه ثابت تجویز شده می باشند. برای مطالعه تفصیل بیشتر در مورد مالیات ثابت، رهنمود ۱۹ مالیات ثابت فعالیتهای تجاری مطالعه گردیدا با ریاست عواید کشوریا مستوفیت محل تماس برقرار گردد.

۶.۱۴ دفتر مالیه دهندگان بزرگ

دفتر مالیه دهندگان بزرگیک مرتع واحد برای شمار معینی از مالیه دهندگان بزرگ می باشد. معیار برای شمول در این برنامه عبارت اند از عواید سالانه، به خطر مواجه شدن عواید وزارت، نوع خاص صنایع و مبلغ سرمایه گذاری.

این دفتر در مقایسه با ریاست عواید، دارای تعداد کارکنان بیشتر می باشد تا خدمات مناسب را به وسیله دانستن چند زبان (دری، پشتو، انگلیسی) و تماسهای متکرر از طریق تیلفون، ایمیل و ملاقاتهای شخصی برای مالیه دهندگان بزرگ عرضه بتواند. برنامه دفتر مالیه دهندگان بزرگ همچنان معلومات مشخص و برنامه های تربیوی را برای مالیه دهندگان و مستخدمین شان در رابطه با سکتور های مشخص تجارتی و صنعت مهیا می گردد.

دفاتر مالیه دهندگان بزرگ فعلی کجا با ریاست عواید در کابل و با مستوفیتها در هرات و بلخ قرار دارند. ریاست عواید در نظر دارد تا این برنامه را به جلال آباد، قندوز و نیمروز نیز گسترش دهد.

۶.۱۵ دفتر مالیه دهندگان متوسط (MTO)

معیار برای شمولیت مالیه دهندگان درین کنگوری تاحد زیاد مشابه معیار ها برای مالیه دهندگان بزرگ می باشد، لیکن در مجموع، با مقدار کمتر عواید سالانه، دسته های آتی شامل گردیده میتوانند:

- شرکتی با عوایدی اسرا مایه گذاری کافی برای کسب امتیاز مالیه دهندگان بزرگ اما عواید آن کمتر از ان است.

- شرکتهایی که مکلف به طرح و ترتیب بیلانس شیت هستند.
- نمایندگی های تشبیثات بین المللی.
- مؤسسات تعلیمی و صحری خارج سیستم دولت.
- تجارتهای سرمایه گذاری خارجی

مالکین شخصی و شخصیت های حقوقی ثبت ناشده که عواید سالانه ناخالص شان از ۵ میلیون افغانی تجاوز ننموده یا سرمایه گذاری ابتدایی شان ۱۵ میلیون افغانی باشد.

اراده براین است تا سطح خدماتی که به مالیه دهندگان بزرگ ارائه می گردد به شماره هر چه بیشتر مالیه دهندگان توسعه داده شده و در عین زمان جریان عواید بسوی دولت و سیعیا به بودیابد.

دفتر مالیه دهندگان متوسط فعلی در محوطه ملی بس قرار داشته، و دفتر دیگری هم در مستوفیت هرات، بلخ و ننگرهار موجود است. ریاست عواید در نظر دارد تا دفاتر دیگری در ولایات نظر به ضرورت احداث نماید.

۶.۱۶ فورمه های مالیاتی و راهنمایی ها

نمونه های فورم های مالیاتی، راهنمای تکمیل فورم ها و رهنمودهای متفرقه بصورت آنلاین در این آدرس موجود است: <http://www.ard.gov.af>. فورم های مالیاتی در دفاتر مالیه دهنگان بزرگ و دفاتر مالیه دهنگان متوسط موجود است.

۶.۱۷ تفتيش ريكاردهای مالیه دهنگان

رياست عواید افغانستان وقتاً فوقتاً تفتيش حسابات مالیه دهنگان را به منظور کسب اطمینان از صحت اكمال فورم ها و پرداختهای صحيح به طرقه های ارزیابی خودی که در قانون مالیات بر عایدات ۲۰۰۹ آمده عملی مینماید. تکرار تفتيشها منوط به يك سله عوامل ميشود. کار تفتيش عموماً بصورت قلی در زمان مناسب برای مالیه دهنده و مأمورین تفتيش تعين ميگردد تا اختلال در کار مالیه ده را تقليل بخشد. اشتباهاتيا اصلاحات كشف شده در اخير مرحله تفتيش مورد بحث قرار داده شده و روی آن موافقه صورت ميگيرد.

۶.۱۸ احکام قابل تطبیق

رياست عواید باسas قانون مکلف است تا مبالغ صحيح مالیات را که باید به دولت پرداخته شوند ثبت و جمع آوری نماید. قانون مالیات بر عایدات سال ۲۰۰۹ وزارت مالیه را با تمام قدرت تطبیق مجهز گردانیده است تا مالیات قابل حصول را جمع آوری نماید.

- بررسی - وزارت مالیه میتواند بررسی مالیه (یا مالیه‌یی که در فورم نشان داده است) را به منظور رفع اشتباهات عمدها غیر عمدی تصحیح نماید.
- وزارت میتواند مالیاتیرا که به اساس تخمين عواید ثبت شده و فورم تکمیل نگردیده است از دید بخشد.
- اقدامات در مورد ملکیتها - وزارت مالیه میتواند بخاطر تحصیل مالیات بالای فروش ملکیت منقولیا غیر منقول محدودیت وضع نماید، اطراف آنرا احاطه نموده یا آنرا به منظور فروش به تصرف خویش در آورد.

اقدامات ذیل به منظوری محکمه صورت گرفته میتواند:

- مدیونیت رئیس و سهمدار - وزارت مالیه میتواند در برخی از موارد دین مالیات یک شرکت را از رئیس، بعض سهمداران و اشخاص ثالث که دارایی های شرکت مدیون را بدست آورده اند حصول نماید.
- حصول از اشخاص ثالث - هرگاه شرکت مالیات خویشرا نپرداخته باشد وزارت میتواند فرمان حصول طلبات شرکت بالای اشخاص ثالث را صادر نماید. اشخاص ثالث درینجا میتوانند شامل مشتریان، مؤسسات مالی، اجاره داران وغیره باشد.
- فرمان منوع الخروجی - این فرمان به مقامات ذیر بسط ارسال گردیده و خروج اشخاصی مانند رئیس تحت بررسی، شریک یا شخص ثالث را که مالیات بیشتر از ۲۰۰۰۰ افغانی را نپرداخته باشد منوعیاً محدود میگردد.
- انسداد مؤقت - هرگاه شخصی فورم های مالیاتی خویشرا تکمیل نکرده، مکلفتهای مالیاتی خویشرا در وقت معین آن ادا نکرده باشد مالیات موضوعی (کرایه، معاشات، منفعت وغیره) را وضع نکرده و به دولت نپرداخته باشد محکوم به انسداد مؤقت الی پرداخت مالیات شده میتواند.
- عدم صدور جواز - هرگاه تاجری مالیات موضوعی را نپرداخته باشد، وزارت مالیه به سایر وزارتها، نمایندگیها و ریاستهایی که صلاحیت صدور جواز را دارند هدایت صادر مینماید تا از تمدید جواز متذکره امتناع نمایند. سایر وزارتها و اورگانهای دولتی مکلف اند تا به رویت اسناد وزارت مالیه مبنی بر انجام مکلفتهای مالیاتی، جواز شرکت را تمدید نمایند.

قانون همچنان تحمل مالیات، جزاها و جرمیه های اضافی را پیشینی نموده که نظر به شرایط گوناگون در موارد آتی قابل اجرا میباشند:

- در صورت عدم نگهداری و بدسترس گذاشتن کتابها و حسابات (ماده ۱۰۱);

- در صورت عدم تکمیل فورمه های مالیاتی (ماده ۱۰۲)؛
- در صورت عدم موضوعی مالیات مطابق مقررات - کرایه، منفعت، ربح، حقوق مؤلف، مزد، معاش، کمیشن و غیره (ماده ۱۰۳)؛
- در صورت عدم پرداخت مالیات موضوعه (ماده ۱۰۴)؛
- در صورت عدم درخواست نمبر تشخیصیه مالیه "نمبر تشخیصیه مالیه دهنده" (ماده ۱۰۵)؛
- اجتناب از پرداخت مالیه بر عاید (ماده ۹۸)؛ و
- تخطیه ایی که از جانب مأمورین مالیاتی در قسمت افسای معلومات حرم و سوء استفاده از موقف صورت میگیرد (ماده ۱۰۶).

۶.۱۹ جریمه دیر پرداخت

زمانیکه یک مالیه دهنده مبلغ مالیه خویشرا در وقت معینه آن تحويل ننماید مکلف به پرداخت مالیه اضافی ۰.۱ فیصد از مبلغ مالیه در هر روز مبایشد (ماده ۱۰۰).

۶.۲۰ اضافه پرداخت مالیه

هرگاه وزارت مالیه در اثر نقیش اسناد، ادعای اضافه پرداخت، ادعای اضافه بازپرداخت، ادعای اضافه پرداخت یا حکم قاضی دریابد که مالیه پرداخته شده بیشتر از مبلغ مالیه مبایشد، مأمور ریاست عواید با ریاست گمرک در تماس شده و در مبایبد که شخص مدیون محصول گمرکی نباشد. او همچنان بررسی میکند که سایر مالیات پرداخته شده باشند. مبالغ اضافه پرداخت نخست دربرابر مالیات یا محصولات گمرکی قابل حصول معامله گردیده و بقایای آن به کریدت حساب مالیه دهنده میرسد (ماده ۹۰).

۶.۲۱ اعتراضات و تجدید نظر ها

برای کسانیکه از تعیین مالیات بر عایدات خویش رضایت نداشته باشند، قانون مالیات بر عایدات سال ۲۰۰۹ یک پروسه رسمی حل منازعات را پیشکش میدارد (ماده ۸۹). این پروسه میتواند شامل سه مرحله باشد. اولاً شخص میتواند تقاضای تعديل در تعیین مالیات بر عایدات خویش نماید. دوم، اگر شخص از تصمیمی که پس از تقاضای وی گرفته شده است هنوز هم رضایت ندارد، وی میتواند اعتراض خویشرا درج نماید، که این اعتراضات توسط یک تیم از اعضای هیأت منصفه مستقل وارسی میگردد. سوم، و بالاخره، در صورتیکه قناعت شخص با تصمیم هیأت منصفه بیطرف نیز حاصل نشد، وی میتواند به یک محکمه باصلاحیت قضائی درخواست نماید.

میتوانید معلومات مزید در مورد اعتراضات و پروسه درخواستها را از بخش درخواستهای دفتر مالیه دهنگان بزرگ و یا تیم اداره دوسيه های مالیه دهنگان متوسط در دیپارتمنت عواید افغانستان، در مستوفیتهای محلی خویش، و یا با سر زدن به آدرس انترنتی معلومات مالیاتی <http://www.ard.gov.af> بدست آرید. از طریق آدرس انترنتی شما به فورمه های درخواستی مربوطه، قانون مالیات، کتابچه دستی مالیات، و رهنمای ۱۱ - اعتراض بر مبلغ مالیات بر عایدات در زمان تعیین مالیات بر عایدات، دسترسی پیدا خواهد کرد.

۶.۲۲ انتقال پول بطور الکترونیکی

اکنون پرداخت مالیات از طریق انتقال الکترونیکی پول نیز امکان پذیر است. پروسه آن ساده بوده و اجابت را مخصوصاً برای تجارتهاییکه دفاتر محاسبه و پرداختهای شان در خارج از افغانستان موقعیت دارد، آسانتر میسازد. برای معلومات مزید در مورد انتقال الکترونیکی پول، لطفاً به رهنمای ۰۶ - پرداخت مالیات تان با استفاده از انتقال الکترونیکی پول، روی آدرس <http://www.ard.gov.af> مراجعه نمایید. همچنان شما میتوانید از دیپارتمنت عواید افغانستان، تیم همکاری با مالیه دهنگان، در وزارت مالیه واقع شهر کابل دیدن نمائید.

۶.۲۳ عوارض گمرکی

تجارتهای وارداتی و آنده تجارت هائیکه نیازمند وارد کردن اجناس و مواد برای تجارت خویش در افغانستان میباشد، باید در مورد مسایل گمرکی خویش، با اداره مربوطه گمرکات در تماس شوند. جهت یک فهرست مکمل تعرفه های فعلی گمرکی لطفاً آدرس اینترنتی اداره گمرکات افغانستان را ببینید:

<http://customs.mof.gov.af/en/page/1034/1035>

۶.۲۴ اصلاحات مالیات بر شرکتها

دولت افغانستان برای جلب سرمایه گذاری در کشور متعهد بوده در این راستا به کوشش هایش ادامه داده است تا مالیات شرکتها را مورد اصلاحات قرار داده و آنرا با معیار ها و بهترین عملکرد های جهانی همنوا سازد. قانون مالیات بر عایدات ۲۰۰۹ شامل احکامی برای استهلاک سریع (برای تعییر ها چهار سال و برای سایر سرمایه ها دو سال) بوده و امکان انتقال خسارات را برای مدت نامحدود، تا زمانیکه کاملاً جبران گردد میسر میسازد.

تدابیر دیگری که در ساحه اصلاحات مالیات شرکتها اتخاذ گردیده اند شامل ذیل میباشد:

- اخذ مالیات از نمایندگی های شرکت های خارجی تحت عین شرایطی که از شرکتهای تابعه شان اخذ میگردد
- مشوقهای مالیاتی برای شرکت های استخراجی
- تمدید ۲۰ درصد موضوعی در سود سهام تا وضع مفاد، حق امتیاز، و سایر پرداخت های مشابه را نیز در بر گیرد
- کسر بر اساس اسناد روی هزینه های واقعی بین نمایندگی و فرد غیر ساکن
- حصول اطمینان از اینکه معاملات بین نهاد های باهم مرتبط مبنی بر ارزش واقعی املاک صورت میگیرد.
- تطبیق قانون عمومی منع اجتناب تا از عدم پرداخت مالیات جلوگیری صورت گیرد
- قرنطین خساره خارجی در برابر عایدات خارجی
- اجازه دادن به افراد حقوقی تا بجای استفاده از سال مالی، که متفاوت از سال شمسی باشد، استفاده نمایند

۶.۲۵ پالیسی تشویقی برای سرمایه گذاری

در اواسط ۲۰۱۳ وزارت مالیه، در تلاش برای جلب سرمایه گذاری خارجی در افغانستان، یک بسته تشویقی را اعلام نمود. هدف این پالیسی حمایت از سرمایه گذاری در سکتور های مختلف، مخصوصاً در S بود. این پالیسی هم به سرمایه گذاران داخلی و هم به خارجی، چه موجوده و یا جدید، در سکتور های متذکره، ارتباط میگیرد. در حالیکه این پالیس به تصویب رسیده است، ولی هنوز تطبیق نگردیده است. سرمایه گذاران سکتور های صنعتی، ساختمانی، صادرات، و استخراج معدن باید جهت معلومات در مورد مشوق های ذیل، که ممکن قابل دسترس باشد، باید به وزارت مالیه مراجعه نمایند:

- فراهمی زمین دولتی بطور رایگان برای سرمایه گذاران بخش صنعتی که حد اقل مبلغ یک میلیون دالر آمریکائی سرمایه گذاری نمایند؛
- خریداری زمین در پارکهای صنعتی در اقساط طویل المدت بیشتر از ده سال؛
- اجاره سی ساله زمین های دولتی برای فابریکه ها و پنج سال اول کرایه بطور رایگان؛
- معافیت ده ساله از تمام مالیات (به استثنی محصولات شاروالی)
- قرضه ها در بدل مفاد پائین (مشروط بر اینکه وجوده مورد ضروت برای این مقصد میسر گردد)
- معافیت مالیات گمرکی ماشین آلات و صرف یک فیصد مالیات بر مواد خام؛
- دسترسی امتیازی به زمین دولتی در نواحی شاروالی؛

۶.۲۶ مالیات بر زمین

زمین بر اساس درجه و مساحت آن ارزیابی میگردد. زمین های زراعتی به ۳ کتگوری و ۷ درجه تقسیم بندی میگردد. بادرنظر داشت خشک سالی ها و معضلات تطابق، این مالیه در ده سال گذشته هیچ عایدی نداشته است. در نظر است تا این مالیه دوباره معرفی گردد.

مالیات زمین در ولایات مختلف از هم شدیداً فرق دارند.

زمینی که مساحت آن کمتر از نیم ایکر باشد، زمین های غیر زراعتی که از اثر عوامل غیر مترقبه تخریب شده باشند، زمین هاییکه ملکیت کوپراتیف های زراعتی و یا دولت بوده و یا برای فعالیتهای مذهبی، تعلیمی، و یا تحقیقاتی مورد استفاده قرار داشته، و هم قبرستان ها از این امر مستثنی میباشند.

استخدام

.٧

این فصل در برگیرنده مطالب ذیل میباشد:

١. حقوق کار و قرارداد های استخدام
٢. ساعات کار، اضافه کاری و رخصتی
٣. مزد یا معاش
٤. صحت و مسؤولیت
٥. حقوق کارگران و اتحادیه ها
٦. جندر (جنسیت) و موضوعات فرهنگی در محل کار

قانون کار افغانستان بتاسی از ماده (٤٨، ٥٠) قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان و تحقق توافقات و مبیاث های اتحادیه های کارگری و افغانستان در سال ٢٠٠٦ میلادی طرح و انفذ گردیده است. بصورت عموم قانون کار متضمن حقوق، امتیازات، مکلفیت ها و مسؤولیت های نهاد ها و کارمندان میباشد. تمام کنگوری های کارکنان تابع احکام قانون کار اند.

٧.١ حقوق کار و قرارداد های استخدام

اتباع جمهوری اسلامی افغانستان مستحق کار در برابر مزد یا معاش میباشند. حق کار بامزد و پاداش عادلانه ذریعه اسناد تقاضی وزارت کار و امور اجتماعی و به همکاری نهاد های اجتماعی تأمین میگردد. کارگران و کارمندان مستحق استراحت، رخصتی، بیمه صحی، امنیت شغلی، آموزش رایگان مسلکی، کسب مهارت، عضویت در اتحادیه ها و سازمانهای کارگری، سهمگیری در اداره محل کار و تولید بوده و حق استفاده از تأمین اجتماعی را دارا میباشند.

شخصیکه شرایط آنی را تکمیل نموده بتواند در شرکت استخدام شده میتواند:

- دارای تذکرہ تابعیت باشد؛
- سن ١٨ سالگی را تکمیل نموده باشد؛
- دارای یک تصدیق‌نامه مسلکی باشد که از جانب وزارت کار و امور اجتماعی تأیید شده باشد (پرسونل خدماتی ازین امر مستثنی هستند)؛^{٤٢}
- دارای شهادتنامه صنف دوازدهم باشد.

ashxas zir sen 18تحت شرایط خاصی استخدام شده میتوانند:

- کسانیکه سن ١٥ را تکمیل نموده باشند در صنایع خفیفه استخدام شده میتوانند؛^{٤٣}
- اشخاصیکه سن ١٤ را تکمیل نموده باشند منحیث شاگرد استخدام شده میتوانند.^{٤٤}

استخدام به وسیله قرارداد صورت میگیرد. جانبین قرارداد به یک موعد امتحانی به توافق میرساند که نمیتواند از سه ماه تجاوز نماید. درین مدت امتحانی هریک از جانبین میتوانند بدون اطلاع قبلی قرارداد را فسخ نمایند. هرگاه قرارداد قبل از پایان موعد فسخ نگردیده باشد، با حفظ شرایط قبلی برای مدت مشابه دیگر قابل اجرا میگردد. موارد ضروری برای فسخ قرارداد ازین قرار اند:

- نوافق جانبین قرارداد؛

^{٤٢} ماده ١٧ قانون کار چنین صراحت دارد "کارمندان خدماتی نیاز به دریافت شهادتنامه مسلکی با توافق وزارت کار و اقتصاد نیستند".

^{٤٣} ماده ١٧ قانون کار چنین صراحت دارد "افرادیکه برای صنایع خفیفه استخدام میگرندن، باید حد اقل سن ١٥ سالگی را تکمیل نموده باشند".

^{٤٤} در قسمتی از ماده چهارم قانون کار چنین آمده است: "افرادیکه در سن ١٤ سالگی قرار داشته باشند، میتوانند منحیث شاگرد که باعث آموزش مهارت‌های مسلکی شان گرددند، استخدام گرددند".

- تقاعد؛
- وفات؛
- معلولیت یا معیوبیتی که مانع انجام وظیفه گردد؛
- توقف طولانی کار (بیشتر از شش ماه)؛
- انحلال شرکت؛
- فیصله نهایی محکومیت به توقف کار، مگر اینکه محکمه دوام کار کارمندان را اجازه داده باشد؛
- تخطیهای مکرر از قوانین کار بعد از اخطاریه های دسپلینی؛
- کار فرما به شرط موافقة اتحادیه ها میتواند قرارداد را در شرایط آنی فسخ نماید:

 - انحلال شرکت؛
 - اضافه بست؛
 - توقف طولانی کار (بیشتر از شش ماه)؛
 - درصورتیکه کار سپرده شده به اثر کم مهارتی بصورت صحیح انجام نپذیرد؛
 - تخلف صریح و مکرر از قواعد موضوعه؛
 - امتناع از کارکردن در محل جدیدی که دفتر به آن انتقال می یابد؛
 - هنگامیکه کارگر از بازار تقرر خویش به وظیفه قبلی امتناع ورزد.

درصورت برطرفی کارگر، شرکت مکلف به تأییات آنی به کارگر میباشد:

 - درصورتیکه سابقه کاربین یک الی پنجسال باشد، مزد دوماهه باسایر ملحقات آن؛
 - هرگاه سابقه کاربین پنج تا ده سال باشد، چهارماهه معاش مکمل؛
 - اگر سابقه کاربیشتر از ده سال باشد، شش ماهه معاش مکمل. این موضوع وابسته به سابقه کاری شخص نزد شرکت میباشد.

٧.٢ ساعت کار، اضافه کاری و ایام رخصتی

حد اوسط عادی کار در یک شبانه روز بیشتر از ٨ ساعت بوده نمیتواند. تعداد ساعات کاری در روز پنچشنبه بیشتر از ٥ ساعت بوده نمیتواند. درصورت کار در اثنای شب ، تعداد ساعات کاری یک ساعت کمتر از تعداد ساعات کاری در روز میباشد. شفت شبکاری یکساعت کمتر از روز میباشد. شب درینجا از ساعت هشت بعد از ظهر الی هفت صباح را دربر میگیرد که ذریعه مقررات داخلی شرکت تنظیم میگردد. درهنگام کار در اثنای شب، کارمندان خدماتی و اداری مستحق ١٥٪ و کارگران تولیدی مستحق ٢٥٪ معاش اضافی میباشد. به کار گماشتن یک کارمند در دو شفت متواتر ناممکن است.

انجام کار درخارج از ساعات معمولی کار، اضافه کاری پنداشته میشود که باموافقه کارگر درموارد آتی مجاز میباشد:

- برای خدمات ضروری به منظور رفاه عامه، مثلً کمک درمواضع مصیبت رسیده از اثر سیلاب یا زلزله که تأخیر پذیر نمیباشد؛
- به منظور جلوگیری ازوقوع حادثات غیرمتربه طبیعی و رفع خسارات اجتماعی؛
- ترمیم و احیای تجهیزاتیکه که عدم آنها باعث توقف کار شمار زیاد کارگران گردد؛
- به منظور پرداختن به عواقب غیرمتربه یی که باعث توقف خدمات اجتماعی ازقبل آبرسانی، تسخین، تغیر، کانالیزاسیون، حمل و نقل و مخابرات گردد؛
- به منظور انجام کاریکه قبلًا آغاز گردیده و توقف آن سبب ضیاع مواد گردد؛
- به مقصد ادامه کاریکه نباید بنابر غایبت کارگر شفت بعدی توقف نماید. درینصورت شرکت مکلف است تا تدبیرسريعی را اتخاذ نماید تا کارگر جاگزین تدارک گردد؛
- به هدف اكمال پسمانی کار بنا برتوقف؛
- به منظور اجرای سایر کارهای مورد نیاز شرکت که حاوی توافق اتحادیه و وزارت کار باشند.

کارگران به قرار ذیل مستحق اوقات رخصتی و تفریحی هستند:

- وقفه برای نماز و غذا؛
- رخصتی عمومی اخیر هفته (ایام جمعه)
- رخصتی در روزهای ملی و مذهبی، طوریکه در ضمیمه ۱ توضیح گردیده؛
- رخصتیهای سالانه (تقریبی، مریضی و ضروری)
- رخصتیهای بین المللی مثل: روز همبستگی کارگران، روز زن یا روز مادر، روز صیانت از حقوق اطفال و سایر رخصتیهایی که در کنوانسیونها ذکر گردیده و افغانستان مکلف به بزرگداشت آن میباشد؛
- رخصتی مریضی با معاش الی ۲۰ روز^۶

هنگام رخصتیهای اخیر هفته، اعیاد، جشنها و سایر رخصتیهای عمومی در صورت موافقة کارگر و اتحادیه،^۶ و منظوری وزارت کار، کارکردن در موارد آتی مجاز میباشد:

- اجرای کار در شرکتهایی که مستلزم کار متداوم (بدون وقفه) میباشد؛
- اجرای کار در تأسیسات خدمات عامه؛
- اجرای کارهایی که تأخیر پذیر نباشند مثل ترمیمات عاجل، بارگیری و تخلیه اموال، جلوگیری از حوادث غیر مترقبه طبیعی و رفع عوایق آن و سایر وقایع استثنائی.

کارگران و کارمندان مستحق رخصتیهای آتی میباشند:

- رخصت تقریبی با معاش ۲۰ روز در هر سال؛
- رخصت ضروری با معاش ۱۰ روز در هر سال؛
- رخصت با معاش ۵ روزه برای ازدواج، ووفات اعضای فامیل؛
- رخصت مریضی با معاش ۲۰ روز در هر سال؛
- ۴۵ روز رخصتی با معاش صرف یکبار در دوران خدمت، به منظور ادائی فرضه حج یا زیارت اماکن مقدسه؛

خانمهای مستحق ۹۰ روز رخصتی با معاش ولادی میباشند که ۴۰ روز آن هنگام بارداری و ۵۰ روز آن بعد از ولادت مورد استفاده قرار میگیرد. پس از اكمال دوره رخصتی کارگر به وظیفه قبلی خود گماشته میشود.^۷

۷.۳ مزد (معاش)

مزد کمتر از حد تعیین شده دولت بوده نمیتواند. هرگاه تولید در اثر عوایق ناگوار یا غیر مترقبه، یا عوامل تختیکی تولید و یا ناگواری اوضاع جوی به توقف مواجه گردد، مزد کارگران قرار آتی قابل پرداخت میباشد. البته مزد کارگران موسمی و روز مزد ازین امر مستثنی است:

- در صورت توقف، پرداخت مکمل مزد الی ۲ ماه؛
- در صورت توقف از ۲ الی ۴ ماه، پرداخت ۵۰٪ تمام معاش؛
- بعد از انقضای ۴ ماه، کار فرما میتواند کارگر را با موافقة اتحادیه به وظیفه دیگری بگمارد، و اگر این هم ناممکن باشد او میتواند قرارداد را فسخ نموده و کارگرا به مرکز خدمات استخدام وزارت کار معرفی نماید.

۷.۴ صحت و مصوّنیت

اداره یا کارفرما باید شرایط خوب صحی و مصوّنیت را مهیا گردانند، تجهیزات اینمی را به منظور جلوگیری از وقوع حوادث در کارتولیدی استفاده نمایند، و کارگران را در برابر امراض حرفی و قایه نمایند.

۷.۵ اتحادیه ها و حقوق کارگران

کارگران حق دارند اعضای اتحادیه ها باشند. وظایف و فعالیتهای اتحادیه ها ازین قرار میباشند:

^۶ مطابق ماده ۵۵ قانون کار، یک کارگر مستحق الی ۵۰ روز رخصتی میباشد، که شامل ۲۰ روز رخصتی تقریبی، ۲۰ روز رخصتی مریضی، ۱۰ روز رخصتی برای امور ضروری میباشد.
^۷ ماده ۵۲ قانون کار
^۷ ماده ۶۷ قانون کار

- دفاع و حفاظت حقوق کارگران در ساخت کار، تولید، معیشت و فرهنگ؛
- سهم گیری در اکشاف، تقویه اداره کار و تولید و همکاری در تحکیم و تقویت روابط کارگر با تولید؛
- ایفای کنترول به منظور رعایت کارفرما از اسناد قانونی کار، مقررات حفاظتی و معیارهای کار، تехنیکهای ایمنی و مسکن و خدمات حیاتی کارگران؛
- مشارکت در اداره بیمه اجتماعی مثل: بیمه صحي، بیمه بیکاری، تقاعد و همچنان در امور فرهنگی، توزیر و تجهیزات ورزشی؛
- مشارکت در تنظیم و تطبیق سیستم ارتقایی مزد ها، و مقررات تشوهی، مشارکت در مشوره دهی تطبیق کنوانسیونهای سازمان جهانی کار که افغانستان عضویت آنرا دارد، تطبیق معیارهای علمی و پیشرونده، و کنترول تعديل معیارهای کارگری.

براساس قانون کار، شرکتها مکلف اند تا شرایط مناسبی را برای سهم گیری کارگران در کار و اداره تولید مهیاگردانند. آنها مکلف اند تا پیشنهادات و انتقادات کارگران را عند الموضع مطالعه نموده و تصامیم اتخاذ شده را به اطلاع شان برسانند. شرکتها همچنان باید فعالیتهای فرهنگی و ورزشی را برای کارگران فراهم ساخته و یا منابع مالی لازم برای این منظور را به حساب اتحادیه کارگری تخصیص دهند. هیچ شرکتی نباید مانع فعالیتها و وظایف اتحادیه ها شود مگر اینکه آنها علیه احکام قانون عمل نمایند. تأمین اجتماعی از طریق مشارکت مالی شرکت، کارگران و دولت تحقق می یابد.

کارگران و در برخی موارد اعضای فامیل شان از فرآوردهای تأمین اجتماعی به قرار ذیل مستفيد میگردند:

شرکت باید تأمینات آتی را فراهم آورد:

- محل اقامت برای کارگران، مطابق ماده ۱۴ قانون اساسی^{۴۸}؛
- خدمات صحي مطابق ماده ۵۲ قانون اساسی^{۴۹}؛
- مساعدت مالی به کارگر هنگام تقاعد^{۶۵۰}؛
- مساعدت با کارگر هنگامیکه قابلیت کار را از دست بدهد^{۶۶۰۱}؛
- مساعدت با کارگر هنگام بارداری^{۶۷۰۲}؛
- مساعدت مالی به فامیل کارگر متوفی به غرض تکفین و تدفین وی^{۶۸۰۳}؛
- حقوق تقاعد در حالات ذیل مثل: کبرسن، مریضی، معلولیت، دوره خدمت، وفات کارگری که متکفل اعشه فامیل باشد و سایر مواردیکه در قوانین مربوطه پیشینی گردیده اند.

مساعدت مالی از طریق وجود تقاعدهای شرکت و حقوق تقاعدهای خزینه تقاعدهای برآورده میشود. مساعدت مالی هنگام تقاعدهای معادل معاش ده ماهه همراه با کرایه و مأکولات میباشد که به فامیل متوفی پرداخته میشود.

کارگران مرد در سن ۶۵ سالگی و کارگران زن در سن ۵۵ سالگی تقاعدهای میتوانند^{۵۴۶۹}. دوره خدمت متداوم کارگر مرد ۴۰ سال و از آن زن ۳۷ سال است تا مستحق ۱۰۰٪ حقوق تقاعد خوش گردد^{۷۰۰۵}. تقاعدهای این مدت میباشد.

^{۴۸} ماده ۱۸۹ قانون کار چنین صراحت دارد: "موسسه از طریق مرجع مربوطه مکلفیت دارد تا مکان برای زیست و اقامت کارمندان را فراهم کند".

^{۴۹} ماده ۱۹۰ قانون کار چنین صراحت دارد: " مطابق قانون کار، دفتر مکلفیت دارد تا به کارمندان و اعضای فامیل شان خدمات صحي و کمک های اولیه را فراهم سازد".

^{۵۰} معادل ده ماه معاش همراه با هزینه کمکی برای غذا^۱ ماده ۱۹۱ قانون کار چنین صراحت دارد: "همکاری مالی با کارمند بطور مؤقت و تازمانی صورت میگیرد، که وی دوباره بتواند به کار خوش ادامه داده و یا واحد شرایط تقاعدهای گردد، از طرف دفتر پرداخت خواهد شد، این کمک معادل معاش اصلی و سایر امتیازاتی خواهد بود که در زمان کارش به وی پرداخته میشند".

^{۵۱} ماده ۱۹۲ قانون کار چنین صراحت دارد: "کمک مالی (رخصتی با معاش) در زمان بارداری، که شامل معاش، مأکولات، سایر هزینه ها، و مصارف رفت و آمد از طرف دفتر برایش پرداخت میگردد".

^{۵۲} مطابق قانون کار، در صورت فوت یک کارمند، دفتر وی مصارف تکفین و تدفین وی را به عهده میگیرد. کمک مالی (پول خیرخواهی) معادل ده ماه معاش که مطابق آخرین رتبه کارمند باشد، به فامیل متفقی جهت تکمیل مراسم تکذیب و تدفین پرداخته میشود.

^{۵۳} ماده ۱۹۳ قانون کار چنین صراحت دارد: "کارمندان ذكور و کارمندان اناث، بالترتیب با تکمیل نودن ۲۵ و ۲۰ سال دوره کاری، میتوانند تقاضای تقاعدهای غایبی داشته باشند".

^{۵۴} ماده ۱۹۳ قانون کار

اجباری مردان به سن ۷۰ سالگی و از زنان به سن ۶۰ سالگی فرا میرسد. تمدید خدمت کارگری که به سن اجباری تقاعد رسیده باشد مجاز نیست.

هنگام معلولیت یا معیوبیت ناشی از کار یا مرضی در اثر کار و یا مرضی حرفی، در صورتیکه از جانب کمیسیون صحی تأیید شده باشد، حقوق تقاعد معادل ۱۰۰٪ آخرین معاش کارگر الی اخیر عمرش به وی پرداخته میشود.

در صورت کبر سن، دوره خدمت، مرضی که ناشی از کار نباشد، معلولیت یا وفاتیکه به کار ارتباط نداشته باشد، حقوق تقاعد کارگران قرار آنی سنجش و پرداخته میشود:

- اگر دوره خدمت یک کارگر ۱۰ سال یا بیشتر باشد حق تقاعد وی معادل ۴۰٪ آخرین معاش رتبه اصلی اش الی ختم حیات قابل پرداخت بوده و علاوه ۲٪ برای مردان و ۲.۵٪ برای زنان دربرابر هرسال اضافه تر از ده سال خدمت سنجش و پرداخت میگردد.

اگر دوره خدمت کارگر بین یک و پنج سال باشد، یک پرداخت مجموعی معادل دو ماه معاش رتبه اصلی دربرابر هرسال خدمت به او صورت میگیرد. این پرداخت میتواند به اقساط باشد یا یکبارگی.

- اگر دوره خدمت کارگر بین پنج و ده سال باشد، یک پرداخت مجموعی معادل سه ماه معاش رتبه اصلی دربرابر هرسال خدمت به او صورت میگیرد. این پرداخت میتواند به اقساط باشد یا یکبارگی.

کارگریکه به سن اجباری تقاعد بازنشسته شده و فوت مینماید، بازماندگان وابسته اش میتوانند از تاریخ تقاعد الی مدت ۲۰ سال از حقوق تقاعده استفاده نمایند. منبع مالی تقاعد از طریق پرداخت ۳٪ معاش ماهانه کارگر و پرداخت ۸٪ از جانب دولت یا کارفرماناتیمین میگردد.

۷.۶ مسائل جنسیتی و فرهنگی در ساحه کار

چون افغانستان یک کشور اسلامی هست برخی از رسم فرنگی و دینی بالای ساحه کار تأثیر وارد میکنند. افغانستان هنوز هم دارای یک جامعه وسیعًا مردانه است. در عین حال تمویل کنندگان برنامه هایی را که حضورو نقش زنان را بیشتر میسانند پشتیبانی نموده و در نتیجه زنان بیشتر به نیروی کار می پیوندند.

گرچه زنان عموماً اجازه دارند به ظرفیتهای تخصصی به کار بپردازنند، این پدیده بیشتر در ولایات شمال و در شهرهای بزرگ مثل کابل، مزارشریف و هرات بنظر میرسد. درین جاها زنان در تأسیسات صنعتی مانند کارخانه های نساجی و کود کیمیاوی شخصی یا دولتی کار میکنند. بیشتر متداول و پذیرفته برای زنان آنست که به یک شغل کوچک خانوادگی بپردازند تا کار کردن در شرکتهای رسمی ثبت شده.

زنها عموماً اجازه ندارند تا از طرف شب کارکنند اما شفاخانه ها ازین امر مستثنی اند که دکتوران زن میتوانند شبانه به کار خویش بپردازنند.

امنیت حمل و نقل زنان از خانه به دفتر و عکس آن ایجاب مینماید که از طرف شرکت تهیه گردد، زیرا برای زنان مشکل و مشکل آفرین خواهد بود تا به تنهایی صبح به کار آمده و عصر خصوصاً هنگام غروب به خانه برگردند.

اطاق طعام مجرزا برای آقایان و بانوان معمول میباشد؛ ولی هرگاه کارمندان برای مدت طولانی در ساحه کار باهم باشند زنها و مردها میتوانند غذای شانرا در محل واحد صرف نمایند.

دریک روز کاری بین ساعت ۸ صبح و ۴ بعد از ظهر یک وقت نماز وجود دارد که هنگام ظهر بعد از نان چاشت ادا میگردد. نماز عصر در اوایل روز کاری در وقت عصر ادا میگردد. سایر نمازها در خانه خوانده میشوند. هر نماز بین ۱۰ الی ۲۰ دقیقه را در بر میگیرد که از نیم ساعت تجاوز نمیکند. زنان و مردان در محلات جداگانه به ادائی نماز میپردازند.

بیشتر قابل قبول و راحت خواهد بود اگر آمرین زنان از جنس خودشان باشند. مردان میتوانند آمر عمومی یا کارفرما باشند اما زنان بیشتر عادت دارند تا با زنان کارکنند.

وزارت تجارت و صنایع و ادارات ذیدخل

این فصل عناوین ذیل را توضیح میدارد:

۱. نقش وزارت تجارت و صنایع
۲. نقش ادارات فرعی وزارت تجارت و صنایع از قبیل:
 - a. اداره حمایه سرمایه‌گذاری افغانستان
 - b. ریاست انکشاف صادرات افغانستان
۳. اداره ستندرد های ملی افغانستان
۴. وزارت معادن و پترولیم

۸.۱ وزارت تجارت و صنایع

وزارت تجارت و صنایع مهمترین اورگان دولت در انکشاف سکتور خصوصی کشور میباشد. به عهده وزارت تجارت و صنایع است که زمینه رشد متداوم و متوازن اقتصادی را در یک اقتصاد بازار دارای مسؤولیت اجتماعی مساعد سازد تا منجر به افزایش استخدام و کاهش فقر گردد. وزارت تجارت و صنایع اهداف ستراتیژیک ذیل را به منظور کاهش فقر از طریق انکشاف اقتصادی به رهبری سکتور خصوصی تدوین نموده است:

- سرمایه‌گذاری: ایجاد یک محیط سرمایه‌گذاری شفاف، حمایوی و قابل پیشینی.
- رسمی سازی: تا مشارکت در اقتصاد رسمی انکشاف و تقویت یابد.
- رقابتی بودن: تقویت ظرفیت تجاری افغانها و ایجاد شرایطی که آنها بتوانند در بازار های محلی و بین المللی رقابت نمایند.
- بازار ها: انکشاف بازار های داخلی و دسترسی مزید به بازار های جهانی.
- نظر مشترک: ایجاد یک نظر واحد مبنی بر نقش دولت و سکتور خصوصی در اقتصاد جدید افغانستان، و توجیه انرژی دولتی و سکتور خصوصی بطرف کسب یک نظر مشترک.

وزارت تجارت و صنایع ریاست انکشاف سکتور خصوصی را در تشکیل خود دارد که مسؤول ترتیب و تطبیق پالیسی سرمایه‌گذاری و بازار و پالیسی انکشاف تجارت میباشد. پالیسی سرمایه‌گذاری دولت دارای این اهداف است:

- بهبود بخشیدن فضای نظم و قانون برای سرمایه‌گذاری.
- رفع موانع بیروکراتیک (دفترسالاری) از محیط سرمایه‌گذاری.
- ساخت ظرفیت اعمال سکتور دولتی و ظرفیت تابعیت سکتور خصوصی.
- بهبود بخشیدن دسترسی به زمین و تمویل سرمایه‌گذاری.
- تطبیق یک اقدام ستراتیژیک در اداره خطر سرمایه‌گذاری.
- سرعت بخشیدن سرمایه‌گذاری درزیربنا برای انکشاف سکتور خصوصی.
- تقویت بخشیدن انکشاف سرمایه‌گذاری و سهولت بخشیدن آن.

به منظور تماس با وزارت تجارت و صنایع و ریاست های مربوطه به ضمیمه VII مراجعه شود.

۸.۲ اداره حمایت از سرمایه‌گذاری افغانستان (AISA)

اداره حمایت از سرمایه‌گذاری افغانستان یا آیسا به اساس هدایت دولت جمهوری افغانستان بحیث "یک مرجع واحد برای سرمایه‌گذاران" در سال ۲۰۰۳ تأسیس گردید. وظایف ثبت، صدور جوازو ترقی تمام سرمایه‌گذاران در کشور به عهده این اداره گذاشته شد.

اهداف آیسا ازینقرار اند:

- انکشاف سرمایه گذاری متمر خصوصی داخلی و خارجی که بالاتر سنگ بنیاد محکم رشد بازار سرمایه و درنتیجه اقتصاد افغانستان گذاشته شود.
- مسائل مهم مربوط به سکتور خصوصی را مورد بحث قرارداده و آنرا انکشاف دهد؛ در صدد تأثیر بر پالیسیها بوده و تدبیری را اتخاذ نماید که برای انکشاف اقتصاد بازار محوری و همچنان رشد پایدار تجارت و صنایع از اهمیت اساسی برخوردار باشد.
- برای مشارکت افغانستان در بازار جهان کارکند تا به سرمایه گذاری مستقیم خارجی دست بیشتر یافته و سکتور خصوصی افغانستان چگونه میتواند همگام با جهانی شدن پیش رفته و منافع اعظمی خویشرا بدست آورد.

با درنظرداشت همین اهداف، اداره آیسا خدمات آتی را به سرمایه گذاران ارائه میدارد:

- تمام اجازه نامه ها، جواز نامه ها و استناد عدم مسؤولیت؛
- معلومات عمومی درمورد امکانات سرمایه گذاری؛
- تفصیلات حقوقی درمورد سرمایه گذاری، مالیات، نیروی کار، قوانین و مقررات محیطی و بیمه و معیارهای اجتماعی و محیط زیستی؛
- معلومات مالی در زمینه تسهیلات بانکی، مخارج نیروی کار و مشوق های سرمایه گذاری؛
- همکاری در قسمت حصول یا اجاره زمین؛
- همکاری در طی مراحل گمرکی اجناس مربوط به سرمایه گذاری؛
- فراهم آوری معلومات درباره درخواست جواز سرمایه گذاری به شکل آنلاین؛
- تدویر کنفرانسها و سمپوزیمها راجع به مسائل عده سرمایه گذاری؛
- ابلاغ امکانات سرمایه گذاری از طریق نمایندگان خارجی درکشور و سفارتهای کشور در خارج؛
- انجام رسیرج، سروی و مطالعه مسائلی که حائز اهمیت اساسی برای سرمایه گذاران باشد؛
- انجام مشوره و مباحثه و تدویر سمینارها و ورکشاپهای منظم با مراجع ذیربطری.

۸.۳ ریاست انکشاف صادرات افغانستان

مرکز انکشاف صادرات افغانستان به حیث نماینده وزارت تجارت برای انکشاف صادرات در سال ۲۰۰۶ تأسیس گردیده و بعداً به اداره انکشاف صادرات افغانستان تغییر اسم داد. این اداره اخیراً دوباره به وزارت تجارت ملحق گردیده است.

اداره انکشاف صادرات افغانستان خدمات مسلکی تقویتی را به صادرکنندگان فعلی و آینده افغانستان ارائه میدارد. به اینصورت اداره انکشاف صادرات با صادرکنندگان خصوصی، اتحادیه های صادرات، ادارات دولتی، اتحادیه های تجارتی در خارج، اتاشه های تجارتی افغانستان، ارائه کنندگان خدمات انکشاف تجارت(BDS)، مؤسسات مالی و بسیار دیگر در همکاری نزدیک و مشوره قرار دارد.

اداره انکشاف صادرات افغانستان خدمات مسلکی تقویتی را به صادرکنندگان فعلی و آینده افغانستان به قرار ذیل ارائه میدارد:

- جمع آوری و توزیع معلومات در مورد بازار های صادراتی مهم؛
- تنظیم مشارکت رسمی افغانستان در نمایشگاههای بازرگانی به نیابت وزارت تجارت، که شامل تضمین مشارکت صادرکنندگان افغان نیز میباشد؛
- تنظیم کارشیوه های صادراتی؛
- مرجع واحد صدور فورمه ها و کارشیوه های مشخص صادرات؛
- ارائه آموزش در مسائل مهم صادرات، طور مثال (بازار، طرز العمل ها، انتقالات، تمویل وغیره)؛
- مشوره دهی به نهاد های دولتی در قسمت پالیسیها و مقررات صادراتی؛
- ایجاد شبکه با نهاد ها و مؤسسات صادراتی همکار وکلیدی در داخل و خارج کشور.

اداره انکشاف صادرات سکتور های آتی را در محراق پشتیبانی خویش قرار میدهد:

- قالین و صنایع دستی

- میوه های خشک و مغزباد
- میوه های تازه و سبزیجات
- مرمر و سنگهای قیمتی
- گیاهان و بته های طبیعی و دارویی

٨.٤ اداره ملی استندرد های افغانستان (ANSA)

- این اداره مستقل بوده و مکلف به پیشبرد وظایف ذیل میباشد:
- ترتیب و تطبیق یک سیستم عصری معیاری سازی، ارزیابی مطابقت، اعتبار دهی و ثبت معیار
 - ایجاد زیربنا و ظرفیت تختنیکی، انکشاف منابع بشری به پشتیبانی فعالیتهای معیاری سازی، ارزیابی مطابقت، اعتبار دهی و معیار شناختی
 - بهبود بخشیدن تطبیق معیار های بین المللی همانند معیار های منطقی و ملی و تطبیق آن در تجارت و صنعت.

در کشور دوسته از معیار ها وجود دارند که هردوی آن بر بنیاد استنادی به گونه همه پذیر ترتیب گردیده اند، لیکن یکی آن اختیاری و دیگری اجباری میباشد.

مشخصات اجباری (که در مجتمع جهانی به حیث مقررات تختنیکی شناخته میشوند) در قسمت آن تولیدات یا خدمات صدق میکند که بالای صحت وسلامت مستهلكین آن تأثیر داشته باشد. همچنان سیستم معیار شناختی قانونی ملی (اوزان و پیمانه ها) تحت عنوان مشخصات تختنیکی قرار میگیرند.

برای مطالعه لست معیار های قبول شده اداره ستندرد های ملی افغانستان به ضمیمه VIII مراجعه شود. در آینده شاید معیار هایی انکشاف داده شوند که مناسبتر به نیازمندیهای ساحات متعدد کشور باشند. اکنون یک سیستم ارزیابی مطابقت در حال انکشاف است که مطابق معیار های شناخته شده بین المللی با تائید IAF یا ILAC خواهد بود.

تصدیق نامه های تست و ثبت کیفیت که سازمانهای مقیم سایر کشور ها صادر مینمایند در مطابقت با مقررات فنی افغانستان قابل قبول بوده و اجنباییکه دارای چنین تصدیق نامه باشند آزادانه داخل کشور شده میتوانند.

دولت نیز یک سیستم سروپیلانس بازار داخلی را در دست دارد که از جانب ریاست حفاظت رقابت و مستهلك وزارت تجارت پیش برد شده و تولیدات مورد فروش از نظر مطابقت با مقررات صحي و اینمی تفتش میشوند. سیستم ابلاغیوی ایجابات WTO نیز در مرحله پلانگذاری است که اكمال آن به تجار اجازه خواهد داد تا با ایجابات مقررات تختنیکی کشور های مختلف دسترسی پیدا نمایند.

عضو ISO (اداره معیاری سازی جهانی) بوده و توافقنامه هایی با ASTM اداره امریکایی تفتش مواد اداره معیار های ایران ISIRI امضاء نموده است.

کمیته های فنی به منظور ترتیب معیار های ضروری مورد نیاز صنایع کشور تشکیل گردیده اند که ترجمه دری کار آنها تحت کار میباشد. تهیه تسهیلات تفتش اجنباس در مرحله پلانگذاری قرار دارد و در مدت حدود دو سال که تکمیل خواهد گردید، به مؤلدين و کارخانه داران مجال خواهد داد تا بعد از تفتش تولیدات شان از نظر مطابقت با معیار های مشخص تصدیق کیفیت حاصل نمایند.

٨.٥ وزارت معادن و پترولیم

این وزارت نقش ناظم را داشته، "که انکشاف را در سرمایه گذاری سکتور خصوصی تجسس میکند"^{٥٦}، ترتیب و تطبیق پالیسیهای مربوطه، بشمول پالیسیهای انکشاف سرمایه گذاریهای خصوصی درین عرصه را به عهده دارد. این وزارت همچنان موظف به اعطای جوازنامه ها مطابق به قانون این عرصه میباشد. از موقف مالکیت و عاملیت معادن فاصله گرفته و در عوض همنوا با سایر ادارات دولتی در صدد جلب سرمایه گذاری سکتور خصوصی میباشد. وزارت هکذا مسؤول یک عدد فعالیتها و دفاتری میباشد که با کشف معادن، صدور

جوازنامه ها، و استخراج معادن سروکار دارند که با فعالیتهای سروی جیولوژی افغانستان رابطه نزدیک برقرار میدارد.^{۵۷}

برنامه اجرایی ۲۰۱۵-۲۰۲۰ وزارت معادن و صنایع یک برنامه جامع اصلاحی را پیشکش مینماید که ابعاد آتی را دربر دارد:

- ایجاد یک محیط سرمایه گذار دولتی
- بهبود اداره هفت تصدی تحت اداره خویش.
- بهبود تطبیق مقررات صنایع معدن و خدمت رسانی به آن.
- از دیاد شفافیت و حسابدهی سرمایه گذاری در معادن و جریان عواید مربوط به آن.
- از دیاد عرضه کارگرماهر در صنعت معدن از طریق ارزیابی احتیاج بازار و انکشاف بنیادهای TVET.
- بهبود انکشاف زیربنا و مجزا ساختن صنایع از طریق انکشاف دهیزهای منابع با استفاده از منابع معدنی بحیث گیره ها برای انکشاف زیربنا در امتداد راههای ترانسپورتی به بازار.

برای توضیح مختصر سایر نهاد های ذیربسط دولتی به ضمیمه VIII مراجعه شود.

^{۵۷} آدرس اینترنتی سروی و جیولوژی افغانستان، دپارتمان امور معادن، وزارت معادن، <http://www.bgs.ac.uk>

رهنمود سرمایه گذاری افغانستان

ضمایم

ضمیمه I فیس صدور و تجدید جواز در آیسا

برای فیسهای جدید به این آدرس مراجعه شود:
<http://www.aisa.org.af/>

نوع فعالیت	حداقل سرمایه گذاری به دلار	فیس جواز جدید	فیس تمدید
ساختمانی و سرک سازی	کوچک	100,000	700
	متوسط	1,000,000	700
	بزرگ	10,000,000	1000
صنایع	کوچک	10,000	50
	متوسط	50,000	350
	بزرگ	1,000,000	350
تولید تجهیزات، اشیای استهلاکی، لباس، کارخانه آهن آلات و تولید آهن	کوچک	100,000	50
	متوسط	1,000,000	350
	بزرگ	10,000,000	350
تولید و پروسس تولیدات زراعتی و مالداری، زنبورداری و عسل	کوچک	100,000	50
	متوسط	1,000,000	350
	بزرگ	10,000,000	350
استخراج معادن، سنگ کشی، ذخیره و تصفیه مواد نفتی	کوچک	1,000,000	350
	بزرگ	10,000,000	350
خدمات حمل و نقل هوایی و زمینی، کرایه، اجاره و کرایه دهی	کوچک	100,000	700
	متوسط	1,000,000	1000
	بزرگ	10,000,000	1000
خدمات لوزستیکی، تکنالوژی، نمایشگاهها، پاک کاری، هوتلداری، و توزیع نفت و مواد نفتی	کوچک	50,000	700
	متوسط	1,000,000	1000
	بزرگ	10,000,000	1000
خدمات مخابرات و هوانوردی	بزرگ	10,000,000	2000
	کوچک	5,000	100
خدمات تعلیمی، تقریحی، صحت، نشرات، آی اس پی و تبلیغات	متوسط	100,000	300
	بزرگ	1,000,000	500
	متوسط	1,000,000	5000
خدمات امنیتی و اداره خسارات	کوچک	10,000	1000
	متوسط	50,000	2000
	بزرگ	1,000,000	2000
خدمات مشورتی، منابع بشری، مالی، حقوقی، و بیموی	کوچک	100,000	1000
	متوسط	50,000	2000
	بزرگ	1,000,000	2000

ضمیمه II معلومات عملی برای سرمایه‌گذاران

۱. ویژه

به بخش ۱.۸ در بالا مراجع شود.

۲. واحد پولی

واحد رسمی پولی افغانی میباشد. به اساس احکام قانون در معاملات روزمره باید از افغانی استفاده شود اما دالر امریکایی هنوز هم وسیعاً مورد قبول است. نرخ تبادله به اثر مداخله بانک مرکزی نسبتاً ثابت میباشد. نرخ آن از زمان شروع در سال ۲۰۰۲ الی اکنون کم و بیش ثابت باقی مانده و بین ۴۵ تا ۵۵ افغانی دربرابر دالر نوسان نموده است. اخیراً نرخ آن به آرامی تنزیل نموده و در چون ۲۰۱۴ به ۵۶ افغانی فی دالر رسیده بود. کریبت کارتها در اکثر هوتلها و سوپرمارکیتهایی که بیشتر مشتریان خارجی دارند (مثل فاینست و سپنری) پذیرفته میشوند. تعداد زیاد دستگاههای ATM در سراسر کابل و بعضی از روستاهای مهم وجود داشته (افغانی و دالر) توزیع میکنند.

۳. وقت بین المللی

وقت محلی چهارونیم ساعت پیشتر از وقت گرینویچ؛ هشت و نیم ساعت پیشتر از وقت ایالات شرقی ایالات متحده میباشد.

۴. سفر های داخلی

بنابر ملاحظات امنیتی به اتباع خارجی توصیه نمیشود که از تکسی های محلی استفاده نمایند.

۵. مسافرت های خارجی هوایی

کابل درب ورودی افغانستان است. با آهم، یکده پروازهای بین المللی وجود دارند که در قندهار و هرات نشست میکنند. معلومات راجع به خطوط هوایی بین المللی و خدمات آنها در پایین آمده است. بنابر دلایل امنیتی عده قلیلی از موتور ها به عمارت ترمیل نزدیک شده میتوانند.

۶. تعلیم و تربیه

عدد قلیلی از مکاتب در خدمت جامعه خارجیها قراردارند. اکثر خارجیهایی که دارای اطفال سن مکتب هستند به مکاتب خانگی اکتفا میکنند. مکتب بین المللی کابل که در سال ۱۹۶۰ با تمویل ایالات متحده تأسیس شده بود اخیراً بازگشایی گردیده است. دانشگاه امریکایی کابل نیز اخیراً باز گردیده و بعضی از دانشجویان سنین ۱۶ و بالاتر را می پذیرد.

۷. صحت

تسهیلات صحی مجهر به وفرت در افغانستان وخصوصاً در خارج از شهر های بزرگ وجود ندارد. ادویه جات امریکایی و اروپایی صرف به مقدار کم وجود داشته و دستخوش قیمت گذاف، کمیابی، تقلب، یا تاریخ گذشتگی میباشد. قلت ادویه ابتدایی وجود دارد. ادویه ضروری ساخته شده در پاکستان، ایران و هند موجود است لیکن مورد اعتماد نمیباشند. اخیراً در کابل چند کلینیک شخصی به شیوه اروپایی باز گردیده اند: مرکز تشخیص طبی دی کی جرمن

() و شفایخانه بین المللی کیور (تیفون : ۰۷۹۸۸۳۸۳۰) که خدمات ابتدایی و روتین را عرضه نموده و خارجیها میتوانند دکتوران خارجی را تقاضا نمایند.

برای هرگونه تداوی پرداخت پیشکی ضروری میباشد. ظرفیت تخلیه طبی (انتقال عاجل مریض به محل مناسب برای تداوی) به شکل تجاری در افغانستان خیلی محدود بوده و شاید ترتیب دادن آن چندین روز را دربر بگیرد. حتاً شرکتهای تخلیه طبی که گویا در تمام جهان فعالیت دارند موافقه نخواهند کرد که به افغانستان بیایند. سرمایه گذارانیکه دارای بیمه تخلیه طبی هستند باید از بیمه خوش اطمینان حاصل نمایند که در افغانستان کار کرده میتوانند.

۸. ساعات رسمی

افغانستان شش روز در هفته کارنموده و تنها جمعه رخصتی میباشد. ادارات دولتی معمولاً از شنبه تا چهارشنبه و از ساعت ۹ الی ۱۲ و دوباره از ساعت ۱ الی ۳ بعد از ظهر باز میباشند. بانکها و فروشگاهها معمولاً از شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۹ الی صبح الی ۴ بعد از ظهر باز میباشند. درماه مبارک رمضان ساعات کار در دفاتر دولتی و شخصی تقلیل یافته و سرعت کار به حد قابل ملاحظه کند تر میباشد.

۹. رخصتیهای عمومی افغانستان

تقویم اسلامی قمری میباشد. درنتیجه تاریخ اکثر رخصتیها در تقویم گریگوری بشمول آغاز و انجام رمضان المبارک و اعیاد در هرسال تغییر می یابد. تاریخها آتی باید در هرسال چک گردد:

تاریخ	رخصتی	تشریحات
متغیر	عید قربان	سه روز رخصتی مذهبی
متغیر	مولود شریف	یک روز رخصتی مذهبی
۲۱ مارچ	نوروز	یکروز رخصتی (روز اول سال شمسی)
متغیر	دهم محرم	روز شهادت نواسه پیامبر "ص"
نهم سپتامبر	روز شهدا و احمد شاه مسعود	یکروز رخصتی عمومی
۲۸ اپریل	تجلیل انقلاب اسلامی	یکروز رخصتی عمومی
۱۹ آگسٹ	روز استقلال ۱۹۱۹	یکروز رخصتی عمومی
متغیر	عید الفطر	سه روز رخصتی مذهبی

x محل رهایش و غذا

امکانات محل رهایش در کابل نهایتاً محدود میباشد. صرف یک هتل (هتل سرینا) به سویه بین المللی وجود دارد. هتل انترکانتیننتال کابل تحت ملکیت وزارت ترانسپورت بوده و دارای توأمیت با هتل های بین المللی نمیباشد. در پهلوی این هتلها شبکه ای از مهمانخانه های کوچک شخصی در مرکز کابل موجود اند.

هتل ها

کابل سرینا هتل

سرک فروشگاه

www.serinahotels.com

0799 654 000

هتل سافی لندرمارک

چهارراهی انصاری

www.safilandmarkhotelsuites.com

0202 203 131

هوتل انتر کانتیننتال
سرک باغ بالا

نمبر تشخیصیه مالیه دهنه www.interconentalkabul.com
0202 201 321

هوتل گندمک لاج
چهارراهی شیرپور
www.gandpmaklodge.co.uk
0700 276 937

کابل ستار هوتل
چهارراهی زنبق انقره قدیسا
www.kabulstarhotel.af
0202 313 131

گولدن ستار هوتل
چهارراهی حاجی یعقوب - شهرنو
www.kabulgoldenstarhotel.com
0799 557 281

روشن هوتل
چهارراهی طره بازخان - شهر نو
0799 335 424

هیتال ایرپورت هوتل
جاده احمدشاه مسعود
www.heetalaiporthotel.com
0799 159 697

برای معلومات تازه درمورد هوتلهای، دکانها و رستورانتها به افغان سین مراجعه شود:
www.afghanscene.com

سوپر مارکیتها، کلچه پزیها و قصابیها

ای ون
نزدیک پارک شهر نو

چلسی
شهرنو مقابل کابل بانک

سپنیز
وزیر اکبرخان - مقابل سفارت بریتانیه

فاینست
وزیر اکبرخان - شهر نو - کارتہ چهار

فات من فارست
سرکت عمومی وزیر اکبر خان

قصابی عصری عنایت
قاعه فتح الله نزدیک سرک ۴

فرینچ بیکری
کارتہ چھار - خلیل
0799 316 337 - 0707 373 624

۱۰. پروازها

سفر داخل شهری اکثر تکسیها کنه و بدون میتر هستند. انها مسافرین متعدد را برداشته و در طول مسیر خوی پیاده مینمایند. راننده ها انگلیسی یا زبان مهم دیگری را صحبت نمیکنند. آدرسها در کابل نیز دارای مشکل هستند. بجای شماره معین باید اسم جای مشهور با یک نشانی باید گفته شود. بنا بر این دلایل بهتر است تا یک موتر ویک راننده برای مدت روز استخدام گردد.

سفرهای هوایی بین المللی کابل عمدتاً درب ورودی افغانستان میباشد. البته عده یی از پروازهای بین المللی در قندهار و هرات نیز نشست مینمایند.

خطوط هوایی ارتباط دهنده پروازهای زیادی از میدانهای بین المللی به کابل و عکس آن وجود دارد (شماره های داخل قوس تعداد پرواز در هفته را نشان میدهد).

آریانا افغان ایر لاینز
دوبی (روزانه)، دھلی (روزانه)، اسلام آباد (۴)، جده (۲)، و هفتہ وار یک پرواز به تهران، امرتسر، انقره، باکو، ریاض، مسکو، کویت، استانبول، دوشنبه، شارجه و ارومچی.

کام ایر
هر روز به دوبی

اندین ایر لاینز
هر روزه به دھلی

یی آی ا
اسلام آباد (۱)، پشاور (۱)

آذربایجان ایر لاین
باکو (۳)

ایران اسمان ایرلайн
مشهد (۱)

ترکش ایرلاینز
استانبول (روز مره)

فلای دوبی
دوبی (روز مره)

امارات
دوبی (روز مره)

۱۱. قوانین محیط زیست و خدمات

قانون آب (۲۰۰۹)

قانون آب مسائل مربوط به حفاظت، توزیع قانونمند و استفاده مؤثر و پایدار منابع آبی افغانستان را به منظور تقویت اقتصاد ملی و حفظ حقوق استفاده کنندگان، به اساس مقررات شریعت اسلامی و عرف و عادات مردم تنظیم مینماید. (ماده اول قانون آب)

قانون آب استفاده از منابع آبی را به منظور رفع ضرورتهای مردم از ناحیه آب نوشیدنی، معیشت، زراعت، صنعت، خدمات عامه، تولید انرژی، حمل و نقل، کشتیرانی، ماهیپروری و محیط زیست اجازه میدهد. این قانون استفاده از آبرا برای نوشیدن و تأمین معیشت اهمیت بیشتر میدهد. (ماده ۶ قانون آب)

علاوه‌تاً، قانون آب بیان میدارد که استفاده از آب رایگان میباشد. مگر عرضه کنندگان خدمات آبرسانی میتوانند دربرابر عرضه، ذخیره، حمل و نقل، صحی سازی و حفظ ومراقبت سیستمهای آبرسانی و آبیاری و سایر فعالیتهای مربوطه میتوانند مبالغی را باسas مقررات جداگانه از استفاده کنندگان اخذ نمایند. (ماده ۷ قانون آب)

قانون آب ایجاب مینماید که به استثنای موارد آتی از منابع آبی، استفاده کنندگان باید اجازه وزارت انرژی و آب را بدست بیاورند.

(۱) آب آشامیدنی، تأمین معیشت و ضروریات دیگر اگر استفاده روزانه از آب از ۵ مترمکعب فی خانوار نجاور ننماید؛

(۲) استفاده به منظور کشتنی رانی به شرط آنکه کرانه ها و سربندها تخریب نگردیده و تأثیر منفی بالای کیفیت آب بیشتر از نورم پذیرفته شده نباشد؛ و

(۳) برای طفی حریق (ماده ۱۹ قانون آب).

به منظور اداره و تنظیم منابع آبی، قانون به وزارت انرژی و آب صلاحیت میدهد تا اجازه استفاده از آب را مطابق مفاد این قانون صادر نماید. (ماده ۱۰ قانون آب)
قانون محیط زیست (۲۰۰۷)

قانون محیط زیست، احیاء محیط و حفاظت استفاده پایدار منابع طبیعی، موجودات زنده و موجودات غیرزنده را به مقاصد آتی تنظیم مینماید: ۱) بهبود معیشت و حفاظت صحت نوع بشر، حیوانات و نباتات؛ ۲) حفاظت اعمال ایکولوژیکی و تعاملات تکاملی؛ ۳) تأمین احتیاجات و علائق نسلهای موجوده و آینده؛ ۴) حفظ میراثهای طبیعی و فرهنگی؛ و ۵) تسهیل باز سازی و انکشاف پایدار اقتصاد ملی (مواد ۱ و ۲ قانون محیط زیست).

این قانون به اداره حفاظت محیط زیست صلاحیت میدهد تا حفاظت و بازسازی محیط زیست را تنظیم و نظارت نموده و این قانون را تطبیق نماید. (ماده ۳ قانون محیط زیست)

به اساس مواد این قانون، هیچکس باعث آلودگی محیط زیست شده نمیتواند، هرگاه همچو خساره ای توسط قانون اجازه داده شده باشد یا غیرقابل اجتناب باشد، شخص مرتكب باید تدبیری را اتخاذ نماید تا آلودگی محیط به حداقل تنزیل نماید. حد فعالیتهای آلینده توسط طرز العملهای قانونی مشخص میگردد. (ماده ۸ محیط زیست)

به اساس یک حکم جداگانه، این قانون مبادرت به فعالیتها یا تطبیق پروژه ها، برنامه ها و یا پالیسی هایی را که تأثیرات منفی محیط زیستی ازانها متصور باشد محدود میگرداند مگر اینکه احکام ماده ^{۱۶} این قانون دران مراجعات شده باشد.

این حکم اضافه میدارد که هیچ وزارت یا اورگان ملی نمیتواند صلاحیت اعطای نماید تا فعالیتی انجام گردد یا پلان، پالیسی یا پروژه یی تطبیق گردد که تأثیرات منفی محیط زیستی ازان متصور باشد، مگر اینکه احکام ماده ۱۶ این قانون دران مراجعت شده باشد. (ماده ۱۳ قانون محیط زیست)

به اساس کارشیوه ها و مقررات مربوطه، اداره محیط زیست میتواند تعداد مناسب اشخاص واجد شرایط را به منظور کسب اطمینان از رعایت مواد قانون و مقررات بگمارد. (ماده ۶۷ قانون محیط زیست)

این قانون هکذا به اداره حفاظت محیط زیست صلاحیت میدهد تا حکم تقلیل فعالیتهایی را که منجر به تأثیرات منفی سنگین بالای محیط میگردد به شخص عامل یا شخص اجازه دهنده فعالیت صادر و فعالیت را کاهش بدهد. (ماده ۶۸ قانون محیط زیست)

اداره محیط زیست صلاحیت دارد تا فرمان رعایت صادر و دارنده صلاحیت را که از شرایط جواز، اجازه نامه یا صلاحیت‌نامه تخطی نموده باشد و ادار به رعایت نماید. (ماده ۶۹ محیط زیست)

مطابق ماده ۷۰ این قانون، هرگاه شخصی مطابق هدایت تقلیل فعالیت یا حکم رعایت عمل ننماید به محکمه کشانیده خواهد شد.^۹

بنابران، هر شخصی که به تطبیق کدام پروژه، پلان، پالیسی یا فعالیت مبادرت میورزد، بایست معلومات دقیق را در فرم اداره حفاظت محیط زیست درج و به آن اداره بسپارد تا اداره بتواند تأثیرات منفی و مثبت پروژه، پلان، پالیسی یا فعالیت را ثبت نماید. (ماده ۱۴ قانون حفاظت محیط زیست)

اتصال به خدمات
پرسه خدمات تمدید لین برق، نل آب و تیلفون سیمдар ازین آدرس بدست آمده نمیتواند:
www.aisa.org.af/licensing.bhp

^۸ ماده ۱۶ قانون محیط زیست پرسه دریافت جواز را شرح میدهد. برای معلومات مفصل، لطفاً به قانون محیط زیست مراجعه کنید.

^۹ برای تفصیلات لطفاً به ماده ۷۰ قانون محیط زیست مراجعه کنید.

ضمیمه III فیس جواز

وزارت تجارت و صنایع					نوع
مصارف اضافی	مصرف تمدید	مصارف اضافی	مصارف جواز		
				جواز تجارت خارجی یا شرکت مختلط خارجی و داخلی	
				جواز شرکت ترانزیتی و بارچالانی	
				تأسیس یک شرکت افغانی تجاری یا نمایندگی شرکت ترانزیتی	
				جواز تجارتی محلی انفرادی	
				جواز تجارتی کارپوریشن داخلی	

ضمیمه IV لست بانک های فعال در افغانستان

	تماسهای مهم در داغستان بانک : (DAB)
آقای نور الله دلاوری	رئیس بانک
	رئیس رفتار
	ایمیل
+93 (0)20 210 38 15 , +93 (0)20 210 03 05	تелефون:
	اتحادیه بانکداران افغانستان
خانه نمبر ۳، قطار ۳، کوچه ۱۳، وزیر اکبر خان - کابل	آدرس :
contact@aba.org.af , aba_kabul@yahoo.com	ایمیل :
www.aba.org.af	وبسایت :

بانکهای تجاری ثبت شده

نوع بانک:	بانک تجاری
تاریخ جواز:	12-March-2013
اسم:	نظر السلام
سمت:	افسر ارشد اجرائی
شماره تماس:	0752017603
بانکداری از طریق:	075- 2016827, 075 -2017599, 075 -2017597,
تلفن:	+93-797450000
موبایل:	
ایمیل:	ceo.acb@afgcommercialbank.com , info@bracafbank.com
آدرس اینترنتی:	www.bracafbank.com
سویفت:	BABAFCFA
آدرس:	بانک BRAC افغانستان
	چهار راهی طره باز خان، زرغونه میدان شهر نو، کابل-افغانستان

بانک بین المللی افغانستان

نوع بانک:	بانک تجاری
تاریخ جواز:	March 22,2004
اسم:	خلیل صدیق
سمت:	افسر ارشد اجرائی
شماره تماس:	0799088999
بانکداری از طریق:	+93 (0) 20 210 3567; +93 (0) 799 08 98 98; +93 (0) 799 09 89 89
تلفن:	+93 (020) 2550256
موبایل:	info@aib.af khalil.sediq@aib.af 2074
ایمیل:	www.aib.af
آدرس اینترنتی:	

AFIB AF KA
بانک بین الملل افغانستان، شهاب الدین وات، چهار راهی حاجی یعقوب،
کابل – افغانستان

Afghan United Bank

نوع بانک:	بانک تجاری
تاریخ جواز:	4 October 2007
اسم:	هدایت الله یحیی
سمت:	افسر ارشد اجرائیوی
شماره تماس:	+93796152031 +93-20-2203834--8
تلفن:	
موبایل:	425
ایمیل:	www.afghanunitedbank.com
آدرس انترنٹی:	
سویفت:	AFGUAFKA

آدرس: تعمیر افغان یونایتد بانک، زرغونه میدان، شهر نو، کابل-افغانستان

(0093 20)	2300075,	2104241-2, 799420420.	Arian Bank Iran
			نوع بانک:
			بانک تجاری
			تاریخ جواز:
			4th December 2004
			اسم:
			محمد علی شیرازی
			سمت:
			افسر ارشد اجرائیوی
			شماره تماس:
			بانکداری از طریق 4241-210-020
			تلفن:
			موبایل:
			ایمیل:
			mohammadali.shirazi@yahoo.com
			آدرس انترنٹی:
			سویفت:
			شهر نو، مسجد حنبله، مقابل سارنوالی، ناحیه دهم
			آدرس:

۵. عزیزی بانک

نوع بانک:	بانک تجاری
تاریخ جواز:	June 13,2006
اسم:	عنایت الله فضلی
سمت:	افسر ارشد اجرائیوی
شماره تماس:	202104470

بانکداری از طریق-- +93 799 333 444
 تلفن:
 +93(0) 202104471 موبایل:
 221 inayatullah.fazli@gmail.com ایمیل:
 , customercare@azizibank.com info@azizibank.com, آدرس انترنتی:
www.azizibank.com, www.azizibank.com سویفت:
 AZBAAFKA آدرس:
 عزیزی بانک، چهار راهی زنبق، مقابل سفارت ترکیه
 کابل-افغانستان

6. باخته بانک
 نوع بانک: بانک تجاری خصوصی
 تاریخ جواز: 18 March, 2009
 اسم: آشومار والیچا
 سمت: معاون افسر ارشد اجرائی
 شماره تماس: +93(0)20-2104663

بانکداری از طریق
 تلفن: +93(0)776999946
 ایمیل: ashokvalechha@hotmail.com, ceo@bakhtarbank.af
 انترنت: www.bakhtarbank.af
 آدرس: چهار راهی شیرپور، کابل افغانستان

7. بانک الفلاح احمدوده
 نوع بانک: شاخه خارجی بانک تجاری
 تاریخ جواز: 21 May 2005
 اسم: سرفراز نظری
 سمت: رئیس عمومی
 شماره تماس: +93-202203363 +93-202203361

بانکداری از طریق
 تلفن: +93-202203710, +93-20220336, +93-20-220-3362&3
 موبایل: sarfraznazir@bankalfalah.com
 ایمیل: +93-20-2203361
 آدرس انترنتی: www.bankalfalah.com
 سویفت: ALFHAFKA
 آدرس: خانه شماره ۲۷۹، سرک دوم، شهر نو، ناحیه چهارم، زون ۱، کابل، افغانستان

8. بانک ملي افغانستان
 نوع بانک: دولتی بانک تجاری
 تاریخ جواز: Relicensed 26 July 2004
 اسم: محب الله صافی

نوع بانک:	شاخه خارجی بانک تجارت
تاریخ جواز:	18 February 2004
اسم:	لیاقت علی
سمت:	معاون اول رئیس و مدیر عمومی
شماره تماس:	0799002500, 2203317
بانکداری از طریق:	cmhbl.afg@hotmail.com
تلفن:	0093-20-2200147
موبایل:	0093 - 20 2203317
ایمیل:	0799-002500
آدرس اینترنتی:	0093-20-2200148
سویفت:	<u>hblkblcm@yahoo.com</u> <u>hblkblcm@hotmail.com</u> <u>www.habibbankltd.com</u>
آدرس:	HABB AF KA منزل اول، پارک پلازا، سرک طره بازار خان، شهر نو کابل-افغانستان

۳. اولین بانک فرضه های کوچک
نوع بانک:
بانک تجارتی
تاریخ حواز: 18 March 2004

اسم:	طارق حسن صدیقی
سمت:	سرپرست منحیث افسر ارشد اجرائیوی
شماره تماس:	: tariq-siddiqui@hotmail.com
بانکداری از طریق تلفن:	+93-202201733
موبایل:	(+93)-799640810
ایمیل:	info@fmfb.com
آدرس انترنٹی:	www.fmfb.com.af
سویفت:	FMFBAFK
آدرس:	خانه شماره ٤، بطرف چپ، شهر نو، نزدیک سفارت هالند، سرک ۲، کابل - افغانستان

۱۱. غضنفر بانک افغانستان

نوع بانک:	بانک تجاری
تاریخ جواز:	1 March 2009
اسم:	احمد سیر قریشی
سمت:	افسر ارشد اجرائیوی
شماره تماس:	(+93) (0) 791810155
بانکداری از طریق تلفن:	+0093 (0) 202101111
موبایل:	+0093 (0) 791810180
ایمیل:	ceo@ghazanfarbank.com
آدرس انترنٹی:	www.ghazanfarbank.com
سویفت:	
آدرس:	866 سرک عمومی شیرپور، کابل افغانستان

۴. کابل بانک نو

نوع بانک:	بانک دولتی تجاری
تاریخ جواز:	18 April 2011
اسم:	مسعود خان موسی غازی
سمت:	افسر ارشد اجرائیوی
شماره تماس:	masood.musaghazi@newkabulbank.af
بانکداری از طریق تلفن:	0093 (0) 799181325
موبایل:	0093 (0) 791600700
ایمیل:	0093 (0) 791600800
آدرس انترنٹی:	info@newkabulbank.af
سویفت:	, www.kabulbank.af www.kabulbank.com
آدرس:	KABU AF KA 10- 42 طره باز خان، شهر نو، کابل - افغانستان

۵. پیشته تجارتی بانک

نوع بانک:	بانک تجارتی دولتی
تاریخ جواز:	26 July 2004
اسم:	احمد شاه زمان زی
سمت:	افسر ارشد اجرائیوی
شماره تماس:	0705180000
بانکداری از طریق تلفن:	+93-705180000
ایمیل:	, drzamanzai@gmail.com , info@ptbank.af , drzamanzai@gmail.com ptbank_af@yahoo.com
آدرس اینترنتی:	www.ptbank.af
سویفت:	PIBA AF KA
آدرس:	محمد جان خان وات، کابل-افغانستان

14. نشنل بانک آف پاکستان

نوع بانک:	شعبه خارجی بانک تجارتی
تاریخ جواز:	1st October 2003
اسم:	طارق
سمت:	افسر اجرائیوی سرپرست ارشد ساحوی
شماره تماس:	020-2301659, +93-707451644 +93-788473286
بانکداری از طریق تلفن:	2301660
موبایل:	+93-20- 2301660,+93 0799312301 +93-20-2301659 +93-20-2302729
ایمیل:	nbpkbl@yahoo.com
آدرس اینترنتی:	www.nbp.com.pk
سویفت:	NBPA AF KA
آدرس:	خانه شماره ۲، سرک شماره ۱۰، وزیر اکبر خان، کابل، افغانستان

15. نشنل بانک آف انديا

نوع بانک:	شعبع خارجی بانک تجارتی
تاریخ جواز:	11 May 2004
اسم:	سونیل اگراوال
سمت:	رئيس عمومي
شماره تماس:	0786794170
بانکداری از طریق تلفن:	+93(0) 752022255

تلفن:	+93(0)0786794170
موبایل:	<u>cmpnbkabul@gmail.com</u>
ایمیل:	<u>www.pnbindia.com</u>
آدرس اینترنتی:	PUNB AF KA
سویفت:	ر خ _____ان، خانه ش _____ رک ۱۳، وزیر اکب _____ ماره ۶، س _____ کابل-افغانستان
آدرس:	

۱. میوند بانک — افغانستان

نوع بانک:	بانک تجاری
تاریخ جواز:	31 December 2008
اسم:	موکیش ورما
سمت:	افسر ارشد اجرائیوی
شماره تماس:	+93(0) 703000027
ایمیل آدرس:	, <u>ceo@maiwandbank.com</u> <u>ceo@maiwandbank.com</u> and mvdiamond@gmail.com
آدرس:	چهار راهی طره باز خان، شهر نو، کابل-افغانستان

ضمیمه V تفصیلات انتقال پول

جهت ارسال پول به افغانستان، افراد و نهاد های تجاری باید در یکی از بانکهای این کشور حساب بانکی داشته و مراحل ذیلرا سپری نمایند:

در صورتیکه حساب بانکی در د افغانستان بانک باشد

به اداره مالی در خارج از کشور فرمایش دهید تا یک معامله SWIFT با معلومات ذیل آغاز نماید:

اسم فرد و یا نهاد دریافت کننده پول • اسم دریافت کننده:

حساب بانکی د افغانستان بانک • شماره حساب دریافت کننده:

د افغانستان بانک، کابل، افغانستان • بانک دریافت کننده:

AFGBAFKA • SWIFT BIC دریافت کننده:

بانک مربوطه برای تصفیه بانک •

- برای تصفیه وجوده به دالر آمریکائی:

Citibank نیویارک – CITIUS33 نمبر حساب 10920169 ▪

Bank of America – BOFAUS نمبر حساب 629008872 ▪

- برای تصفیه وجوده به یورو (واحد پول اروپا)

Deutschebank – DEUTDEFF نمبر حساب ۱۰۰۹۵۰۱۳۱۳ ▪

- برای سایر اسعار، لطفاً با شماره های تماس د افغانستان بانک در تماس شوید

در صورتیکه حساب با یکی از بانکهای تجاری باشد

اگر بانک دارای ارتباط مستقیم سویفت است، وجوده را میتوان بصورت مستقیم ارسال نمود. اگر وجوده از طریق د افغانستان بانک ارسال میگردد، لطفاً از اداره مالی خواهش کنید تا یک معامله سویفت را با معلومات ذیل آغاز نماید:

اسم بانک • اسم دریافت کننده:

حساب بانکی بانک دریافت کننده در د افغانستان بانک • شماره حساب بانکی دریافت کننده:

د افغانستان بانک، کابل، افغانستان • بانک دریافت کننده:

AFGBAFKA • SWIFT BIC دریافت کننده:

(طوریکه در بالا ذکر شد) • بانک مربوطه برای تصفیه:

بانک ارسال کننده باید اسم و نمبر حساب دریافت کننده را ذکر نموده و رهنماei نماید که ارسال کریت به آن آدرس میباشد.

جهت کمک مفصلتر در ارسال وجوده از افغانستان به سایر کشور ها لطفاً با بانک در تماس شوید.

مشخصات تماس: VI ضمیمه

تفصیلات	اسم نهاد
ریاست انکشاف سکتور خصوصی شماره های تماس: + 93 (0) 202 500 358 + 93 (0) 752 031 994 + 93 (0) 752 090 192	وزارت تجارت و صنایع آدرس اینترنتی: www.commerce.gov.af
منیجر صدور جواز های تجاری شماره های تماس: + 93 (0) 799 016 291 + 93 (0) 700 497 007	
مدیر عمومی اجرائی شماره تماس: + 93 (0) 799 322 735 ایمیل آدرس: zakhilwal@aisa.org.af	اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان (AISA)
مدیر ریسرچ و پالیسی شماره تماس: + 93 (0) 799 669 448 ایمیل آدرس: said.m@aisa.org.af	آدرس اینترنتی: www.aisa.org.af
دیپارتمنت جواز دهی: شماره تماس: + 93 (0) 202 103 406 + 93 (0) 202 103 404 Extension No# 122	
منیجر سرمایه گذاری شماره تماس: + 93 (0) 773 456 178 ایمیل: nissar@aisa.org.af	
مدیر نشریات و ارتباطات عامه اداره حمایه سرمایه گذاری افغانستان (AISA) شماره تماس: +93-0-700 66 54 83	

تفصیلات	اسم نهاد
مدیر عمومی اجرائی: شماره تماس: + 93 (0) 799 336 616	اداره انکشاف صادرات افغانستان (EPAA)

مدیر خدمات تحلیل بازار
شماره تماس: + 93 (0) 799 252 706

آدرس اینترنتی: www.epaa.org.af

آقان پوپلزی پوپل
مدیر عمومی اجرائی
شماره تماس: + 93 (0) 700 039 592
ایمیل آدرس: ansa.ceo@gmail.com

اداره ملی نورم و استندرد های افغانستان:
(ANSA)

آدرس اینترنتی: www.ansa.org.af

آقای احمد جلالی
مدیر عمومی دیپارتمنت عواید
آدرس ایمیل: Ahamad.jalali@mof.gov.af

وزارت مالیه: (MoF) 5

مدیر ارتباطات
شماره تماس:
+ 93 (0) 700 086 402
+ 93 (0) 775 577 610

سرپرست دیپارتمنت اقتصادی:
شماره تماس:
+ 93 (0) 700 104 050
+ 93 (0) 799 326 808

وزارت امور خارجه (MoFA) 7

آدرس اینترنتی:
<http://www.mfa.gov.af/>

ضمیمه VII سایر ادارات مربوطه دولتی

اسم نهاد	تصصیلات
1 وزارت مالیه (MoF)	<p>وزارت مالیه بطور خاص مسؤولیت اداره و تطبیق بودجه، وضع مالیات، تنظیم و کنترول مصارف و پرداختهای عامه به دولت، و اداره امور مربوط به گمرکات را به عهده دارد. بر علاوه آن، به هدف تشویق سکتور خصوصی منحیث عمده ترین محرك ائکشاف اقتصادی در افغانستان، وزارت مالیه مسؤولیت خصوصی سازی تجارت های دولتی را نیز به عهده گرفته است.</p> <p>اهداف وسیع وزارت مالیه عبارت اند از:</p> <ul style="list-style-type: none"> • انسجام عایدات و اداره مالیات دولت • حمایت از اداره اقتصادی و تشویق رشد اقتصادی • اداره دارائی های عامه • تشویق حکومت داری خوب • رهبر بهترین طرز العمل ها در سکتور خصوصی افغانستان • حمایت از یک بازار اقتصاد آزاد و تشویق فعالیتهای کار آفرینی؛ و • مطمئن ساختن دونر ها و سرمایه گذاران خارجی از اینکه در هر زمینه ئی که فعالیتهای وظیفوی وزارت مالیه سهیم است، افغانستان دارای اقتصاد کاملاً تحت کنترول است.

ریاست عواید

در اصلاحات اداره مالیات پیشرفت‌هایی صورت گرفته و هنوز هم در جریان است. منحیث قسمتی از این اصلاحات، یک دفتر بزرگ مالیه دهنگان و یک دفتر کوچک آن در اداره مالیات در کابل ایجاد گردیده است. در حال حاضر مالیات محلی از طریق دفاتر ولایتی و یا مستوفیت ها و دفاتر ولسوالی ها جمع آوری میگردد. ریاست عمومی عواید در کابل منحیث ستاد ملی و هم آهنگ کننده فعالیتهای ولایتی عمل میکند. قبل از سپتامبر ۲۰۰۵، وزارت مالیه قدرت اجرائی نداشته و کسانیرا که از پرداخت مالیات سر باز میزند به وزارت داخله معرفی نمیشوند، که آنهم بنوبه خویش کفایت تعقیب آنها را نداشت. حالت از آن‌مان تا حال بهتر شده است. در حال حاضر شش دفتر نمبر تشخیصیه در افغانستان وجود دارند (کابل، هرات، کندز، ننگرهار، مزار‌شهریف، و کندهار)، که یکی از ضروریات مهم برای ثبت و راجستر کمپنی ها در افغانستان میباشد.

بر علاوه آن، وزارت مالیه یک پروسه اصلاحات قوانین مالیات را آغاز نموده است، که در حال اجرا بوده و بلاخره سبب خواهد شد تا قوانین مالیات افغانستان موثر تر، ساده تر، و همتراز با ارزش‌های ملی ما و بهترین عملکرد های جهانی گردد.

اداره گمرک

جمهوری اسلامی افغانستان اینک درک نموده است که پس از بیست و پنج سال جنگ و نزاع مدنی، اکنون ضرورت شدیدی برای بازسازی زیربنای ها و فرآهم آوری خدمات بنیادی به مردم افغانستان احساس میگردد. بناءً بادر

نظرداشت حجم تجارت و ظرفیت آن در ازدیاد عواید کشور، مکلفیت خویش میداند که سطح عایدات را با جمع آوری عواید گمرکی ارتقاء بخشد. علاوه بر آن، دولت میداند که ادارات مدنی گمرکی در هر نقطه جهان وسائل خوبی در تسهیل تجارت و تشویق سرمایه گذاری بوده و طوری طرح گردیده اند که سهم عظیمی در ایجاد محیط مساعد برای انکشاف اقتصادی گرفته میتوانند.

اداره گمرک افغانستان، جهت ایفای نقش خویش در ۵ سال آینده، در نظر دارد سطح عایدات را بلند ببرد و پروسه مراحل ترخیص کالای صادراتی و وارداتی را بهبود بخشد. ساده سازی ترخیص کالا از گمرک و بازسازی زیربنای های فزیکی از جمله ضروریات ابتدائی برای ایجاد اداره معیاری گمرک میباشد که شرایط کنترول درست و موثر گمرک را میسر میسازد. اداره گمرک افغانستان همچنان در تلاش آنست تا ستاد مرکزی و دفاتر ساحری خویش را تنظیم مجدد نموده ظرفیت های آنرا تا حدی ارتقاء بخشد که اداره ارشد بتواند بطور کامل کنترول فعلیتهای گمرکی را در دست داشته باشد. دفاتر فعل گمرک در مرکز و ولایات حیثیت پیش شرط های را برای گمرک مدنی و کاملاً فعل افغانستان دارند.

اداره گمرک افغانستان، به هدف خدمت به مردم، تشویق و انکشاف تجارت جهانی، و انسجام عایدات برای دولت، در بازسازی تأسیسات گمرکی در سرحدات مختلف کشور، معرفی سیستم کمپیوترا در ارتباطات گمرکی، اصلاحات و ساده سازی پروسه های گمرکی، و در تربیه و آموزش کارمندان خویش تا ایشانرا با مقررات و پروسه های جدید آشنا سازد، پیشرفت‌های چشمگیری داشته است.

جهت معلومات مزید در مورد وزارت مالیه، و پروسه مالیات و گمرکات لطفاً به آدرس اینترنتی وزارت www.mof.gov.af مراجعه فرمائید.

2 وزارت اقتصاد

(MoE)

مسئولیتهای این وزارت شامل ذیل میباشد:

- ثبت و راجستر، صدور جواز و نظرات بر فعلیتهای موسسات غیردولتی و سایر موسسات بین المللی در افغانستان؛
- تدارکات عامه؛

3 وزارت کار و امور اجتماعی

(MoL)

مسئولیتهای این وزارت شامل ذیل میباشد:

- ایجاد پالیسی برای مسائل مربوط به کار؛
- تطبیق قانون کار و تحفظ از حقوق کارمندان؛

4 وزارت احیاء و انکشاف دهات

(MRRD)

اهداف و مقاصد این وزارت عبارت اند از:

- تضمین جوامع توانمند روستائی؛
- ایجاد استراتئی های معیشتی پایدار برای روستا ها؛
- حفاظت اجتماعی که منجر به مصوونیت بشری گردد؛
- انکشاف عدالانه و کاهش فقر حکومت داری خوب محلی، افزایش زیربنای تولیدی، انکشاف معیشت، تصمیم گیری آگاهانه، و کاهش صدمات^{۱۰} های توکلی، همچنان وزارت مسؤول است تا یک چارچوب استراتئیک را برای ایجاد

نگهداری زیربنای های روستائی (سرکها و آب آشامیدنی) بشمول نورم ها و استندرد ها ایجاد نموده، و در ایجاد شرایط بهتر برای مردم و کسب و کار شان کمک کند.

6 وزارت زراعت، اهداف عمدۀ این وزارت تداوم استفاده از منابع طبیعی زراعتی با استفاده از تکالوژی و تعقیب پالیسی های اقتصادی زراعتی افغانستان میباشد.

7 وزارت عدیله وزارت عدیله مسؤولیت عده زیادی از امور حقوق کشور را به عهده داشته و جهت تطبیق قوانین در کشور، در همکاری تنگاتنگ با سایر وزارت های دولت، نهاد ها و موسسات قراردارد. این وزارت از طریق ارائه مشوره استراتژیکی به دولت، جهت اصلاحات و پالیسی هایی که برای حاکمیت قانون در کشور ضروری اند، در شکل دهی محیط حقوقی کشور کمک میکند.^{۱۱}

وظایف وزارت عدیله شامل ذیل اند:

- تهیه مسوده و یا بازبینی مسوده قوانین، احکام ریاست جمهوری، و سایر اسناد حقوقی
- ارائه نظریات در مورد اینکه آیا معاہدات و کنوانسیون های بین المللی، و قرارداد های تجاری خارجی که افغانستان عضویت شانرا دارا میباشد، با قوانین رسمی کشور تطابق دارند، و همچنان ارائه پیشنهادات برای ترامیم ضروری که ممکن باشد رفع تناقضاتی گردد که شناسائی شده اند.
- حمایت از منافع مالی و سایر امور مادی دولت و در صورت ضرورت درخواست نامه علیه قرضه داران دولت، و همچنان دفاع از منافع ارگانهای ملی دولت که جهت دادخواهی به محاکم آورده میشوند؛ و
- حمایت از حقوق مالکیت، حقوق کار، حقوق خانواده، و سایر حقوق مدنی اتباع کشور، زمانیکه شکایات رسمی درج میگردد، و در صورت ضرورت اقدامات برای تطبیق تصامیم محاکم در مورد منازعات داخلی که بین ادارات دولتی و نهاد ها، نهاد های مشترک دولتی و خصوصی، و اتباع کشور رخ میدهد.

7 اداره ملی حفاظت از محیط زیست اداره ملی حفاظت از محیط زیست، منحیث یک نهاد مستقل، مسؤول هم آهنگ سازی و نظارت از حفاظت و بازسازی محیط زیست میباشد. این اداره فعالیتهای ذیلا به پیش میرد:

- حفظ یکپارچگی محیط زیست و ترویج استفاده پایدار از منابع طبیعی؛
- تشویق حفاظت و بازسازی محیط زیست؛
- هم آهنگ سازی امور محیط زیستی در سطوح محلی، ملی، و بین المللی؛
- تشکیل و تطبیق پالیسی ها و استراتژی های ملی محیط زیستی جهت ادغام مسائل محیط زیستی و روشهای انکشاف پایدار با چارچوب های حقوقی و قانونی؛
- ارائه خدمات اداره محیط زیستی در بخش ارزیابی تأثیرات بر محیط زیست، اداره کیفیت آب و هوا، اداره فاضلات، کنترول آلودگی، و جواز دهی به فعالیتهای مربوطه؛

^{۱۱} آدرس اینترنتی وزارت عدیله، <http://www.moj.gov.af>

-
- ایجاد ارتباط و کمک رسانی برای معلومات محیط زیستی جهت آگاهی بہتر از این مسائل؛
 - تطبیق معاهدات دو جانبه و یا چندین جانبه که افغانستان عضویت شانرا دارد؛
 - هم آهنگی در تهییه و تطبیق یک برنامه ملی برای نظارت از محیط زیست و استفاده موثر از معلوماتی که از طریق آن برنامه حاصل میگردد؛
-

ضمیمه VIII استندردها

- معیارهایی که توسط اداره ملی استندرد افغانستان قبول شده اند:
- AS ۱۲۴ مشخصات سمنت پورتلند
- AS ۱۳۵ سمنتی که طاقت وزن را ندارد
- AS ۱۷۷ مشخصات خشت و میتوهای امتحان آن
- AS ۱۹۱ سیخ گول برای استحکام کانکریت - قسمت ۱: سیخ هموار
- AS ۱۹۲ سیخ گول برای استحکام کانکریت - قسمت ۲: سیخ رده دار
- AS ۱۱۰ کیبل برق عایق دار (پوشدار) و لوازم آن برای ولتاژ ۱ کیلو ولت
- (Um = 1.2 Kv) الى ۳۰ کیلو ولت (Um = 36 kV) قسمت ۲: کیبل برای ولتاژ از ۶ کیلو ولت 30 KV(Um = 36kV) ۷.۲ kV
- AS ۱۱۱ لین المونیم سخت برای خطوط انتقال هوایی برق
- AS ۱۱۲ سیم فولادی با ملمع جست برای هادی های قطع شده
- AS ۱۱۳ سیم گول متعدد المركز برای هادی های باز
- AS ۱۱۴ رهنما برای انتخاب کیبل های ولتاژ بلند
- AS ۱۱۵ هم آهنگی عایق - قسمت ۱: تعریف ها، طرز العمل ها و قوانین
- AS ۱۱۶ هم آهنگی عایق برای وسایل مربوط به سیستم های ولتاژ پائین - قسمت ۱: طرز العمل ها، ضروریات، و امتحانات
- AS ۱۱۷ مشخصات عایق برای استفاده داخل منزل و خارج از منزل برای سیستم های دارای ولتاژ اضافه تر از ۱۰۰۰ ولت
- AS ۱۱۸ عایق هایی انتقال با ولتاژ بیشتر از ۱۰۰۰ ولت - عایق های کاشی و یا شیشه ائی برای سیستم های ایرکاندیشن - مشخصات عایق ها برای از نوع کلاه و سوزنی
- AS ۱۱۹ عایق برای لین های انتقال با ولتاژ بالاتر از ۱۰۰۰ ولت، قسمت ۱: عایق های کاشی یا شیشه ائی برای سیستم های ایر کاندیشن - تعریف ها، میتوه های امتحان و مشخصات برای پذیرش
- AS ۱۲۰ عایق برای لین های انتقال با ولتاژ بالاتر از ۱۰۰۰ ولت، عایق های کاشی یا شیشه ائی برای سیستم های ایر کاندیشن - مشخصات عایق ها از نوع راد دراز
- AS ۱۲۱ حفاظت در مقابل تکان برق - جنبه های معمولی نصب و وسایل تختنیکی برق
- AS ۲۲۷ ارزیابی و تعیین حرارت
- AS ۲۲۸ لین الیاز المونیم مگنیزیم سیلیکان، برای هادی های تختنیکی برق
- AS ۲۲۹ بشنگ عایق برای برق متغیر بالاتر از ۱۰۰۰ ولت
- AS ۲۳۰ لین الیاز المونیم مگنیزیم سیلیکان، برای هادی های انتقال
- AS ۲۳۱ آزمایش ها برای عایق های داخل منزل و خارج از منزل از نوع کاشی و یا شیشه ائی برای سیستم های ولتاژ بلند تر از ۱۰۰۰ ولت
- AS ۲۳۲ کیل های پولی وینایل کلرید عایق دار برای ولتاژ های ۴۵۰ / ۷۵۰ و بالاتر از آن قسمت ۱: ضروریات عمومی

- AS ۲۳۳ کیل های پولی وینایل کلرید عایق دار برای ولتاژ های ۴۵۰ / ۷۵۰ و بالاتر از آن
- AS ۲۳۴ هادی های کیل های عایق دار
- AS ۲۵۱ مجموعه اصطلاحات اندازه گیری (میتر) برق
- AS ۲۵۲ اندازه گیری برق ایکچینج ارقام برای خواندن میتر، تعریف و کنترول لود - قسمت ۲۱: ایکچینج مستقیم محلی
- AS ۲۶۹ کیل الکتروتونیکی AS 109 کیفیت محیط زیستی هوا
- AS ۱۳۱ معیار های انتشار گازات و سایط نقلیه فعال
- AS ۱۹۹ معیار های انتشار گازات برای صنایع
- AS ۲۰۰ منابع کیفیت آب
- AS ۱۰۲ کشممش
- AS ۱۰۳ گندم و گندم مکرونی
- AS ۱۰۴ روغن تیل های غذا
- AS ۱۰۵ آرد گندم
- AS ۱۳۳ شیر پودری و قیماق پودری
- AS ۱۵۳ معیار عمومی برای آب نوشیدنی بوتل شده و بسته بندی شده (بر علاوه آبهای طبیعی منزالی)
- AS ۱۶۳ روغن ها و تیل های نباتی و حیوانی - تعیین ارزش اسید و اسیدیت
- AS ۱۶۴ روغن ها و تیل های نباتی و حیوانی - تعیین ارزش صابونی
- AS ۱۶۵ روغن ها و تیل های نباتی و حیوانی - تعیین سرب در کوره مستقیم گرافیتی طیف سنجی جذب اتمومی
- AS ۱۶۶ روغن ها و تیل های نباتی و حیوانی - تعیین محتویات مس، آهن و نکل میتوود کوره گرافیتی طیف سنجی جذب اتمومی
- AS ۱۶۷ روغن ها و تیل های نباتی و حیوانی - تعیین آلودگی های غیر منحل
- AS ۱۶۸ روغن ها و تیل های نباتی و حیوانی - تعیین رطوبت و مواد مفر
- AS ۱۶۹ روغن ها و تیل های نباتی و حیوانی - تعیین ارزش پروکساید - به طریقه لودومیتریک (نظری)
- AS ۱۷۰ غله جات - تعیین تراکم انبار که بنام حجم فی هکتولیتر یاد میشود قسمت ۳ میتوود عادی
- AS ۱۷۱ گندم مشخصات (*Triticum aestivum L.*)
- AS ۱۷۲ جبوた - تعیین آلودگی ها، سایز، بوی اجنبي، حشرات و نسل و میتوود ها برای آزمایش انواع
- AS ۱۷۳ غله جات، جبوتا، و محصولات ضمنی - تعیین مقدار خاکستر تولید شده از اثر سوزانیدن
- AS ۱۷۴ محصولات آسیاب شده غله جات - تعیین چربی و تیزابیت
- AS ۱۷۵ غله جات و جبوتا - تعیین چربی و تیزابیت
- AS ۱۷۹ معیار برای انگور
- AS ۱۹۰ معیار برای بوره
- AS ۲۶۵ معیار برای چاکلیت
- AS ۲۶۶ معیار برای سبب از مجموعه قوانین
- AS ۲۷۶ معیار برای مسکه از مجموعه قوانین
- AS ۱۲۲ اوزان از نوع دستگیره استوانه ئی (یک کیلو الی ده کیلو)
- AS ۱۳۰ اوزان آهنی متوازنی السطوح
- AS ۱۳۲ ترازو
- AS ۱۷۶ ترازوی شاهین دار
- AS ۱۸۲ بالون گاز - بالون های فولادی، قابل انتقال، قابل پرکاری مجدد، ولندگ شده برای گاز مایع - دیزاین، ساختمان، و آزمایش
- AS ۲۶۸ دیگ بخار

۱۰۱ AS	مشخصات پترولیم مایع (گاز مایع)
۱۰۷ AS	مشخصات برای مواد محروقاتی توربین های طیارات
۱۲۵ AS	مشخصات معیاری برای قیر سرک
۱۲۸ AS	مشخصات برای درجه نفوذ - سمنت درجه دار اسفالت برای ساختن راهرو ها
۱۳۴ AS	صنف بندی و طبقه بندی گریس ها برای وسایط نقلیه
۱۳۸ AS	میتود آزمایش گریس های چرب کاری ذریعه نفوذ مخروط
۱۳۹ AS	میتود آزمایش گریس های چرب کاری ذریعه نقطه ذوبان
۱۴۰ AS	میتود آزمایش گریس های چرب کاری برای تعیین خصوصیت شسته شدن آنان توسط آب
۱۴۱ AS	میتود آزمایش گریس های چرب کاری با تجزیه تبل از آنها در زمان نگهداری در ذخیره ها
۱۴۲ AS	میتود آزمایش خصوصیت حفاظتی گریس های چرب کاری در مقابل تخریب و یا سایش
۱۴۳ AS	میتود آزمایش نقطه ذوبان گریس های چرب کاری روی طیف وسیع حرارت
۱۴۴ AS	میتود آزمایش خصوصیات حفاظتی گریس های چرب کاری در مقابل نفوذ آب (میتود چهار توب)
۱۴۵ AS	میتود آزمایش اندازه گیری خصوصیات فشار نهایت زیاد گریس های چرب کاری (میتود چهار توب)
۱۴۶ AS	تمرین استفاده از معلومات بدست آمده در جریان آزمایشات جهت تعیین تطابق آن با مشخصات
۱۴۷ AS	میتود آزمایش کارگرد زندگی گریس در وسایط نقلیه باربری
۱۴۸ AS	میتود آزمایش حفاظت از سائیده شدن توسط گریس های چرب کننده
۱۴۹ AS	میتود آزمایش سازش گریس ها و تبل های چرب کاری با یستومیر ها
۱۵۰ AS	میتود آزمایش لیکیج گریس در وسایط نقلیه باربری با سرعت بالا
۱۵۲ AS	میتود آزمایش نرمی گردش در حرارت پائین برای اراده جات باربری که توسط گریس چربکاری میگردد
۱۵۴ AS	مشخصات اسفالت که برای جلوگیری از نفوذ آب و یا نم استفاده میشوند
۱۵۵ AS	میتود آزمایش نفوذ پذیری مواد قیر طبیعی
۱۵۶ AS	میتود آزمایش نقطه نرم شدن قیر طبیعی (وسیله توب و حلقه)
۱۵۷ AS	میتود آزمایش نقاط آتش و جرقه ذریعه و سیله آزمایش پیاله باز کلیولند
۱۵۸ AS	میتود آزمایش شکل پذیری مواد تهیه شده از قیر طبیعی
۱۵۹ AS	تمرین سمپل گیری مواد قیر طبیعی
۱۶۰ AS	میتود آزمایش انحلال پذیری مواد اسفالت در ترای کلوروایتایل
۱۶۱ AS	میتود آزمایش برای نقطه نرم شدن اسفالت و قیر (میتود پیاله و توب میتلار)
۱۸۷ AS	مشخصات برای تقلیل اسفالت (متوسط - نوع درمان شونده)
۱۸۸ AS	مشخصات برای تقلیل اسفالت (آهسته - نوع درمان شونده)
۱۸۹ AS	مشخصات سمنت اسفالتی که تغییرات کیمیاوی در آن بوجود آمده باشد، برای استفاده در ساختن راهرو ها
۱۹۴ AS	مشخصات معیاری برای تقلیل اسفالت (سریع - نوع درمان شونده)
۱۹۸ AS	تمرین برای سمپل گیری دستی از پترولیم و محصولات آن
۲۰۱ AS	میتود آزمایش برای بقایای نفوذ مشخص شده
۲۰۲ AS	میتود آزمایش برای نقاط آتش و جرقه ذریعه و سیله آزمایش پیاله باز کلیولند
۲۰۳ AS	میتود آزمایش برای شکل پذیری مواد قیر طبیعی
۲۰۴ AS	میتود آزمایش برای انحلال پذیری اسفالت در ترای کلورو ایتالین
۲۰۵ AS	تمرین برای سمپل گیری قیر طبیعی
۲۰۶ AS	کتاب دستی اندازه گیری پترولیم
۲۰۷ AS	میتود آزمایش تقاضی تقلیل محصولات قیر و اسفالت
۲۰۸ AS	میتود آزمایش ساختار حرکتی و چسپناکی اسفالت
۲۰۹ AS	میتود آزمایش برای نفوذ مواد قیر طبیعی

- ۲۱۰ AS میتود آزمایش نقطه اشتعال برای قیر متراکم شده ذریعه وسیله علامت زدن پیاله باز
- ۲۱۱ AS میتود آزمایش برای نقطه نرم شدن قیر طبیعی (وسیله توب و حلقه)
- ۲۱۲ AS میتود آزمایش برای نقطه نرم شدن قیر طبیعی (وسیله توب و حلقه)
- ۲۱۳ AS رهنما برای سمپل گیری و آزمایش محلل های مفر و مواد کیمیاوی مداخله کننده که در رنگها و پوشش‌های دیگر مربوطه آن استفاده میشود
- ۲۱۴ AS تمرين برای جمع آوری و تهیه نمونه های ذغال سنگ برای تحلیل ها در لابراتوار
- ۲۱۵ AS میتود آزمایش فشار از اثر تبخیر (میتود رید)
- ۲۱۶ AS میتود آزمایش ثبات پترول در مقابل اکسایدیشن (میتود دوره القا)
- ۲۱۷ AS میتود آزمایش ثبات تیل طیاره در مقابل اکسایدیشن (میتود بالقوه بقایا)
- ۲۱۸ AS میتود آزمایش استخراج مقداری فیر از مخلوط مواد سرک سازی
- ۲۱۹ AS تمرين برای ظروف نمونه گیری تیل طیاره برای آزمایشات تحت تاثیر ردیابی آلودگی
- ۲۲۰ AS میتود آزمایش بازیابی اسفالت از محلول ذریعه میتود این
- ۲۲۱ AS تمرين برای نمونه گیری و بررسی مواد محروقاتی برای اندازه گیری مفر
- ۲۲۲ AS تمرين برای مخلوط نموند و بررسی نمونه های مایعات بطرولیم و محصولات بطرولیم
- ۲۲۳ AS تمرين بران نمونه گیری مایعات برای استفاده منحیث عایق در وسایل برقی
- ۲۲۴ AS مشخصات تیل محروقاتی توربین های گاز
- ۲۲۵ AS مشخصات تیل محروقاتی توربین های گاز
- ۲۲۶ AS رهنما برای تولین و تلف کردن برق ساکن در سیستم های تیل محروقاتی بطرولیم
- ۲۵۷ AS تمرين برای مشخصات محلول برکهای وسایط نفایه که از محصولات پترولی بدست نیامده باشد، برای سیستم های هیدرولیکی
- ۱۲۶ AS مشخصات صابون مایع برای تشنب
- ۱۲۷ AS صابونها - تشخیص و تعیین مرکبات کلوراید، میتود عیارسنجد
- ۱۲۹ AS مشخصات شامپوی موی و میتود آزمایش آن
- ۱۳۷ AS مشخصات کریم دندان و میتود آزمایش آن
- ۱۵۱ AS طبقه بندی محصولات آرایشی
- ۱۶۲ AS عوامل فعال سطحی - تحلیل صابونها - تعیین مقدار القی کاستک آزاد
- ۱۸۴ AS اصطلاحات معیاری در رابطه به تکالوژی پروسه تحلیلی در صنعت لوازم آرایشی
- ۱۸۵ AS صابون ها - تعیین مقدار مواد غیر منحل ایتانول
- ۱۸۶ AS محصولات آرایشی و بهداشتی - میتود آزمایش تعیین و تشخیص فازات تغیله
- ۱۹۶ AS تعیین مقدار مجموعی القی و مقدار مجموعی شحمیات
- ۱۹۷ AS تحلیل صابون ها - تعیین مقدار مواد غیر قابل تبدیل به صابون، تبدیل ناشده به صابون، و مواد قابل تبدیل به صابون که هنوز تبدیل به صابون نشده اند
- ۲۷۰ AS رهنما برای مصرف مواد کیمیاوی و نمونه های لابراتواری
- ۲۷۱ AS مشخصات دستکش های رابری برای معاینات
- ۲۷۲ AS مشخصات دستکش های رابری برای عملیات ها
- ۲۷۳ AS مشخصات دستکش های پولی (وینایل کلوراید) برای استفاده طبی
- ۱۰۶ AS مشخصات پیج و تاب نخ پخته ئی در قالین ها
- ۱۰۸ AS مشخصات نخ دوخت پخته ئی بازبینی سوم
- ۱۲۳ AS مشخصات پیج و تاب نخ پخته ئی کمپل ها
- ۱۳۶ AS مشخصات پارچه جات نازک زنانه
- ۱۷۸ AS رهنمود و لیل های تشریحی برای پارچه ها
- ۱۸۰ AS طبقه بندی و تعریف پوست گوسفند و بز
- ۱۸۱ AS میتود حفاظت از پوست گوسفند و بز ذریعه نمک
- ۱۸۳ AS مشخصات پوشش طبیعی
- ۱۹۳ AS مشخصات پوست قره قل

۱۹۵ AS مشخصات قالین های پشمی دست بافت
۲۶۲ AS حساسیت رنگ در مقابل تیزاب کلورینیشن پشم سودیم dichloroisocyanurale
۲۶۴ AS آزمایش برای حساسیت رنگ - حساسیت قسمی رنگ در مقابل شستشوی کیمیاوی
۲۶۷ AS میتود پوشش فرش برای تعیین کتله
۲۷۸ AS نمونه گیری قالین های دست بافت و انتخاب جهات آزمایش